Budapest, 1901. Hatodik évfolyam. 187. szám. Szerda, julius 10.

BUDAPESTI NAPLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Józsefkörut 18.

Főszerkesztő: TÓTH JÓZSEF. Felelős szerkesztő: BRAUN SÁNDOR. Kiadja: A SZERKESZTŐSÉG.

Egész évre 28 k., (14), 1/2 évre 14 k., (7), 1/4 évre 7 k., (3.50), egy hónapra 2 k. 40 fillér, (1.20 frt).
Egyes szám Budapesten 8, vidéken 10 fillér.

Amerika azt üzeni...

Budapest, julius 9.

(K.) Az Egyesült Államoknak kétségtelenül lelkiismeretes tisztviselői vannak. S akiknek az a tisztük, hogy idegen államokban szolgálják, lelkiismeretességben nyilván azok se állnak az otthoniak mögött. De azért nagyon okos volna, ha a magyar kormány ezuttal a hónuk alá nyulna az Egyesült Államok képviselőinek s egy kicsit maga is buzgólkodnék annak az üzenetnek terjesztésében, melyet Amerika a kivándorolni szándékozók cimére küldött. Az üzenet szerint (és az Egyesült Államok nagyon lelkükre kötik a maguk képviselőinek, hogy ezt az üzenetet publikálják) Amerikában nincs munka. Beütött a munkátlanság ott is, munkát Amerika a saját munkásainak se tud adni, nemhogy a kivándorlóknak juttathatna belőle. Azért fölkéri a külföldön levő képviselőit, hogy ezzel a komoly üzenettel állitsák meg a kivándorlás áradatát, ha lehet.

Már most Amerika diplomáciai és kereskedelmi képviselői ezt az üzenetet hüségesen tovább adják a kormányoknak és a sajtónak. Nekünk azonban ugy rémlik, hogy ez nem elégséges. Ami specialiter minket illet, kivánatos volna, hogy a magyar kormány rendkivüli eszközökkel is iparkodjék az üzenetnek nagyobb publicitást biztositani. A kormány utján megtudják a hivatalnokok, a sajtó utján olvassák az olvasni tudók, hogy Amerikában sincs munka s oda ugyan hiába iparkodnak a boldogulni vágyók. De ez az üzenet azoknak is szól és talán legelső sorban azoknak, akik a hivatalnok elől bujdosnak, olvasni pedig nem is tudnak. Hát ezeknek, ha másképpen nem lehet, rendkivüli eszközökkel kell az üzenetet megvinni. Hogyan? Miféle eszközökkel? Hát ugy, ahogy egy-egy sikerült miniszteri beszédet szokás megtisztelni, mikor nem érik be a sajtó publicitásával, hanem plakátokat csinálnak belőlük és odaragasztják ad valvas curiae és azonfelül mindenhová, ahol a kiváncsiak elolvashatják, vagy ha olvasni nem tudnak, hát felolvastatják maguknak. Tessék a magyar kormánynak gondoskodni róla, hogy Amerika üzenete plakátokra kerüljön, a plakátokból minden legkisebb faluba jusson s ha ez sem elég, hát elő a sok kisbiróval, aki hirdesse, kidobolja, minden viskó ablakán bekiáltsa. Hadd tudja meg mindenki, akit ügynökök kerülgetnek s a saját rosszabb lelke kisértget, hogy Amerikában sincs munka s nagyon rossz idő jár a kivándorlókra.

Ez a mód talán segit valamelyest. Mert a hazafias szavak s az adminisztrativ intelmek nem igen váltak be. Eszünkbe jut az a jelentés, melyet egy felvidéki főszolgabiró nyujtott be tavaly Zemplénmegye alispánjához. Ez a jelentés egyszerüen azt mondta, hogy jó lélekkel nem lehet a népet a kivándorlástól visszatartani, mert ha van a felvidéken valamicske jólét, ha meg tudja a paraszt fizetni az állami és községi adóját, ha nem csuszik ki lába alól az utolsó darabka föld: az egyenesen Amerikának köszönhető, ahonnan a kivándorló hazaküldi a megkeresett dollárait s ahonnan később a legtöbb kivándorló hazajön, még pedig némi csekély megtakaritott pénzecskével. S a nevezetes jelentés körülbelül azt a kérdést dobta a közvéleménybe, hogy a paraszt itélendő-e el jobban, aki Amerikában gyümölcsözteti munkaerejét s amerikai pénzen itthon teljesiti kötelességeit, vagy a mágnás, aki külföldre viszi a magyar pénzt s haza talán csak akkor jön, ha valami előjogát kell merész reformerek ellen megvédenie? Ez a jelentés tavaly megdöbbentette a közvéleményt és komolyabb munkára serkentette azokat, akik a kivándorlásban rejlő nemzeti veszedelmet elfojtani szeretnék. És méltán. Mert igy állván a dolgok, nem elég a kivándorlási ügynökök munkájának gáncsot vetni, hanem a felvidéki nép gazdasági erejét kell erősiteni. Ha itthon is jó dolga lehet, nem fog Amerikába vándorolni, ahonnan csak visszakivánkozik és vissza is jön egyszer. Azóta van, hogy a népet kevesebb frázissal és több kenyérrel próbáljuk itthon tartani. Ámbár hiszen még most is elég a frázis és még most sem elég a kenyér. S a kivándorlás kérdése még mindig csak olyan aktuális és olyan szomoru.

A magyar kormány, nagyon helyesen, előkészíti egyrészt a kivándorlásnak a maga természetes és türhető medrébe terelését, másrészt a visszavándorlás megkönnyitését és elősegitését. Ez szükséges és égető. De a zempléni jelentés kivánatossá tesz addig is még valamit. Nem szabad ugyanis megengedni, hogy a kivándorlás mintegy menthető legyen, ha ezen az áron a nép pontosabban teljesitheti az állam iránt való kötelességét. Hogy az állami adók mindenhol befolyjanak: bizonyára fontos, de hogy ezért a dusabb eredményért bizonyos glória övezze a kivándorlást: ez rettenetes ár. Mert inkább essék meg itt-ott, hogy a nép később fizeti adóját vagy egyáltalán nem fizeti, semhogy idegenben kamatokat fizessenek a nemzeti érzésükből. Az egész kérdést föl kell karolni, rendezni kell a legszélesebb alapon, de egy kicsikét segédkezzék a pénzügyi adminisztráció is. Mert a pénzügyminiszternek ugyan addig is sok érzéke volt a nagy kérdésnek e részlete iránt és engedni is tudott, ha olyan információt kapott. Csakhogy nem sokszor kapott. S szükség van rá, hogy mindig megkapja a helyes információt. Ha aztán a kormány minden tagja megteszi, amit tehet: a kivándorlás okát mégis csak lehetséges lesz megszüntetni. Egyelőre pedig köszönje meg szépen a magyar kormány a véletlennek, hogy Amerikában sincs munka. Kapjon a jó alkalmon, mely megállithatja, legalább a törvényes intézkedések elkészültéig, a szerencsétlen kivándorlást. Hirdesse plakáttal, dobbal, kisbiróval a szegények közt legszegényebbeknek: Amerika azt üzeni, hogy ott sincs munka, annyi sem, mint idehaza.

Egyelőre ez az üzenet is nagyon jó orvosság...

TÁRCA.

A folytatás.

— A *Budapesti Napló* eredeti tárcája. —

Irta: *Sváb Tivadar.*

XIV.

Evelina roskatag léptekkel az ablakhoz ment és izzó homlokát a hideg üveghez szoritá. Felhevült lényének enyhülést adott az ablaküveg hidege. Szive sebére pedig balzsamir volt az a szürkeség, amely elterült a kopaszodó fákkal teli kerten. Egyszerre neszt hallott a háta megett. Don Alvarez Diego alezredes lépett be, Evelina nagybátyja.

Belépésekor rögtön feltünt neki, hogy Evelina nem siet ma üdvözlésére. Egy kissé oldalt lépett és vizsgálgatta az ifju leány szomoru arcát. Megcsóválta a fejét, egy-két lépést tett előre, aztán félhalkan azt mormogta:

— Ohó!

És megállt. Evelina vonásai még mindig a szivfájdalmait tükrözték vissza. Néha-néha nagyot sóhajtott és réveteg szemekkel tekintett ki a szürkeségbe. Egyszerre...

Fenyéri Gizella kisasszony letette a tollat. Aztán bosszus pillantással mérte végig a belépő szobaleányt.

— Mit akar?!

— Egy ur keresi a kisasszonyt, felelte szelid, félénk hangon; mondtam néki, hogy a kisasszony ir és nem szabad zavarni, de ő azt felelte, hogy semmi köze hozzá. Én nem akartam....

— Milyenforma ember?

— Olyanforma, mint a falunkban a jegyző....

— Maga ostoba liba! Küldje be!

Kopott szalonkabát és valami határozatlan szinü nadrág volt rajta. És egy lehetetlen alaku csokorra kötött nyakkendőt viselt.

— Bogár Dezső vagyok, az Ujvilág munkatársa. A szerkesztő ur küldött az e heti novellaért.

Az irónő elébb jól megnézte az ifjut. Bizony kopott szegény nagyon. De micsoda két szeme van! Csupa tüz és élet.

— Mondja meg kérem a szerkesztő urnak, tiszteltetem és csak holnap küldhetem el a novellát.

— Miért?

— Mert mást kell irnom.

Gunyos hanglejtéssel kérdezte az ifju:

— Talán a regényfolytatást?

— Igen.

— Talán az Evelinát?

— Igen.

— Talán várhatna Evelina kisasszony?

— Kedves barátom, ugy látom, hogy ön arrogáns, mondta bosszusan a kisasszony.

— Nem, kisasszony. Csak a szerkesztőm megbizását teljesitem. Mert önök irónők sohsem irják szivesen a novellákat, amiért valamicske pénzt kapnak, hanem a regény, ah, a regény az ambiciójuk...

— De kérem!

— Tessék elhinni, hogy ez igaz. És ha valaha ugy forgatja az isten a sorsom kerekét, hogy irónőkkel lesz dolgom, hát nem lesz dolgom velük.

Fenyéri Gizella kisasszony nem bosszankodott. Okosabbat tett: mosolygott. És ajkai közül kivillantak a fehér fogai. Aztán kacagni kezdett üdén, kedvesen és a hangja olyanra vált, mint amikor a gerle szeretkezésre hivja a párját.

— No, no, ezt csak nem a szerkesztője megbizásából mondja?

Az ifju is mosolyogni kezdett.

— Nem egészen. De sokszor hallottam ezt tőle is. És igaza van. Mert az irónő nagyon ritkán iró és még ritkábban nő. Valahogyan a kettő közül való. Az ember sohsem tudja, melyik több bennük, vagy melyik kevesebb. Azt tudom, hogy irónőt nem veszek feleségül.

— Talán ezt is a szerkesztője mondta? Hát akkor minek irat velem novellákat?

— Én istenem, nagyon egyszerü... Mert vannak dolgok, amiket igazán jól csak irónő, csak a nő tud látni, érezni, megirni. De amig ezt a jót leirja, azt az időt sok rossz novellával kell kivárni. Mert az irónők, hogy mért, azt ők tudják, mindig olyan dolgokat szeretnek megirni, ami az iróember, a férfi érzésvilágát érinti, aminek a megirásában a férfiiró a mester. És néha nagyon is sokáig tart, amig ráakadnak a maguk témájára. Addig pedig a közönség, a szerkesztő várjon, türjön, szenvedjen.

— Ezt szépen mondta. És talán igaza is van, ha nem is mindenben. Mert azért *irónő*, hogy a fantázia elvigye a lelkét az érzéseknek abba a világába is, amit maguk a férfiaknak foglalnak le.

— Nem nagyon hiszek ebben, de...

— És mért nem venne irónőt feleségül?

— Ne mosolyogjon kisasszony, nem attól félek, hogy én volnék odahaza a gazdasszony, amig a feleségem a regényeket irná. Kopott dolog

BELFÖLD.

A privigyei mandátum. A Juriss Mihály halálával megüresedett privigyei kerületben a néppárt dr. *Ernszt* Sándor pápai kamarást, az országgyülési néppárt titkárát léptette fel.

Lukács László Körmöczbányán.

Budapest, julius 9.

Lukács László pénzügyminiszter e hó 7-ikén este érkezett Körmöczbányára, hogy személyesen köszönje meg e város polgárságának, amiért őt diszpolgárnak választotta. A miniszter kiséretében voltak: *Graenzenstein* Béla államtitkár, *Szatmáry* Béla miniszteri tanácsos, *Malits* Sándor osztálytanácsos, dr. *Haller* Károly és dr. *Blaskovich* Zdenko miniszteri fogalmazók, valamint *Werner* Gyula országgyülési képviselő. A körmöczbányai pályaudvaron nagy közönség gyült össze a miniszter fogadására, élén *Kazy* főispánnal, *Chabada* József országgyülési képviselővel, *Palkovics* Emil polgármesterrel, *Simon* alispánnal és *Knöpfler* bányatanácsossal. *Palkovics* polgármester a város közönsége nevében üdvözölte a minisztert, aki lelkes szavakban válaszolt. A miniszter a pénzverő intézet épületében szállt meg.

Másnap reggel 8 órakor a miniszter és kisérete megtekintették a pénzverő-intézetet, ahol *Reiszner* Miksa főbányatanácsos a miniszter látogatásának emlékére vert érmet adott át neki. A miniszter és kisérete azután a régi városházát és a vártemplomot, majd a város többi nevezetességeit, a Nádor-akna bányamüvet, a Jánoshegyen levő Anna-aknát s a revoltai József császár-emléket nézte meg, ahol villásreggeli volt. A zuzómüvek meglátogatása után a miniszter a pénzverő épületében a vármegye, a város, a római katholikus és az evangelikus papság, utóbb pedig az állami hivatalnokok küldöttségét fogadta és *ez utóbbiakhoz intézett beszédében foglalkozott az állami tisztviselők mozgalmával is.*

A beszéd körülbelől igy szólt:

Szivesen fogadom az állami tisztviselők küldöttségének megjelenését és igen köszönöm a bizalmat, mely a küldöttség vezetőjének szavaiban megnyilatkozott.

Részemről mindig abban a véleményben voltam, hogy a miniszter és a tisztviselők közötti viszonynak *a bizalom és a kollegialitás viszonyának kell lenni.* Helyes az, ha a miniszter a tisztviselőkben a maga *kollégáit és munkatársait* látja, akiknek az állami feladatok megvalósításában jeles odaadására számithat. És viszont kivánatos, hogy a tisztviselő a miniszterben nemcsak főnökét, hanem egyszersmind *jóakaró barátját* is lássa, aki *hajlandó őt bajaiban segiteni.* Csak ezen feltogás mellett lehet reményleni, hogy a tisztviselő nem szoritkozik kizárólag csakis kötelessége teljesitésére, hanem, hogy magát a nagy állami gépezet egyik lényeges alkatrészének érezve, egész munkaerejével és teljes odaadással fog segitségére lenni miniszterének a nagy állami feladatok megoldásában.

De mert ilyennek tekintettem és kivánom a jövőre is tekinteni e viszonyt *csak a legmélyebb sajnálattal szemlélhetem a tisztviselők egy részének ama mozgalmát, mely e viszonyt lényegéből kiforgatja, az annyira szükséges bizalmat kormány és tisztviselők között megingatja* s mig egyrészről sértő a kormányra nézve, addig nemcsak hogy hasznára nincs a tisztviselőknek, de végeredményében minden valószinüség szerint azoknak csak hátrányára fog szolgálni.

E mozgalom, mely sztrájkszerü szövetkezés és a közeledő képviselőválasztások esélyeinek felhasználása által akarja célját elérni, sértő a kormányra nézve azért, mert ugy tünteti fel a helyzetet, mintha *kényszereszközök alkalmazásával* kellene a kormányt a tisztviselők iránti kötelességeinek teljesitésére szoritani. Pedig, hogy ez a föltevés mi jogosultsággal sem bir, bizonyitja nemcsak az 1893. évi IV. törvénycikk megalkotása, mely törvény végrehajtása csak a legutóbbi időben lett befejezve és egészben véve nem kevesebb, mint évi 10 millió koronával terhelte meg az állam költségvetését a tisztviselők javára; — de bizonyitják az évi költségvetések is, amelyeknek mindegyikében történnek, az előbbitől eltekintve, különböző intézkedések a tisztviselők helyzetének javitására, mint például a magasabb fokozatu állások szaporitása, az előmeneteli viszonyok javitása végett. Ezenkivül is *folyton foglalkozik a kormány a tisztviselők anyagi helyzetének javitásával és társadalmi állásának emelésével*; természetes azonban, hogy a kormánynak egyidejüleg más, nem kevésbé fontos feladatokra is figyelemmel kell lennie.

Annak igazolásául, hogy e mozgalom *ugy, a hogy megindult és vezettetik*, magukra a tisztviselőkre nézve sem fog üdvös eredményekre vezetni, talán elégséges arra hivatkoznom, hogy, mig egyrészről a bizalmatlanság elemét viszi be a kormány és a tisztviselők közötti viszonyba, addig másrészről igen sok irányban nem vezethet egyébre, mint kellemetlen kiabrándulásra és keserves csalódásra.

Azok, akik a legmagasabb követeléseket állitják fel minden irányban a tisztviselők érdekében, megfeledkeznek arról, hogy az állami *altisztek és szolgák* helyzete ugyanannyira, vagy talán nagyobb mértékben szorul javitásra és hogy a fizetéseknek, lakpénzeknek és egyidejüleg a nyugdijaknak és mindennemü ellátásoknak fokozása a szó szoros értelmében *elviselhetetlen terheket róna az adózó polgárokra.*

Azok tehát, akik mindezeket a követeléseket, mint sürgősen megvalósitandókat állitják föl, a nélkül, hogy még csak leghalványabb sejtelmével birnának is annak, hogy a kitüzött célok mily módon volnának elérhetők: azok vagy önmagukat ámitják, vagy ami ennél sokkal rosszabb, ámitanak másokat.

A kormány, valamint eddig tette, ugy *ezután is állandóan foglalkozik a tisztviselők helyzetének javitásával.* Teszi is ezt fokozatosan, a fennforgó viszonyokhoz képest oly mérvben, amint azt magasabb célok kockáztatása nélkül teheti. Arra azonban nem vállalkozhatik, hogy a tisztviselőket éles ellentétbe juttassa a társadalom többi adófizető osztályaival, ami szükségképpen bekövetkeznék abban az esetben, ha a kormány oly célból, hogy az imént befejezett fizetésrendezési akciót ujból az egész vonalon megindithassa, az adófizető polgárok áldozatkészségét adóemelések által lenne kénytelen igénybe venni.

Nem kétlekedem, hogy *ez a mozgalom helyesebb, egészségesebb és* ugy a kormány tekintélye, mint a tisztviselők érdekeinek *megfelelőbb mederbe fog tereltetni*, mihelyt bekövetkezik az az időpont, amelyben a tisztviselők azon része is megnyilatkozhatik, mely eddig e mozgalomtól magát távol tartotta.

E beszéd elhangzása után a miniszter a küldöttség tagjaival kezet szoritott.

A küldöttségek fogadása után látogatást tettek a miniszternél *Dégen* Gusztáv, *Justh* Ferenc és *Szőcs* Pál orsz. képviselők. Délután a miniszter tiszteletére diszebéd volt a *Szarvas*-szállóban, amelyen körülbelül kétszázan vettek részt, a karzatot zsufolásig megtöltötte a város előkelő hölgyközönsége. A lakomán *Kazy* főispán, valamint *Palkovics* polgármester *Lukács* László pénzügyminisztert köszöntötték fel. *Lukács* László pénzügyminiszter szép beszédben válaszolt, éltetve polgártársait a körmöczbányaikat. A Körmöczbányán látott és tapasztalt dolgok ránézve igen tanulságosak voltak. A kormány el fog követni mindent, hogy a város jólétét és boldogulását tőle telhetőleg előmozditsa. Ő, aki nem ér rá a vidéki városokat látogatni, mégis el akart ide jönni, hogy személyesen köszönje meg az őt ért megtiszteltetést. *Werner* országgyülési képviselő a körmöczbányai hölgyek egészségére üritette poharát.

Délután 4 órakor a miniszter kiséretével visszautazott Budapestre. A pályaudvarra nagy közönség kisérte ki. A főispán és a polgármester a vármegye és a város közönsége nevében rövid bucsuszavakat intéztek a miniszterhez, aki azzal vált el a körmöczbányaiaktól, hogy mihamarább ismét ellátogat hozzájuk.

Választási mozgalmak.

Budapest, julius 9.

A *budapesti lipótvárosi Mezei-párt* julius 2-iki közgyülésének megbizásából ma délben egy körülbelül negyven tagból álló küldöttség tisztelgett *Mezei* Mórnál, az V. kerület képviselőjénél. A küldöttség vezetője, *Hüttl* Tivadar pártelnök, üdvözölte a kerület képviselőjét és a párt nevében felkérte, hogy harmadizben is fogadja el a jelöltséget. *Mezei* Mór a jelöltséget köszönettel elfogadta és utalva nemrég elmondott beszámolójára, valamint a választás előtt elmondandó programmbeszédére, kijelentette, hogy politikai nyilatkozatot ezuttal nem tesz, csak két dolgot emlit.

Az egyik az, hogy az ország gazdasági helyzete sohasem állott annyira az országos politika előterében, mint éppen most a multban is hiba volt, hogy a gazdasági kérdésekre kevesebb figyelem fordittatott, ezt a hibát ismételni nem szabad. A dolog természete hozza magával azt, hogy kiváló kötelességképpen ennek a kerületnek a képviselőjére hárul az a feladat, hogy a magyar iparnak, a magyar kereskedelemnek érdekeit megvédelmezze. Szakkérdésekben szakértők tanácsát igénybe véve, igyekezni fog a jövőben is, lelkiismeretesen ennek a kötelességnek eleget tenni. A másik dolog, amit felemliteni óhajt az, hogy nyilvánvalóan szaporodnak annak jelei, hogy erős támadásra szervezkednek azok a politikai tényezők, melyeknek irányzata az ország jelenlegi szabadelvü politikájával ellenkezik és szabadelvü intézményeinknek reakcionárius irányzatu visszafejlesztését célozza. Magyarországra és a magyar emberre nézve, a szabadelvüség létkérdés. Reámutat Ausztria egységének felbomlására és ebből azt a logikai következtetést vonja le, hogy egységes magyar nemzeti állam csak szabadelvü irányzatu politika mellett lehetséges. Nekünk magyaroknak kell lennünk, hogy szabadelvüek maradhassunk; nekünk szabadelvüeknek kell lennünk, hogy magyarok maradhassunk. Bárki lesz is a jövőben a kerület képviselője, ha ugy fordulnának a dolgok, hogy reakcionárius irányu támadások ellen kellene megvédelmezni az ország szabadelvü intézményeit, kötelessége lesz ott állani első sorában azoknak, kik Magyarország liberálizmusát megvédelmezik, az utolsó leheletig!

*Szatmár*ról táviratozzák a *Magyar Távirati Irodának*: A szatmári függetlenségi Kossuth-párt e hónap 7-ikén népgyülést tartott, amelyen *Kossuth* Ferenc elnökölt, aki fölszólitotta a választókat, hogy helybeli függetlenségi jelölt mellett foglaljanak állást és ajánlotta *Uray* Gézát, a szatmári Kossuth-párt elnökét. Erre nagy zugás, zajongás, kiabálás támadt. *Nem kell! Más kell! De kell!* kiáltások hangzottak összevissza. A zajongásnak *Uray* Géza vetett véget azzal a kijelentésével, hogy *nem akar jelölt lenni.* A zaj lecsillapultával *Kossuth* Ferenc bejelentette, hogy a pártot másnapra fogja összehivni.

A *székely-udvarhelyi* függetlenségi és 48-as Kossuth-párt vasárnap délután tartotta meg szervezkedő gyülését, amelyen *Éles* Henrik volt szabadelvüpárti képviselőt kiáltották ki. *Éles* Henrik programmbeszédében megemlékezett *Széll* Kálmán miniszterelnökről és *Hollaki* főispánról, akikről tudja, hogy a jog, törvény és igazság jegyében tartózkodni fognak a pressziótól.

*Fogaras*on tegnap a vármegye mind a két képviselője, *Mikszáth* Kálmán és dr. *Serbán* Miklós elmondták beszámolójukat. *Mikszáth* előtte való nap érkezett *Barcsay* Kálmán és *Szily* Pongrác képviselők társaságában. Választói bandériummal, diadalkapukkal, fáklyászenével fogadták. A magyar, német és román üdvözlő beszédek után *Mikszáth* mondta el beszámolóját.

Beszéde elején az obstrukció veszedelmeit ecsetelte. Isten, ugymond, kegyesebb a logikánál, az ellenzék győzött, de a szabadelvüpárt le nem győzetett, sőt a nemzetipárt csatlakozásával oly kiváló államférfiakkal szaporodott mint Apponyi, Horánszky. Majd dicsérte *Széll* Kálmánt és *Darányi* Ignác földmivelésügyi minisztert és sürgősen szükségeseknek mondotta

---

ez, nem is igaz. Mert az irónő mindig jobb gazdasszony, mint amilyen irónő. Hanem éppen ugy, mint Karr Alfonz nem szerette a gazdagokat, mert szerinte a pénznek szaga volt, én sem szeretném a feleségemet a *tentaszag* miatt. Örökösen az a savanyu illat ejtene kétségbe, amely a tentatartóból árad, ha hosszas pihentetés után ujra kinyitjuk a fedelét. Csókolgatni azt a kezet, amelynek tentaszaga van, brrr... Es talán tintafolt is volna örökösen az ujjain...

— Látja, ide nézzen: soha sem tentás a kezem, pedig mindig irok...

— Nem is mondom, hogy mindig tentás, de azért én érezném az illatát és látnám a foltjait is, ha nem is volnának.

— Hja barátom, ha maga képzelt bajokat lát!...

— Nem képzelődés ez. Mert az irónő mindig csak irónő akar lenni. Mindenben témát keres. Még a férjében is. Minél rosszabb iró, annál elkeseredettebben akarja ennek az ellenkezőjét önmaga előtt is bizonyitani. És képzelje el, kisasszony, mennyit veszit a nő ebből a gyönyörüen szép földi világból, mert egyuttal iró is.

— Ó nem! Mennyit nyer a nő, mert iró is.

— Ez tréfa. Talán abban több igazság volna, ha azt mondaná, hogy sokat nyer benne az iró, mert egyuttal nő is, de igy, higyje meg, nincs igaza... Éppen azért vagy vén leányok, vagy elvált asszonyok lesznek, mert a férjük csak a férj és nem a téma szerepére vállalkozik. Pedig, istenem, ha annyi jó irónő volna, ahány szép van...

Ezt a sóhajtást néhány pillanatnyi szünet követte. Aztán mind a ketten hangosan kacagni kezdtek: a kopott ifju és Fenyéri Gizella, az irónő is.

— Nini, a novelláról majd elfelejtkeztem. Mit mondjak hát a szerkesztőmnek?

— H gyéb irni valóm van.

— Igaz, igaz: Evelina ő nagysága... Csak regényt ne irnának soha! Ha beszélnek, olyan józanok, de ha regényt irnak: csupa üresség, szentimentalizmus, kopott romantika...

— Holnap okvetetlenül elküldöm.

— De biztosan. És körülbelül mennyi lesz?

— Négy hasáb.

— Helyes. Ajánlom magamat... — irónő.

— Isten önnel. És nehogy megfeledkezzék magáról és irónőt vegyen feleségül!

Ezt már az ajtóból kiáltotta az ifju után. Aztán az iróasztala felé ment. Mielőtt leült, halkan csettintett az ujjaival és azt mondta:

— Csinos fiu. És jó dolgokat mondott!

Aztán átolvasta a XIV. fejezet kezdő sorait és irni kezdett:

Egyszerre aztán Evelina szőtlanul átment a szobájába. Lüktető agyának, hevesen dobogó szivének forrongását le akarta hüteni. Az iróasztalához menekült, amelynek fiókjában sok vers és novella őrzi életének izgatott perceit és óráit. Alig kezdett irni, máris letette a tollat. Aztán bosszus pillantással mérte végig a belépő szobalányt.

— Mit akar?!

— Egy ur keresi a kisasszonyt, felelte szelid, félénk hangon. Mondtam neki, hogy a kisasszony ir és nem szabad zavarni, de ő azt felelte, hogy semmi köze hozzá. Én nem akartam...

— Milyen forma ember?

— Olyan forma, mint a falunkban a jegyző...

— Maga ostoba liba! Küldje be!

Kopott szalonkabát és valami határozatlan szinü nadrág volt rajta... Evelina rögtön észrevette a lehetetlen alaku csokorra kötött nyakkendőt is...

az adóreformot és a közigazgatás államosítását. Az összeférhetlenségi törvényről beszélve, hangsulyozta, hogy az jelentékeny tényezője lesz a közélet megtisztulásának. Aztán párhuzamot vont a mostani fuzió és a balközép fuziója közt. Akkor a balközépnek hivatalok, a Deák-pártnak voksok kellettek, mig a mostani fuzió nemesebb motivumokból történt, mert a kormánypártnak nem kellettek voksok és az ellenzék nem kért és nem is kapott hivatalokat. A nemzetiségi kérdést érintve, hangsulyozta, hogy a nemzetiségeket kiméini kell. Különböző gyümölcsfákhoz hasonlitotta őket, amelyek azonban mindannyian a honszeretet talajában gyökereznek. A nemzetiségek csak stációk az emberiség haladásában és a végcél nem lehet más, mint a testvériség. Ecsetelve a magyar ipar és a magyar iparosok helyzetét, azt mondta, hogy az ő bajukon csak az önálló vámterület segithet. Azután kemény szavakkal elitélte a néppárt törekvéseit és hangsulyozta, hogy azzal paktálni nem szabad. Végül megigérte, hogy megválasztása esetén rajta lesz, hogy *Fogarason* pénzügyigazgatóság állittassék föl és reméli, hogy a megyék területi rendezésénél Fogarasmegyére is tekintettel lesznek.

Mikszáth tetszéssel fogadott beszámolója után *Serbán* Miklós románul mondta el beszámoló beszédét. A nemzetiségi kérdésről nyilatkozva, elismerte, a magyarság suppremáciáját vagyonban, müveltségben, intelligenciában. Hét évig, ugymond, ellenzéki pártállást foglalt el, de most hive a kormánynak, mert *Széll* Kálmán alatt Magyarországon az igazság elérte tetőpontját. Azzal fejezte be beszédét, hogy a nemzetiségektől hazaszeretetet, a nemzetiségek számára méltányosságot követel.

A beszámoló után az egybegyült választók *Mikszáth* Kálmánt a fogarasi és *Serbán* Miklóst ujra jelölték az árpási kerület képviselőjének. A jelölésről *Széll* Kálmán miniszterelnököt és báró *Podmaniczky* Frigyest a szabadelvüpárt elnökét táviratban értesitették. A pártgyülés után háromszáz teritékü banket volt.

A *letenyei* választókerületben *Lepsényi* Miklós ismert esete óta nagyon megingott a talaja a néppártnak. Ezt látva, dr. *Margalits* Ede egyetemi tanár, a néppárt jelöltje, már most visszalépett. A néppárt a jelöltséget ujabban *Ajtay* K. Sándor egyetemi tanárnak ajánlotta fel, ki azt el is fogadta. A szabadelvü párt je öltje *Csesznák* József fővárosi ügyvéd és zalai földbirtokos, ki a vidéken ismert ember lévén legtöbb kilátása van a győzelemre. Az Ugron-párt *Sümegi* Vilmost jelölte.

*Szentes*ről irják, hogy az ottani első és második negyvennyolcas kör együttes választmányi ülésén dr. *Molnár* Jenőt, a kerület eddigi képviselőjét a jövő ciklusra is jelölték képviselőnek.

Az állami tisztviselők mozgalma.

Budapest, julius 9.

Az állami tisztviselőknek helyzetük javitása érdekében meginditott mozgalmáról nyilatkozott ma *Lukács* László pénzügyminiszter, aki *Körmöczbányán*, az odavaló állami tisztviselők tisztelgő küldöttségéhez hosszabb beszédet intézett. Ez a beszéd alkalmas arra egyrészt, hogy lehütse a mozgalom eredményéhe vetett vérmesebb reményeket, de másrészt meg fogja nyugtatni az államszolgálatnak sorsukkal méltán elégedetlen munkásait a felől, hogy a kormány igazi baráti jóindulattal igyekszik sorsuk javitásán. A beszédnek az a része, amely a mozgalom módját elitéli, bizonyosan sok vitatkozásra fog anyagot adni s előreláthető, hogy egy-egy erősebb kifakadás fog kelni a nyomában, de az kétségtelen, hogy az a jóakarat, amely a beszédnek minden szavából kitetszik, le fogja szerelni az indulatokat és a káros tulzástól még azokat is vissza fogja tartani, akiket az országos szervezkedésnek ilyen határozott elitélése elkedvetlenit. A beszédet más helyen egész terjedelmében közöljük. A tisztviselők mozgalmának terjedéséről a következőkben számolunk be:

A *törökbecsei* állami tisztviselők 7-én tartották második értekezletüket, ahol az elköltözött jegyző helyett *Molnár* Sándor állami elemi tanitót választották bizottsági jegyzővé. Az értekezlet a budapesti kongresszus mellett foglal állást, amelyen annak idején küldöttségileg fogja magát képviseltetni. Egyhangu határozata az értekezletnek, hogy mindama lapoknak, amelyek az állami tisztviselők ügye mellett bontottak zászlót, őszinte köszönet és bizalom szavaztassék.

•

A *brassói* állami tisztviselők — mint nekünk táviratozzák — tegnap tartott népes gyülésükön csatlakoztak a tordaiak és szegediek mozgalmához, kimondván a kongresszuson való részvételt. Bizottságot alakitottak, melynek elnökévé *Skita* járásbirót, jegyzőjévé *Mártha* mérnököt, tagjaivá *Jákó* pénzügyigazgató-helyettest, *Szentandrássy* pénzügyi titkárt, *Lánczy* pénzügyőrségi felügyelőt, *Kovács* adótárnokot, *Königberger* számtanácsost, *Buday* és *Grünfeld* birákat, *Reich* járásbirót, *Wittych* kir. ügyészt, *Krajcsovits* erdőfelügyelőt, *Téglás* erdőmestert, *Katona* főmérnököt, *Fábián* ellenőrt, *Makoldy* postafőnököt, *Báncs* postafőtisztet, *Bibó* vámellenőrt és *Olyk* anyakönyvfelügyelőt választották meg.

•

A *Lőcsén* lakó állami tisztviselőknek 7-ikén egybesereglett közgyülése örömmel üdvözölte a szegedi tiszttársak inditványait, s kimondotta, hogy a magyar állami tisztviselők kongresszusát a folyó év őszén Budapesten óhajtja megtartani.

E kongresszus rendezésére a Magyar Köztisztviselők Országos Szövetségének választmányát javasolja fölkérni.

A kongresszuson azt inditványozza, hogy kérjék az országgyüléstől és a kormánytól:

1. az 1893:IV. törvénycikkből a XI. fizetési osztálynak kitörlését és az V. fizetési osztályig bezárólag minden állami tisztviselőnek a mostaninál egy fizetési osztálylyal fölebb sorozását;

2. a családi pótlékok rendszerének az állami tisztviselőkre egyetemesen alkalmazását;

3. az állami tisztviselők szolgálati pragmatikájának mielőbb törvényben rendezését;

4. az 1885:XI. törvénycikknek a szolgálati évek számának leszállitása, s az özvegyek és árvák méltányosabb ellátása szempontjából való módositását.

A kongresszuson való képviselésre és az evvel kapcsolatos ügyek elintézésére helyi bizottságul fölkérte *Ádám* Kristóf kir. pénzügyigazgató-helyettest, dr. *Hajnóczi* R. József kir. tanfelügyelőt és *Szkicsák* Ignác kir. törvényszéki birót.

•

Az *ungvári* és *ungmegyei* állami tisztviselők tegnapelőtt tartották szervezkedő értekezletüket. Elnökké *Rónay* Antal királyi főerdőtanácsost választották meg. Ezenkivül 15 bizottsági tagot választottak. Az értekezlet csatlakozik a szegediek által megjelölt irányhoz. A Budapesten tartandó kongresszuson *Rónay* Antal királyi főerdőtanácsos, *Czibur* Vilmos királyi müszaki tanácsos és *Schürger* Ferenc főgimnáziumi tanár által képviselteti magát. Az elnök inditványára az értekezletről jegyzőkönyvet készitettek és a szegedieknek megküldték. A jegyzőkönyvben inditványozza az ungvári értekezlet, hogy az országos mozgalomba az állami elemi iskolai tanitókat is belevonják és a kongresszus kérje a kormánytól, hogy őket rangsorozza és az állami tisztviselők közé vegye fel. Végül az értekezlet kérvényt intézett *Komjáthy* Béla, az ungmegyei nagykaposi kerület képviselőjéhez, hogy illetékes helyen az állami tisztviselők érdekeinek szószólója legyen.

•

Az *óbecsei* állami tisztviselők értekezletet tartottak dr. *Kéler* Sándor kir. járásbiró elnöklete alatt. Az értekezleten határozatilag kimondották, hogy csatlakoznak a tordaiak által meginditott mozgalomhoz s szükségesnek tartják egy országos kongresszusnak Budapestre leendő egybehivását.

•

A délvidéki vasuti hivatalnokok, mint temesvári levelezőnk táviratozza, *Varga* György főmérnök elnökletével népes értekezletben az állami hivatalnokok országos mozgalmához csatlakoztak és tizenöt tagu végrehajtó-bizottságot küldtek ki.

KÜLFÖLD.

Egy elkerült háboru. *Faure* Félix volt elnöknek egy bizalmas barátja a *Figaro*ban a Fasoda-kérdésre vonatkozó uj adatokat tesz közzé, amelyeket a volt elnök bizalmasan közölt vele. A közlemény szerint a Marchand-féle misszió nem katonai, hanem kereskedelmi és tudományos jellegü volt. A franciáknak nem is volt céljuk Fasoda megszállása, az ellentéteket *Kitchener* lordnak az a kereken kifejezett kivánsága élesitette ki, hogy Marchandék *azonnal vonják be a francia zászlót.* Ez a kivánság éppen nem volt helyén, legkevésbé ebben a durva formában. Ha tehát ellentétek merültek fel Franciaország és Anglia közt, ugy ezeket nem a francia expedició, hanem *Kitchener* nyersesége idézte fel. Fasodáért — mondja *Faure* bizalmasa — nem inditottunk volna háborut, de a francia zászló ily inzultusáért készek lettünk volna fegyveres elégtételt venni, ha Anglia kellő magyarázatot nem ad. És csakugyan, egy ideig, mig az ügy elrendeződött, *a háboru a levegőben volt.* Erre az eshetőségre *a legkomolyabb előkészületekhez fogott a francia kormány.* Nehogy Anglia figyelme az előkészületekre terelődjék, a miniszterek, a szenátus és a kamarák elnökei a költségvetési bizottságok tagjait, a szárazföldi és a tengeri haderő vezérkarát *rendkivüli tanácskozásra hivták egybe* és saját felelősségükre *70—80 millió frankot fordittottak a hadsereg mozgositásának előkészületeire,* a lövegek beszerzésére és a partvédelemre. Szerencsére békésen oldották meg a diplomaták a kérdést és a háboru elmaradt.

Ausztria románjai. Bukovinában is van egy román unionista-párt, amely mindenáron el akarná szakitani a román nemzetiség lakta földeket Ausztriától. Ennek a tervnek főszószólója *Flondor* bukovinai tartományvgyülési képviselő. Az elszakadási tendenciáról multkor a tartományvgyülési elnök azt mondta, hogy „bizonyos oldalról jövő támadások patologiai természetüek.“ E miatt a mai ülésen *Flondor* hevesen megtámadta az elnököt és a tartományi kormányt és magyarázatot kért az idézett szavak értelmére vonatkozólag. *Bourgoignon* tartományi elnök azt válaszolta, hogy ismétli ezeket a szavakat, de nem tudja, miért vonatkoztatja őket *Flondor* magára. *Flondor* szavába vágott: — Hát akkor majd más módon ad nekem számot! — Ezzel kiment a teremből, mire a tartományi elnök folytatta beszédét és megcáfolta *Flondor* állitásait.

Calinescu arkhimandrita német, román és rutén nyelven *tiltakozott az ellen,* hogy *Flondor* tanácsokat osztogasson a román klubnak, amelynek többé nem tagja, és kijelentette, hogy nem fog vele többé vitatkozni. Hangsulyozta továbbá, hogy *a románoknak joguk van a román trikolort használniok,* mert az a román nemzetiség szine *mindenütt, ahol románok laknak.* Végül kiemelte, hogy a bukovinai románok *mindig hivei maradnak a császárnak és a birodalomnak.*

Polgármester a politikában. Tegnap ily cim alatt megirtuk, hogy *Vilmos* császár nem erősitette meg *Kaufmann* ujonnan megválasztott berlini polgármestert ebben az állásában s hogy e miatt a császár és a porosz államminisztérium között nézeteltérés támadt. Ma azt táviratozzák Berlinből, hogy *Vilmos* császár azért nem erősitette meg *Kaufmannt,* mert ez a flottakérdésben az ellenzékkel szavazott. *Kaufmann valószinüleg nem fogja magát ujra megválasztatni,* mert attól fél, hogy válság esetében Berlin lakossága adná meg az árát, de másrészt barátjai kijelentették, hogy *minden körülmény közt fenntartják jelöltségét.*

Az angol király trónralépési nyilatkozata. Közöltük a szövegét annak a trónralépési nyilatkozatnak, amelyet koronázásakor *Edvárd* királynak el kell mondania s amelynek tartalma erősen sértő a brit birodalom katholikus vallásu polgáraira nézve. Ennek a nyilatkozatnak a szövegét, mint megirtuk, egy bizottság enyhiteni iparkodott, törülvén belőle néhány sort. De a katholikusok még ebben az uj formában is sérelmesnek találták azt. Az angol felsőház tegnapi ülésén szóvá is tette ezt a körülményt *Canterbury* érseke és azt inditványozta, hogy a bizottság fontolja meg még egyszer az ügyet. Salisbury azonban ellenezte azt az inditványt és azt mondta, hogy lehet esetleg más módositásokat is tenni, ha majd a bizottság jelentése alapján készitendő törvényjavaslat kerül tárgyalásra. Szerinte az angol nemzet tulnyomó többsége nem akarja a nyilatkozat eltörlését.

Grey képviselő viszont azt mutatta ki, hogy a trónralépési nyilatkozat még ebben a módositott formában is *sérti a római katholikus állampolgárokat.* A kontinensen sehol sem tesznek az uralkodók ilyen nyilatkozatot. Még a német császár sem tesz ilyen esküt trónralépésekor. *Salisbury* erre megjegyezte, hogy a bizottság javasolta módositások megtartják a nyilatkozat lényegét, de *eltávolitanak belőle mindent, ami sértő.* Hosszabb vita után a ház *elvetette* a canterbury-i érsek inditványát.

Kié lesz a Kongo-állam? Ugy látszik, hogy a belga ellenzék nem fogja a Kongo-állam kérdését nagyon firtatni. Az a körülmény, hogy *Lipót* király a maga jószántából Belgiumra testálta a szabadállamot, mély hatást keltett az ellenzék soraiban is. Ezek után szinte bizonyos, hogy a kamara elfogadja a Kongo-javaslat tárgyalására kiküldött bizottságnak jelentését, amely azt ajánlja, hogy a Kongo-törvény csak a következő cikkből álljon: *Belgium fenn akarván tartani a királynak mint szuverénnek azt a jogát, hogy a független Kongoállamot annektálja, ez idő szerint lemond a Kongoállamnak az 1890. julius 3-ikán kötött szerződés értelmében kölcsön adott összegekről és azok kamatairól.* A pénzügyi kötelezettségek, amelyeket a független Kongo-állam e szerződés értelmében vállalt, csak abban az esetben és attól a pillanattól fogva lépnek ujra hatályba, ha Belgium lemond az annektálás jogáról.

Törökország perpatvarai. Alig mulik el hét, hogy Törökország szerbiai és montenegrói határain zavarok, csetepaté, emberölés, rablás, verbosszu ne esnék Katholikusok, orthodoxok, mohamedánok kapnak egyre hajba, a különböző néptörzseket mindenféle rendü agitátor uszitja egymásra. Igy állván a dolog, alig mulik hét, hogy a fényes porta ne volna kénytelen a határvillongások diplomáciai megtárgyalásával foglalkozni. A mai napon nem kevesebb mint három ilyesfajta ügy intéződött el ugy ahogy. A török kormány *Gruics* szerb követ ujabb fölszólalására a Prisztinában fogva tartott szerb tanitókat egy kivételével szabadon bocsátotta. A szerb követnek a török külügyminiszternél tett azzal a panaszával szemben, hogy Szienica környékén a szerb lakosság a török katonák folytonos támadásainak van kitéve, a Jildizhez közelálló körökben kijelentik, hogy a panaszban fölhozott adatok helytelenek. Mindössze „annyi történt, hogy egy szienicai bég házát a bég személyes ellenségei től akarták gyujtani. Egyébként az egész kerület teljesen nyugodt.“

A szerb követ után a montenegrói ügyvivő

állott elő a bünlajstrommal. Először is arra kérte a portát, hogy a montenegrói határon lévő *nizám-csapatokat vonja vissza*, miután ezek a helyett, hogy a rendet fönntartanák, csak rendzavarást okoznak. Azután felvilágositást kért az általunk is jelentett guszinyei gyilkosság dolgában. A törökök hatóságok erre nézve azt mondják, hogy a guszinyei eset *vérbosszuból keletkezett*, amely összeütközésre vezetett a katholikusok és orthodoxok között. A verekedésben *megöltek három orthodox, egy katholikus és egy török embert.* Török részről nem történt támadás és az egész határszélen teljes nyugalom van. A porta azt inditványozta, hogy küldjenek ki a helyszinére egy montenegrói és egy török megbizottat az ügy megvizsgálására. *Bakics* montenegrói ügyvivő azonban azt válaszolta a portának, hogy a montenegrói kormány a vizsgálatot *hiábavalónak tartja*, hanem inkább azt kivánja, hogy a montenegrói kerületre menekült embereket bocsássák vissza lakóhelyükre. Azt az okot, amelyet a porta az incidens előzményeül felhozott, elfogadja a montenegrói kormány.

A Szerbia körül támadt zavargásokról a *Magyar Távirati Iroda* a következőket jelenti *Belgrád*ból: Innen egy idő óta rendszeresen rémhireket terjesztenek a novibazári szandzsákban uralkodó állapotokról. Egyrészről azt hiresztelik, hogy az albánokat módfölött fölizgatta a tervezett uj szerajevó-uváci vasut és hogy ez az uj vasut a főoka az albániai zavaroknak. Más lapok viszont ezzel a mesével homlokegyenest ellenkezően azt állitják, hogy *a zavarokat titokban Ausztria-Magyarországból szitják*, mert Ausztria-Magyarország az esetleges lázadást ürügyül akarja fölhasználni, hogy előnyomulhasson Szaloniki felé. Az albániai mozgalomról szóló hirek általában *nagyon tulzottak* és a szuperlativus ezekben a jelentésekben, amelyeknek alapja az Albániában napirenden levő határvillongás, csak *a különben nem elég érdekes tények kiszinezésére való.* Az egyházi életben is igyekeznek mindenféle zavarokat támasztani. Igy nemrég *Petrovics* Szeráfin boszniai szerb metropolitának egy állitólagos pásztorlevele járta be a sajtót, amely a lelkészeket utasitotta, hogy a hiveket óva intsék a katholikusok kihágásaitól, akiknek „minden meg van engedve", akik szerb szüzeket elrabolnak és elszöktetnek. Ennek a pásztorlevélnek a tartalma koholmány. Igaz ugyan, hogy a metropolita 1901. február 22-ikén kibocsátott egy körlevelet, de a tartalma egészen más. Azt a memorandumot is föl akarták használni az agitáció céljaira, amelyet hat intranzigens boszniai mohamedán ő felségének átadott. A memorandumot nyilvánosságra hozták és terjesztették, mielőtt legfelsőbb helyen elintézést nyert volna. De érdeklődést csak a belgrádi sajtóban tudott kelteni. A többi délszláv lap csak ugy mellékesen foglalkozik vele, és az uj-törökök érdeklődése, amelyre számitottak, eddig szintén elmaradt, amennyiben egész hidegen és közönyösen viselkednek a memorandumügyben.

Konstantinápoly, julius 9.

A porta kellő utasitásokat adott a hatóságoknak a török-montenegrói határon előfordult incidensek ismétlődésének megakadályozására. *Csapatokat küldtek ki*, hogy megakadályozzák az albán lakosság ellen irányuló támadásokat. A Brezojaviceből montenegrói területre menekült albánok a montenegrói kormány kivánságára kellő oltalom alatt visszatérnek lakóhelyeikre.

Hadkötelezettség Ausztrália. Bármily kemény leckét kapott is Nagybritannia Dél-Afrikában hadseregének fegyelmezetlensége és gyakorlatlansága miatt, Londonban még sem merte senki sem komoly formában fölvetni *az általános hadkötelezettség kérdését.* Még a hadkötelezettség plátói barátai is féltették az angol ipart a sok fiatal munkaerő elvonásának következményeitől. Amibe az anyaország nem mer belemenni, arra nézve kezdeményező lépés történt az ausztráliai államszövetség parlamentjében. Ott mint Melbourneből táviratozzák, törvényjavaslatot nyujtottak be, amely szerint bizonyos kivételekkel *minden brit honosságu ausztráliai férfi tizennyolc éves korától hatvan éves koráig szükség idején köteles hadiszolgálatot teljesiteni.* Az inditvány, mint ebből látható, nem egyezik meg teljesen az európai szárazföldi hatalmak gyakorlatával, de megközeliti. Ha a javaslat törvényerőre emelkednék, ugy egykoron nevezetes szerepet játszhat az ausztráliai államszövetség egykori függetlenségi akciójában, amelynek előbb-utóbb ugyis be kell következnie. És igy nem lehetetlen, hogy Londonban nem a legjobb benyomást teszi majd a nagy gyarmatnak e katonai reformja, bármily kevéssé mutatta is addig Ausztrália a függetlenségre való hajlandóságot.

A diákzavargások utóhangja Oroszországban. Az orosz diákzavargások idején rendkivül sok vád és panasz hangzott el *Sonin* akadémikus ellen, aki eddig a pétervári tankerület gondnoka volt. Sonin személyében a rendszert gyülölték a fiatal oroszok és Oroszország egész intelligenciája. Sonin bünének tudták be, hogy a zavargásokból majdnem forradalom lett. Az önkénynek ezt a képviselőjét, a liberális törekvéseknek e fanatikus ellenségét föimentették nagy horderejü állásától. Egyelőre ugyan Sonin nincs véglegesen elejtve, amennyiben a közoktatásügyi minisztérium egyik tanácsának elnöki székében találtak számára olyan helyet, amely méltóságnak méltóság, de politikai jelentősége nincs. A gyülölt férfiu megbuktatása *Vannovski* tábornok érdeme, aki ez által a békés megoldás lehetősége felé terelte az eseményeket.

A délafrikai szabadságharc.

Budapest, julius 9.

Londoni jelentések szerint most *a boerok el vannak határozva arra, hogy nem nyugszanak előbb, mig teljes függetlenségüket vissza nem nyerik* és ha nem csalnak az összes jelek, akkor ez végtére *sikerülni is fog nekik.* Nem kell más hozzá, csak az, hogy a guerilla-háborut az eddigi mintaszerü és az angolokra határozottan végzetes módon folytassák. Országuk alakzata és sok sajátossága a legjobb szövetségesük és a transvaaliaknak és a szabadállambelieknek különösen arra kell ügyelniök, hogy vigyázatlanság, vagy éppen árulás következtében az angolok kezébe ne kerülhessen senki ama férfiak közül, akik az egész szivós ellenállásnak a lelkét teszik ki. Ennek az esetnek, különösen ha jelentékeny hadierő elvesztésével volna összekötve, ugyanaz a hatása lenne, mint annak idején *Kronje* elfogásának, amikor csaknem valamennyi harcoló szabadállambeli egyszerüen eldobta a fegyvert. Hogy ezek azután ismét fegyvert fogtak, az főként *Lord Roberts hibája*, aki megigérte nekik, hogy nem lesz bántódásuk, ha semlegesek maradnak. De amikor a brit főparancsnok egyes vezéreket egymásután elhurcolt a farmról és foglyul ejtett, akkor a szabadállambeliek ujra látták, mit ér az angolok igérete: előkeresték az eldugott fegyvert és nemsokára jól fölfegyverkezve, sőt ágyukkal is ellátva, ismét szemben állottak a meglepett angolokkal. Lord *Roberts* minden proklamációja hatás nélkül maradt és azóta lassankint megváltozott az egész helyzet és pedig a boerok javára.

Pretória bevétele óta *Botha* azt a taktikát követi, hogy hadierejét több kis csoportra osztja, amelyek egymástól el vannak választva, de mégis jól érintkezhetnek egymással, ugy, hogy *Botha*, ha alkalma nyilik az angolok megverésére, *bármely pillanatban egyesitheti a sok boer csapatot.* Ez, összevetve a boerok bámulatos mozgékonyságával és helyismeretével, természetesen *kizárja azt, hogy a boerok teljes vereséget szenvedjenek*, de másrészt ami már annyiszor bebizonyult, kifárasztja az angol hadierőt és annyira megzavarja a brit hadvezetőséget, hogy lord *Kitchener* szépen kidolgozott operáló tervei halomra dőlnek és az angolok mindig ujra kezdhetik a munkát, természetesen mindig eredmény nélkül.

A boerok, akik éppen ugy, mint lovaik nagyon kitartók és vasegészségüek, módot találnak arra, hogy lovaikkal együtt kipihenjék magukat mindannyiszor, ahányszor kedvük tartja. Ilyenkor visszavonulnak valamely, a hegységek között levő rejtekhelyre s ott nyugodtan megmaradnak addig, amig parancsot kapnak, hogy ismét harcba szálljanak. A boeroknak és lovaiknak ellátásáról tudvalevőleg *majdnem kizárólag az angolok gondoskodnak.* Ha elfogy az eleségük: elfoglalnak egy-egy szállító vonatot s aztán ismét el vannak látva hónapokra eleséggel. Vagy ha ilyen préda nem kerül, a boer harcos akkor is megelégedett, ha egy darabka *biltong* (száritott hus) van a tarsolyában. Lova jóllakik a száraz füvel, amely a hegyek között tél idején is akad. Ily körülmények között nem lehet csodálni, hogy a boer kommandók, bár számra nézve mögötte állanak az angoloknak, mégis még mindig rendkivül veszedelmes ellenfelek.

Frankfurt, julius 9.

A *Frankf. Gen. Anz.* egy Dél-Afrikában lakó német ember levelét közli. A levél az angol-boer háboruval foglalkozik és figyelemreméltó dolgokat mond el a boerokról, akiknek győzelmet jósol. A levél a többi közt ezt mondja:

Huszonegy évvel ezelőtt telepedtem le a Szabadállamban. De két hónappal ezelőtt hirtelen magához hivatott a mi városkánk angol helyőrségének parancsnoka, azt mondta, hogy idegennek látszom, nem fog árlani egy kis levegőváltozás és megkérdezte tőlem, hova akarok inkább menni: *Ceylonba-e vagy Európába?* Ez elég érthető volt. Tehát kiutasitottak. *A családot bizzam az Istenre*, azután menjek... Higyjenek egy öreg afrikandernek: *Angolország nem igázhatja le a boerokat!* Én mondom ezt, miután másfél évig láttam a háborut és amit mondok, be is bizonyithatom". . . . *A brit mindent elpusztit.* A Szabadállamot fölgyujtotta, a gabonát elpusztitotta, a marhát elhajtotta; ha az angol sereg *magát és a boerokat* az angol adófizető polgár pénzével nem élelmezné, akkor már most éhinség volna az országban. De ez nem teszi tönkre a parasztot. A marhavész és a száskajárás hozzászoktatta ahhoz, hogy százával hull el a marha és elpusztul a vetés. Megingathatatlan bizalommal azt mondja: *ez Isten akarata* és a következő évben elülről kezdi a munkát. E mellett nincs is nagyon rossz sora, de természetesen kevéssel is beéri. Láttam összerongyolt angol katonát egészen lesoványodott lovon, ellenben a boernak jó a ruhája, a lova pedig egészen kigömbölyödik a hájtól. Hogyan akarják hát a britek a boert legyőzni? A boer koromsötét éjjelen egész könnyüséggel lovagol hatvan angol mértföldet; egész kommandók egy éjjelen megtettek már száztiz angol mértföldet. Majd itt vannak majd ott és az angolok idegesek lesznek, de sikerük nincs. Most próbát tesznek a feketékkel, a farmok hü kafferjei nem állnak kötélnek, a fekete bányászok visszavándoroltak északra, a honnan jöttek és a basutók semlegesek maradtak. De a legnyomorultabb társaságot, a naplopókat, vonják magukhoz az angolok. Ezek az emberek havonta öt fontot kapnak, lovat, nyerget, szerszámot, fegyvert és angol parancsnokok alatt állanak, akik értik nyelvüket. Ez természetesen roppantul elkeseriti a boerokat. Ismerek sok hadi szolgálattól eredetileg fölszabaditott embert, aki ezek után igazi dühvel fegyvert fogott. Husz éven keresztül mindig fegyver nélkül utazgattam az országban, pedig gyakran sok pénz volt nálam; a kafferek tisztességtudóan köszöntek és én a vad mezőségen mindenütt biztonságban voltam. Ez volt a boerok nevelése. Mi lesz ezentul? Az angol tisztek és katonák között vannak nagyon derék emberek és igazi gentlemének. De az ausztráliai és a brabant-lovasok valósággal *átkozott módon garázdálkodnak* a Fokgyarmatban. E garázdálkodás oka részben az, hogy gonosz segitőik vannak. Bloemfonteinban öt évvel ezelőtt egy *Sutherland* nevü angol embert rablógyilkosság miatt halálra itéltünk, azután a halálos itéletet kegyelemből életfogytig tartó fegyházra változtattuk át. Mihelyt az angolok bevonultak, ezt az embert kiszabaditották s ma a bloemfonteini *porosz marshallnak, Hitcharek* kapitánynak *érdemjellel kitüntetett titkára.* A boerok az ellenséges golyótól már régen nem félnek. A golyó még a leghumánusabb valami. Egy ismerősömnek a tüdejét járta át a golyó, de most jó egészségben él; egy másik barátom most is harcol, holott a szemét és a fülét járta át a golyó. A legrosszabb dolog a betegség és ez ellen mintha be volna oltva a boer, mig *a britek tömegesen pusztulnak el.* Csodálkoztam, milyen edzettek még azok a boerok is akik nem farmokon élnek, hanem akadémiai hivatást töltenek be. Igen, mert a szabadság élteli valamennyit. A legutóbbi hónapokban még tiz-tizenegy éves gyermekeket is láttam a boer őrjáratoknál. Ilyen népet nem tud legyőzni az angol!

London, julius 9.

Kenharátból táviratozzák: *White*, a fokföldi csendőrség kapitánya megtudta, hogy *Conroy* Grikvaföldre indul s üldözni kezdte. A lázadók Zvartkop folyó mellett elsáncolták magukat és *nagy erővel verték vissza az angolok támadásait.* Amint besötétedett, *az angolok kénytelenek voltak fölhagyni a harccal.* Az éj folyamán a lázadók visszavonultak, miután kocsijaikat elégették. *Üldözésük lehetetlenség volt.* Az angolok *elvesztették Beresford kapitányt és több katonát.*

London, julius 9.

A hadügyi hivatal egy közleményt adott ki, a melyben konstatálja, hogy 1901. január elseje óta a brit hatóságok Dél-Afrikából katonai okokból nem vitettek idegen állampolgárokat Európába. Azok a külföldiek is, akiket ezen a napon elszállittattak, kettő-három kivételével nyomorban sinylődő emberek voltak, akiket konzuljaik kérelmére ingyen vittek át Európába.

London, julius 9.

Lord *Kitchener* jelenti Pretóriából tegnapi keltetel: Az e hó elején feladott utolsó jelentés óta az egyes angol csapattestek jelentései szerint elesett 40, megsebesült 27 és fogságba került 182 boer. 21 boer megadta magát. Zsákmányul esett 149 puska, 7000 töltény, 312 szekér és sok ló és marha.

Brüsszel, julius 9.

*Laurenço-Marquez*ből jelentik, hogy a boerok uj proklamációt adtak ki, amelyben a harcnak minden erejükkel való folytatását hangoztatják.

Brüsszel, julius 9.

A képviselőház ma délelőtti ülésén *Van den Heuvel* igazságügyminiszter válaszolt Maenhart képviselő tegnapi interpellációjára. Kijelentette, hogy valótlan az, hogy a rendőrség *De Wet* Andrást felszólitotta Belgium területének elhagyására.

HIREK.

Kard és bajonett.

Már megint bele akarnak szóllani a civilek a katonák dolgába. A szegedi ügyészség tulságosnak találja már a sok bajonett-affért, tisztikard-affért s abban az irányban akar mozgalmat kezdeményezni, hogy a békességben ne hordjon a katona oldalfegyvert. Se a bakalegény, aki a lebujban vitézkedik se a tiszt, aki a szép nagy kávéházakban, vendéglőkben vagdalkozik egy kis Kossuth-nóta miatt, vagy pedig abban az ujabban szintén nem ritka esetben se, ha a civil-bagázs nem veszi megtiszteltetésnek azt, hogy a társaságában levő hölgyet szives figyelmére méltatja a katonatiszt ur. Az ügyészség közölte a jó szándékát a rendőrséggel is — és a szegedi főkapitány szintén arra a józan álláspontra helyezkedett, hogy nincs szükség a békességes időben se bajonettre, se kardra. Magunk között nem viselünk háborut. Az esetleges differenciáink elbirálására törvényes fórumaink vannak mind a két oldalon. Az egyik felkészültebb, alaposabb, komolyabb jogi kodex alapján itélkező, de a másik is tisztes, derék fórum, amely objektivitással sokat javithat azon a szomoru állapoton, amiben még mai napig is sinylődik a judikaturája. — Hát mire való ilyenformán a fegyver — és csak az egyik oldalon a fegyver, a mi már eo ipso kizárja azt, hogy igazsággal használja az, aki kirántja a hüvelyből... Hiszen a lovagias küzdés csak egyforma fegyverekkel képzelhető el. A párbajban megmérik a kardok hosszát, sulyát és a pisztolyok testvér párjai egymásnak és egy adag puskaporral, egyforma golyókkal vannak megtöltve. Micsoda horribilis lealacsonyitása tehát a kardnak az, ha *egymagában* verekszik. Nincs ellenfele. Hiszen ilyenformán fegyver a kondás botja is.

Azonban hát van mentség, bőven van. A katonatiszt nem veterán és a bakagyerek vére se csiger, különösen, ha a természetes hevét néminemü alkohol is öregebbiti. S a kard és a bajonett kéznél. Nem is a ruhatárban, nem is a szomszéd szobában, hanem a derekán. És hozzánőtt az emberhez, aki hordja. Ketten egyet. S egy kis méreg, egy kis tulságba vitt izgalom az agyban és a kard hasitja a polgárhust, a bajonett pedig belevájkál a civiltestbe. Még olyan bünnek se szabad ezt venni, mintha a civil suszterlegény előszedi a mellényzsebéből a kést és szur vele, vagy a polgári ur kigombolja a hátsó zsebéből a revolvertés belelövi valakibe az ólmot. Mi nem vagyunk abban a viszonyban a fegyverrel, a mivel a katona. A mi fegyvereink nincsenek is annyira kéznél, több időnk van a meggondolásra, amig használjuk. A mi fegyverünk tisztára csak az önvédelemé. Az utolsó pillanaté, amikor már arról van szó, hogy: — vagy te, vagy én. A mi fegyverünkre semmiféle felsőbb hatalom ki nem merte mondani, hogy jussa van a megtorlásra. A katona pedig ebben a tudatban él s ebből ki nem ábránditja semmiféle civil okoskodás.

Pedig hát a civil megteszi azt a szivességet, hogy gondolkozik a katonák helyett is. Például, hogy egyebet ne emlitsek, a civil az, aki esztendőről-esztendőre, most már beleráradva a sikertelenségbe, inkább csak szokásból megsürgeti a katonai törvénykezés reformját. A civil nem tud napirendre térni a felett, hogy két jogállam egyesitett hadereje fölött ma is ugy itélkeznek még, hogy a középkorban sem kezdetlegesebben. Az auditor védő, vádló és birói tisztje jogi humor — s nagy a gyanum, hogy ezen a komikus állapoton, ami különben tragédiák állandó forrása — éppen csak azért nem változtatnak, mert a civil-bagázs ugat bele a katonák dolgába. Mindenféle ügyvédek, civilbirák követelik a reformots közönséges szürkekabátos igazságügyminiszterek ismerik el évről-évre ennek a jogi abszurdumnak a tarthatatlanságát. Egészen más lenne a dolog, ha a hadügyminiszterium valamelyik vezér-hadbirájának az agyában fogamzott volna meg a reform szüksége. Ha jót akarunk, hagyjuk is abba a sürgetést. Ha majd észreveszik, hogy a civil nem okvetetlenkedik, beállitják majd a katonai birósághoz is a nélkülözhetetlen három személyt. Azt, aki a vád anyagát dolgozza föl, a másikat, aki a védelem szempontjából figyeli meg az ügyeket s a harmadikat, aki pártatlan mérlegelője az argumentumoknak. Csak várjunk. Huzzuk meg magunkat a csalitban, ne is vétessük észre a katonákkal azt, hogy mi is gondolkozunk — s akkor aztán sikerül elérni egyet s mást.

A bajonett és a kard kérdésében is valamit, mivelhogy a mi összes okoskodásunknál többet ér az, ha észreveszik a katonák, hogy másfelé már nincs szükség arra, hogy a tisztek állandóan az oldalukra kötött kardot szolgálják. Anglia már lefegyverezte a tisztikart — a szolgálaton kivül, vagy legalább is megadta neki a módot arra, hogy ne legyen állandóan rabja egy darab acélnak. Franciaország is azt cselekedte. — Civil urak, várjunk és hallgassunk. A mi igazainknak ugy kell érvényesülni, hogy ők észre se vegyék. A katonaság az az elkényeztetett gyerek, akivel csak ugy lehet valamire menni, ha mindent ráhagyunk. Végre is aztán magától elégli meg azt, hogy neki mindig igaza legyen. Mert hát az is unalmas.

(Th.)

Budapest, julius 9.

— **BUDAPESTI NAPLÓ. Junius 30-án uj előfizetés nyilt a Budapesti Naplóra. Kérjük azokat a tisztelt olvasóinkat, akiknek az előfizetése ezen a napon lejárt, méltóztassanak a megujitásról idejekorán gondoskodni, hogy a lapot akadálytalanul küldhessük tovább.**

— **Személyi hir.** *Enyedy* Lukács országgyülési képviselő több heti üdülésre külföldre utazott.

— **A király Dolnji-Miholjácon.** *Bécsből* pár nappal ezelőtt érkezett Dolnji-Miholjácra az udvari elszállásoló bizottság, hogy megtegye az előkészületeket a király ottani tartózkodására. Alaposan megvizsgálták a Majláth-féle grófi kastélyt, amelybeu a király a hadgyakorlatok alatt lakni fog. A román trónörökös részére *Kohn* községi tanácsos házát választották ki, amelyet Bécsből érkező butorokkal pompásan berendeznek. A dolnji-miholjáci képviselőtestület legutóbbi ülésén a város főterét Ferenc József-térnek nevezte el.

— **A olasz király veszedelemben.** *Rómából* jelentik, hogy *Viktor Emánuel* jachtján *Monte Christo* szigetére tengeri kirándulásra indult s komoly veszedelemben forgott. Visszatértekor ugyanis a tengeren heves vihar kerekedett és az egyre növekedő hullámok ide-oda dobáltak a könnyü gőzöst. A király nyugodtan viselkedett és maga osztotta ki parancsait; több órai nehéz küzdelem után a jacht végre *Civita Vecchiá*ban kikötött.

— **A szegedi iparmüvészeti kiállitás.** Az Országos Iparmüvészeti Társulat azzal a kéréssel fordult a királyhoz, hogy a felség a tulajdonában lévő magyar iparmüvészeti tárgyakat engedné át a Szegeden szeptember hónapban rendezendő iparmüvészeti kiállitásra. A főudvarmesteri hivatal ma válaszolt az Országos Iparmüvészeti Társulatnak erre a megkeresésére, értesitvén a király egyenes meghagyásából, hogy a felség szivesen megengedi, hogy a tulajdonában lévő magyar iparmüvészeti tárgyakat a szegedi iparmüvészeti kiállitáson bemutathassák. A főudvarmesteri hivatal egyben intézkedett a tárgyak kiadatása iránt.

— **Hegedüs Sándor Siófokon.** *Hegedüs* Sándor kereskedelmi miniszter ma délben Siófokra érkezett. A pályaudvaron *Fenyvessy* Ferenc főispán és a fürdőigazgatóság fogadta. Rövid tartózkodás után a főispán társaságában a *Baross*-gőzhajóra szállott és Balaton-Füredre utazott, hol *Vaszary* Kolos hercegprimás vendége. A kikötőnél *Kohl* Medard felszentelt püspök, *Lingl* Valérián és *Halbik* Cyprián tihanyi apát fogadták. Az egész társaság ezután a hercegprimás nyaralójába ment.

— **A Kölcsey szobor áthelyezése.** Szatmár-Németi város törvényhatósága a tegnapi közgyülésén a szatmári Kölcsey kör átiratára és a városi tanács inditványára elhatározta, hogy a piactéren 1861-ben felállitott Kölcsey-szobrot az ev. ref. templom előtti térre helyezi át.

— **A foglyok ujsága.** Szent-Ilona szigetére vitték az angolok a délafrikai csatamezőkön elfogott boerok legtöbbjét. Ott immár egy év óta várják a szabadulást, de mig a háboru véget nem ér, nem mozdulhatnak el a szigetről. Sorsuk türhető, de életük folyása végtelenül unalmas. Kapták tehát magukat és — *hirlapot alapitottak*. A harcban edzett kérges ujjak tollat fogtak és *De Kriegsgevangene* cimen napról-napra összekörmölték a kis sziget jelentéktelen eseményeit. Igy ment ez egy darabig, mig végre oly népszerü lett a kis lap, hogy most már nyomtatásban jelenik meg. Sok mindenről van benne szó, csak szabadságról, politikáról nincs. Az majd későbbre marad, arra az időre, amikor majd nem lesz *hadifogoly* a lap cime.

— **Délsarki expedició.** A berlini földrajzi társaság bucsuestét rendezett a délsarki német kutatók tiszteletére, akik a „Gauss"-hajón augusztus 4-ikén fognak elindulni Kielből. Az expedició szellemi vezetője dr. Dygalski tanár lesz, aki a bucsuestély alkalmával a bankettek és lármás ünnepélyek ellen nyilatkozott és a célba vett terv programmjának ismertetésére szoritkozott. A hajó föl van szerelve mindennel, amit a modern tudomány a kutatások megkönnyitése és sikere érdekében nyujtani képes. Eléggé kényelmesek az expedicióban résztvevő tudós férfiak számára berendezett külön dolgozó- és pihenő-szobák. Az oldalfalakat könyvállványok fedik, melyeken egy gothai bibliográfiai intézet által adományozott könyvek lesznek elhelyezve. Gondoskodva van szépen berendezett közös termekről is, ahol az egymásra utalt és a kulturemberiségtől hosszu időre elszakadó kutatók szórakozást lelhetnek. Á legkitünőbb fényképező készülékek a hajó ődélzetének egyik, e célra legalkalmasabb részén vannak beraktározva s gyakorlati funkciójuk számára külön kis müterem van berendezve. Élelmiszereket annyit visz magával az expedició, hogy abból képesek lesznek legalább is három éven át megélni. A kutatási időt a terv két esztendőben állapitja meg arra az esetre, ha azok a délsarki viszonyok, melyeket a tudósok sejtelme előre megrajzol, a valóságnak csakugyan megfelelnek. A három évre elégségesnek vélelmezett élelmi szereket — ugy vélik — gyarapitani fogják vadászataik eredményei. Biztosan számitanak reá, hogy friss husra fognak szert tenni és nem lesznek kizárólag az éléskamrájukra rászorulva. Egyuttal azt a reményét is kifejezte Dygalski, hogy hihetőleg párhuzamosan a németekkel fog a közös cél felé törekedni az angol, az argentiniai és esetleg a svéd expedició is. A nemzetek közös kulturtörekvése lesz ez a délsarki nyomozás, mely az anyaföld déli csucsán elrejtett titkokat akarja földeriteni.

— **Egy főkonzul halála.** *Grácból* táviratozzák, hogy tegnap temették el Cilliben *Vatics* Konrád miniszteri tanácsost, Ausztria-Magyarországnak utolsó szerajevói főkonzulát. A távirat azt mondja, hogy Vaticstól eredt az az *Andrássy* Gyulának tulajdonitott mondás, hogy elég lesz, ha egy katonabandás zászlóaljjal vonulunk be Boszniába.

— **Jubiláris közgyülés.** *Lócsér*ől táviratozzák: A szepesi tanitóegyesület és a *F. M. K. E.* szepesi választmányának holnapi jubiláris közgyülésére a délmagyarországi tanitóegyesület 150 tagja és számos szepesi tanitó ma délután ideérkezett. A pályaudvaron *Kalmár* főgimnáziumi igazgató üdvözölte őket, mire *Schenk*, a délmagyarországi tanitóegyesület elnöke válaszolt. Este ismerkedési estély volt. A jubiláris közgyülés alkalmából a középületeket fellobogózták.

— **A vasárnapi munkaszünet ellenőrzése.** *Széll* Kálmán miniszterelnök mint belügyminiszter rendeletet intézett a törvényhatóságokhoz, amelyben elrendeli az egyedárusitással foglalkozó üzletek szigorubb ellenőrizését. A legutóbbi időben sok panasz érkezett a belügyminiszterhez, mert ezek az üzletek vasárnap nemcsak monopolárukat adnak el, hanem gyufákat, cigarettapapirt, szivarszipkát stb. is. Ez inditotta a belügyminisztert a rendelet kibocsátására.

— **Hangverseny a boerokért.** San-Franciscoban érdekes hangverseny lesz legközelebb. De Wet asszony, a hirneves boer tábornok unokahuga rendezi és résztvesz benne *Krüger* Fanni, Krüger elnök unokahuga, aki mint énekesnő fényes jelét adta tehetségének az Egyesült-Államokban, sőt több esztendeig a szinpadon is müködött. A hangverseny jövedelme a boer özvegyeknek és árváknak jut.

— **Eltünt igazgató.** *Bécsből* jelentik, hogy *Strohmayer* József, a bécsi kereskedelmi egyesület ügyvezető igazgatója és az ujonnan alapitott bécsi zenekiadóüzlet kereskedelmi igazgatója e hó 4-ike óta eltünt. — *Strohmayer* a zenekiadóüzlet ügyében Brünnbe utazott, de nem érkezett oda. Minthogy az utóbbi időben beteges izgatottság tünetei mutatkoztak rajta, nem valószinütlen, hogy a különben is exaltált ember öngyilkosságot követett el. Mindkét vállalat üzletkezelése és pénztára a legnagyobb rendben van.

— **Az izlandi halászokért.** A regényirók közt is vannak prófétalelkü és szamaritánus szivü emberek, akik olykor képesek megmozgatni a társadalmat, meginditani a legkeményebb szíveket, hogy segitsenek az élet hajótörötteinek. Nálunk egyszer *Bródy* Sándor irt egy regényt, amely leleplezte a pestvidéki angyalcsinálók rut üzleteit és a sok-sok apró mártir megmentésére birta a hatóságokat. Ilyen elemi erővel hatott most, annyi évvel a megjelenése után Pierre *Loti*nak egy könyve, az *Izlandi halászok* cimü. *Loti* ebben az Izland körül halászó bretonok nyomorát festi megkapó szinekben. A francia kamara tagjait sem hagyta hidegen a halászoknak ez a létért való kétségbeesett küzdelme és az északi partvidék képviselői egy javaslatot terjesztettek a kamara elé, amelyben *az Izlandban elpusztult breton halászok hátramaradottairól kivánnak gondoskodni.* Ez év áprilisában pusztultak el ugyanis Izland közelében a *Bruine*, *Pilote*, *Capelan*, *Maria* és *Sainte-Michel* bárkák, amelyeken 117 breton tengerész halászott. Ezek sok özvegyet s árvát hagytak hátra, akiknek nyomora leirhatatlan volt. A nevezett javaslat szerint most *150 ezer frankot* juttatnak ezeknek a fölsegélyezésére.

— **Egy pezsgőcég főnökének halála.** A világhirü *Roederer*-féle reimsi pezsgőcégnek gyásza van, Jacque *Olry*, a tulajdonosa, Párisban meghalt. Olry, aki többszörös milliomos volt, több évvel ezelőtt feleségül vette a dusgazdag Roederer leányát. Mint jelentékeny sportsman, vadász és lótenyésztő szerepelt. Abban az időben, amikor még képviselő volt, egyetlen leányát, aki tavaly halt meg, egy Jarnac grófhoz adta feleségül. Két fia örökli a vagyonát. — A haláleset alkalmából a francia lapok megemlitik hogy egy másik reimsi pezsgőgyáros, Pommery a leányát Louiset annak idején szintén a régi francia nemesség egyik tagjához adta feleségül és pedig Guy de Polignac márkihoz, Polignac herceg egyik rokonához.

— **A lipcsei bankbukás.** A lipcsei katasztrófa legujabb mozzanatairól a következőket jelentik Lipcséből: Az ügyészség *Exner* igazgató lakásán *számos letéti jegyet foglalt le* az angol banknál deponált pénzekről. *A felügyelő-bizottság összes tagjai ellen megindították a vizsgálatot*, mert az igazgatóság az ő tudtukkal *hamisitotta a mérleget.* — A *National-Zeitung* felhatalmazást kapott annak a kijelentésére, hogy a német birodalmi bank a szász pénzpiacon előfordult események okozta aggodalomban nem lát okot a kamatláb emelésére. Igaz, hogy az igények növekedtek, mert a birodalmi bank részint nagyobb hitelt nyujtott, részint idejekorán elnézést tanusitott, az izgatottság lecsillapultával azonban a bankkal szemben támasztott követelések csökkentek. — *Bécs*ből táviratozzák nekünk, hogy a Leipziger Bank csődtömeggondnoka, dr. *Bart* lipcsei ügyvéd tegnap ott időzött. A tömeggondnok a Leipziger Bank és a kasszeli törközlyszáritó bécsi érdekeltségével folytatott tárgyalásokat.

— **A virginiai özönvíz.** A *virginiai* özönvizről megdöbbentő részleteket jelentenek. A harmincórás felhőszakadás iszonyu károkat okozott, a folyók szörnyen megdagadtak és óriási erejükkel átszakitották a Pocahontas aljába épitett hatalmas gátat. A viztömeg egyszerre rázudult a völgyben fekvő helységekre és mindent elsöpört, ami utjába akadt. A *Norfolk-* és *Western*-vasutak 200 mérföldes vonala elpusztult. A legutolsó jelentések szerint tizenegy város és huszonhat falu dült teljesen romba. A romok között nagyon sok ember lelte halálát, s most már ezerre teszik az áldozatok számát. A Pocahontas kőszénbányái is megbecsülhetetlen károkat szenvedtek; az elpusztult gépek értéke is megha adja a 25 millió koronát. Azok a munkások, akik a bányában tartózkodtak, mind elvesztek. Az ár lassu elvonulása után leirhatatlan a pusztulás képe. A házak ezrei hevernek romokban, és az iszaptengerben emberek és állatok éktelen hullái láthatók. A halottak eltakaritása csak nagyon lassan megy, mert kevés a munkáskéz s az ár még mindig nem vonult el végképp. Alig mult el a nagy, halálos veszedelem, kitört a fékezhetetlen embertömegből az állati ösztön és kezdetét vette a rablás és fosztogatás. Különösen a négerek garázdálkodása volt rettentő. Az árban lelt pálinkáshordók tartalmából leitták magukat, aztán kikutatták az épen maradt házakat és magukhoz vették az ott lelt értéktárgyakat; kifosztották a halottakat és levagdosták megmerevedett ujjaikról a gyürüket. A kiküldött katonaság elégtelennek bizonyult a rablótömeggel szemben. Mikor ujabb csapatok érkeztek, ki kellett hirdetni a statáriumot és irgalmatlanul főbe lőtték azokat, akiket fosztogatáson értek. Ennek volt némi foganatja, s most már rendszeresen folyik a mentés, de mindenesetre hetekig fog tartani, mig a halottak mind el lesznek takaritva és a városok és falvak ujraépitésére gondolhatnak.

— **Nagy áradás Khinában.** A *Standard*nak azt láviratozzák Shanghaiból, hogy Kingszi tartományban nagy áradások vannak. Az áldozatok száma eddig *négyezer.* Az áradásról részletes jelentések ezideig nem érkeztek.

— **Az amerikai hőség áldozatai.** Most, hogy megszünt New-Yorkban a nagy forróság, amely annyi áldozatot követelt az ujságok ennek az abnormis időjárásnak ijesztő pusztitását konstatálják. Az elmult héten *989 ember* halt meg napszurás következtében. Az áldozatoknak ezt a nagy számát hivatalosan is konstatálták.

— **Magyarok baja Amerikában.** A kivándorlás szomoru statisztikáját a napokban közöltük, most a megdöbbentő számadatoknak olyan kommentálását küldi az Egyesült-Államok kormánya, amelyet komolyan meg kell fontolniok azoknak, akik nem akarják karba tett kézzel nézni a magyarság veszedelmét. Az Egyesült-Államok kormánya ugyanis budapesti képviselőit arra figyelmezteti, hogy ha kivándorlók fordulnak hozzájuk, beszéljék le őket tervükről, mert a tömeges bevándorlás miatt óriási mérveket ölt a munkahiány. Tömérdek baj és nyomoruság hire érkezik Amerikából és nincs oka senkinek se kételkedni az amerikai jelentés őszinteségében. A kivándorlók nem találják meg a megélhetés eszközeit az uj világban, éhezve járnak-kelnek az idegen városban és szivesen jönnének haza, de erre sincs pénzük. Mégis a magyar kivándorlók nyolcvan százaléka visszajön szárnyaszegetten, betegen, fáradtan és most még nehezebb az uj exisztencia megteremtése. Hogy milyen nagy a kivándorlók vágyódása, ennek érdekes bizonyitéka a clevelandi magyarok lapjának, a *Szabadság* ma érkezett számának egy hirdetése, amelyben egy vállalat ajánlkozik a magyaroknak olcsó pénzért való hazaszállitására. A hirdetésnek, ime a hasonmása:

Kiss Emil üzletvez.

HONFITARS!
HA ÖN SZÜLŐFÖLDJÉT AKARJA VISZONTLATNI ÉS NINCS ELEG PENZE EGY HAJOJEGYRE AKKOR MI SEGITUNK A BAJON! ÉS GYORSHAJON NAPI 3—4 ÓRAI KÖNNYŰ MUNKA MELLETT **HAMBURGBA** SZÁLLITJUK EGY **CSEKELYSEGÉRT!**
CIM ☞ „COLUMBIA" SHIPPING OFFICE ☜
153 SUFFOLK, STR. NEW YORK

Ha nincs pénze a szegény embernek, ők segitenek a bajon. Hogy segitenek? Bizonyára ugy, hogy a gyorshajó-vállalatnak legyen belőle haszna, az a napi három-négy órai munka a hirdetésben szépen hangzik, de a nyilt tengeren a poklok pokla ez. De ezt is kész átszenvedni a tehetetlen éhező, akit az ügynökök kicsaltak Amerikába és miután elszedték tőle filléreit, kitették a nyomoruság piacára. Mindennek a konzekvenciája, amelyet a minap a kivándorlási statisztika nyilvánosságra hozatala alkalmából elmondottunk, hogy fontos érdeke a magyarságnak, hogy az amerikai magyar telepeken Magyarország gondoskodjék a veszendő lelkek támogatásáról s hazaszállitásáról. A kivándorlási ügynökök üzelmeinek vasszigorral kell gátat vetni itthon és a kivándorolt magyarok sorsán a legmesszebbre menő áldozatokkal kell segitenünk az idegenben.

— **Kauciószédelgő szállodás.** A rendőrség ma letartóztatott egy fővárosi szállótulajdonost, akinek nemrég még kereskedelmi tudakozó-irodája volt s mint ilyen egy csomó kauciós alkalmazottat fogadott fel s a szegény embereknek keservesen szerzett filléreit elsikkasztotta. *Kronstein* Henriknek hivják a jeles firmát. Pár hónappal ezelőtt még kereskedelmi irodája volt az Izabella-utca 64-ik szám alatt. Ebbe az irodába azután több szolgát és pénzbeszedőt fogadott fel, azonban mindegyiktől 2—300 forint kauciót kivánt. Igy körülbelül tizenöt kauciós alkalmazottja volt, akiket természetesen nem tudott foglalkoztatni irodájában. Az iroda rosszul ment s Kronstein más foglalkozás után nézett. Kibérelte a Szerecsen-utca 31-ik szám alatt lévő *Mignon* szállót. Emberei ekkor visszakérték a kauciójukat, de Kronsteinnak esze-ágában sem volt, hogy visszaadja a pénzt. Egy ideig jó szóval tartotta embereit, akik végre is megunták a dolgot s feljelentést tettek ellene a rendőrségnél kauciósikkasztásért. Tizenöt ilyen feljelentést kapott eddig a rendőrség, de ez a szám még szaporodni fog, mert Kronstein *Vörös* Tiborral, az ál-huszártiszttel is követett el szédelgéseket. Ma délelőtt azután a rendőrség letartóztatta Kronsteint s átadja az ügyészségnek.

— **Tüz a vonaton.** A *berlin-stettini* személyvonaton az éjszaka a lokomotivból kiröppent szikra meggyujtotta egy tizennyolc éves leány ruháját. A megrémült leány leugrott a robogó vonatról és szörnyet halt.

— **A rab szökése.** Óriási gyönyörüség lehet az egy hosszabb rabságra itélt embernek, amikor sikerül a merész szökés-terve, s néhány pere mulva a dohos falak közül kikerül a friss levegőre, s aztán megy, amerre akar. Az ilyen pillanatokban nem csuda, ha a rabot valami huncut inger csiklandozza, hogy valami kis borsot törjön a hatóság orra alá. Igy tett egy *Kenzie* Róbert nevü betörő is, aki a wandsworth-gaoli börtönben ült s a napokban már-már intett feléje az arany szabadság. Vakmerőség volt, ahogy szökni akart. A cellájának ablaka mellett nyilást furt a falba s azon át kötéllel akart leereszkedni. Mielőtt azonban a veszedelmes utra indult volna, egy táblára az ujsághirek rovatából ellesett formában a következőket irta:

Ügyes betörő!!! Nagy meglepetést és izgatottságot okozott Wandsworth Brisonban, amikor ma reggel rájöttek, hogy egy régi kitanult rab késével átfurta a két láb vastag falat. A fogoly gyors elhatározásu ember. A mult évben egyszer majdnem sikerült a szökése, de egy rabtársa elárulta az őrnek.

Ez még nem volt elég a csufolódásból. A tábla tulsó oldalára egy rabot rajzolt, amint a falon át menekül. Alatta ez a mondás:

Édes a szabadság!

Amikor pedig mindezzel készen volt, átbujt a nyiláson s nekilátott, hogy leereszkedjék. És egy-két pillanat mulva vége volt mindennek. Lezuhant, szörnyet halt . . .

— **Egy testvérpár öngyilkossága.** Szomoru családi tragédia történt ma délután a Király-utcában. Egy fiatal leány és testvérbátyja, egy husszonegy éves fiatalember öngyilkossági kisérletet követett el. A tragédiát valami szóváltás előzte meg: a fiatalember szemrehányásokat tett nénjének életmódjáért, amit ugy szivére vett a leány, hogy fegyvert emelt önmaga ellen. Amikor ezt meglátta az öccse, kiszaladt a lakás erkélyére s a második emeletről az utca kövezetére vetette magát s eszméletlen állapotban, összetört tagokkal maradt ott.

A Király-utca 47-ik szám alatt lévő ház második emeletén lakik özvegy *Schön* Ferencné akinek trafikja van az átellenben lévő házban, a Király-utca 57-ik szám alatt. Schönné bátyjánál, Deutschländer Arnold ügynöknél lakott a második emeleten fiával, *Somlyó* Miksa 21 éves magánhivatalnokkal együtt, még leánya, *Somlyó* Ilka a Klauzál-utca 5-ik szám alatt lévő házban bérelt hónapos szobát.

Somlyó Ilka ma délután négy óra tájban meglátogatta édesanyját a trafikban, majd felment a lakásba is, ahol a cselédeken kivül csak öccse, a 21 éves Miksa volt otthon. Senki sem tudja, mi történt közöttük, csak az egyik cseléd hallott hangos szóváltást, amikor egy pohár tejet vitt be a fiatal embernek uzsonnára a szobába.

Alig egy negyedóráig volt fenn a két testvér a lakásban, amikor Somlyó Miksa a második emeleten lévő lakás erkélyéről az utca kövezetére ugrott. Édesanyja, aki az átellenben levő trafik ajtajában állott, látta a halálugrást s elsőnek szaladt oda fiához, aki olyan sulyos sérüléseket szenvedett hogy eszméletlenül maradt a kövezeten. Egypár járó-kelő segitségével felvitték Somlyó Miksát a lakásba. A szoba ajtaja azonban zárva volt, ugy hogy fel kellett törni.

Amint a halálra vált fiatalemberrel beértek a szobába, látta csak meg Schönné, hogy milyen tragédia történt a lakásában. Leánya, Somlyó Ilka ugyanis átlőtt mellel, nagy vértócsában szintén eszméletlen állapotban feküdt a szőnyegen. Jobb kezében volt a revolver, amelyből egy golyó hiányzott.

A mentőket hivták a két öngyilkosjelölthöz s ezek bekötözték a sebeiket s azután a két testvért bevitték a Rókus-kórházba, ahol most mindkettő eszméletlen állapotban fekszik. A rendőrség az ügyben meginditotta a vizsgálatot, azonban semmi pozitiv adatot nem tudott megszerezni a tragédia okára vonatkozólag, mert sem a fiatalembert, sem pedig a leányt nem lehetett kihallgatni.

•

Egy másik verzió szerint nem a civakodás lett volna oka a megrendítő tragédiának. Azt is beszélik a házban, hogy Somlyó Ilka a reménytelen szerelem áldozata. A Király-utca 47-ik szám alatt lévő ház tulajdonosának a fiába lett volna szerelmes, aki azonban nem viszonozta érzelmeit. E mellett még — ugy mondják — beteg is volt a leány s ez érlelte meg benne az öngyilkosság gondolatát.

Ma délután azután, amikor otthon volt édesanyja lakásán, öccse szemeláttára mellbe lőtte magát. Somlyó Miksa állitólag még elszaladt a Király-utca 40-ik szám alá egy orvosért és csak azután ugrott le a lakás erkélyéről az utcára.

A tragédia két áldozatának állapota nagyon veszedelmes, ugy hogy aligha épülnek fel sulyos sebeikből.

— **Falkait elfogták.** Megirtuk, hogy *Falkai* Lászlónak sógora Brémából levelet kapott, amely „elárulta“ a sokat emlegetett postasikkasztó utirányát. Azóta hire kelt, hogy Falkait már le is tartóztatták New-Yorkban, de hitelre már azért se talált, mert se az igazságügyminisztériumban, se a rendőrségnél nem tudtak semmit Falkai kézrekeritéséről. Most, mint majna-frankfurti levelezőnk táviratozza, a *Frankfurter Zeitung* egy newyorki távirata adja hirül, hogy *Falkait* New-Yorkban letartóztatták. Megjegyezzük, hogy a budapesti rendőrség még e táviratunk megérkezése után, késő éjjel sem tudott semmit a „jó fogásról,“ de ez természetesen éppenséggel nem csökkenti a frankfurti távirat szavahihetőségét.

— **A hipnozis halottja.** Rendkivül érdekes eset foglalkoztatja mostanában a főváros orvosi és jogászköreit, nagyjában hasonló a halálba hipnotizált *Salamon* Ella esetéhez. Egy előkelő fővárosi fényképésznél volt alkalmazva már hosszabb ideje egy *Nagy* Jenő nevü fényképész. Ugyancsak ott dolgozott *Stiller* Edvina, Stiller Károly gázgyári tisztviselő 21 éves leánya is, aki szüleivel együtt a Konti-utca 24-ik szám alatt lakott. A fiatal leány arcképek festésével foglalkozott a müteremben. *Nagy* Jenő udvarolgatott neki, de a leány nem hajlott a szavára. Körülbelül másfél évvel ezelőtt egy alkalommal a sötét kamrában foglalatoskodott Nagy Jenő is és Stiller Edvina is. A fiatal ember hirtelen elébe állt a lánynak és rászólt:

— Nézzünk farkasszemet kisasszony.

A leány pár pillanatig merően nézett Nagy szemébe s azután hipnotikus álomba merült, és semmit sem tudott magáról. Nagy Jenő ekkor visszaélt a szerencsétlen teremtés tehetetlenségével. Igy folyt ez azután jó ideig. A folytonos hipnotikus állapot azonban tönkretette a leány idegzetét, ugy hogy beteg lett. A szülei észrevették a bajt s a leány hosszas aggatás után elmondta, hogy mi történik vele a fényképészeti müteremben. A kétségbeesett szülők akkor feljelentést tettek Nagy Jenő ellen, de a biróság elévülés cimén megszüntette az eljárást. Stiller Edvina pedig e közben egyre hervadt s a szülők Kétly tanárral vizsgáltatták meg, elmondva neki, hogy mi történt boldogtalan gyermekükkel. A tanár konstatálta, hogy a leány nagyon jó médium s hogy Nagy Jenőnek könnyü dolga volt vele szemben. Segiteni azonban már nem tudtak Stiller Edvinán, aki időközben egy gyermeknek adott életet. A gyermek meghalt s a mult héten utána ment az anya is, Stiller Edvina. Halálos ágyán arra kérte szüleit hogy álljanak bosszut korai halálának okozóján. Most dr. *Gleichmann* Lajos ügyvéd utján ujabb feljelentést adtak be az elhunyt szülei, amelyben halált okozó sulyos testisértéssel vádolják Nagy Jenőt. E feljelentést támogatja Kétly tanár szakvéleménye is, aki határozott médiumnak mondta a leányt s idegrendszerének teljes tönkrejutását az állandó hipnotikus állapot kifolyásának jelentette ki. Ugy orvosi, mint jogászkörökben nagy érdeklődéssel várják az ügy kimenetelét.

— **Halálozás.** *Solymossy* Lipót 72 éves magánzó, 48-as tüzérhuszt tegnap a fővárosban elhalálozott. Dr. *Solymossy* Sándor fővárosi tanár az elhunytban édesatyját gyászolja. Temetése 10-én, szerdán, délután 4 órakor lesz a Kisfaludy-utca 7. szám alatti gyászházból.

— **Elveszett emléktárgy.** Ma délután három óra tájban a Baross-utca 83. és 81-ik számu házának tájékán egy erszény veszett el. Alig egy korona apró pénzen kivül egy szivalaku kristály volt benne: egyik felén piros szegiü, a másikon néhány számjegy. Ez a kristály a tulajdonosának nagyon kedves s azért jelentékeny jutalmat is ad a megtalálónak, aki e lap szerkesztőségében jelentkezhetik délután hat órakor.

— **Rendőri hirek.** *Tóth* János kocsitoló ma reggel a nyugati pályaudvar fütőháza előtt két mozdony közé került, amelyek valósággal összenyomták. Életveszélyes sérü ésekkel vitték a Rókus-kórházba. — *Miltenberger* Nándor kereskedő a minap a Gyöngytyuk-utca 10-ik szám alatt lévő lakásán mellbe lőtte magát. A Rókus-kórházba vitték, ahol tegnap este meghalt. — *Pimák* Róbert facér betüszedőt a detektivek rajtakapták, amint *Bleier* Béla mérnök ezüst óráját el akarta lopni. A zsebtolvajt átadják az ügyészségnek. — *Gyöngy* Mihály 86-ik gyalogezredbeli katona az éjszaka szóváltás közben oldalfegyverével mellbe szurta *Borella* Verona rendőri felügyelet alatt álló leányt. A tizedest őrjárat vitte be a kaszárnyába. — *Gubik* János garamszentmiklósi születésü 19 éves asztalossegéd Ujpest, Fő-ut 9. szám alatti lakásáról és *Balla* Mihály balassagyarmati születésü 47 éves napszámos Szondy-utca 21. számu lakásáról eltünték. A rendőrség keresi őket.

— **Cigányzene a Telefon Hirmondóban.** Esténkinti cigányzene közvetitéseivel kellemes szórakozást nyujt előfizetőinek a Telefon Hirmondó. Nyolc órakor megszólal a Hirmondó *riadójele* s ki sem mozdulva otthonról, pompás cigánymuzsikát hallhatnak az abonnensek egészen 11 óráig. E cigányzene átvitelt az Emke-kávéházból közvetiti a Telefon Hirmondó, ahol Zöldy Marci bandája játszik. E zeneátvitel azonban megszakitást szenved 8 óra 15 perckor, mikor a külföldi tőzsdezárlatokat olvastatja fel a beszélő ujság és fél 10—10 óráig, midőn az est folyamán érkezett legujabb hirek felolvasása van napirenden.

(x) **Cauz és köszvény** ellen elismert legkitünőbb szer a *Zoltán-féle kenőcs.* Ára 2 korona. Zoltán Béla gyógytárában, Budapest V., Sétatér-utca és Szabadságtér sarkán.

(x) **Weiner Mátyás** divatáru házában leltár előtt bámulatos olcsó árak mellett lehet vásárolni. A cég kivánatra mintákat is küld.

(x) **Vad-Dél-Afrika** a neve azon 300 személyből álló társulatnak, mely jelenleg Bécsben tartja feltünést keltő előadásait. A tagok között vannak transvaali boerok is, akik részt vettek a háboruban, de angol fogságba jutottak, továbbá mátábéle és zulukafferek, fokgyarmatosok és fokmalájok. A hires és ismert Mist. William Caspar e társulattal még eddig nem látott szenzációs látványosságot rendez. A társulat, mely 80 lovat, öszvért, ökröt hoz magával, két óra hosszat tartó előadást rendez, melyben bemutatja élethüen a délafrikai életet és szokásokat, ugyszintén élethü képben mutat be jeleneteket a transvaali háboruból. Az előadások egy 5000 négyszögméter nagyságu arénában tartatnak. Ez a társulat még e hónap folyamán Budapestre jön. A mutatványok az állatkert közepén fekvő tó lecsapolása által nyert területén lesznek, mely célból 6000 személy részére emelvény (tribün) készül.

Török katona-románcok.

A török katonák nagyon rendetlenül kapják zsoldjukat. A *kilkisi* és *vodenai* török helyőrségek ugyanis kierőszakolták hátralékos zsoldjuk kifizetését, s csak az anyagi ügyek rendezése után teljesitették ismét katonai kötelességüket.

I.

Izmir basa.

Karaköben a parancsnok
Izmir basa generális,
Kinek szive hősi bátor,
De a gyomra már reális.

Türelemmel várja zsoldját,
És csak néhány hónap multán
Tör ki dühe ilyenformán:
„Feledékeny úr a szultán!“

Reggel hétkor kabátjára
Büszkén feltüz harminc ordót,
S ablakából kihajolva
Várja hün a levélhordót.

Szegény basa, Izmir basa,
Véres bosszút szörnyen áhit:
Unalmában fölkoncoltat
Nyolcvan agát, hatvan spáhit.

Karaköben patakokban
Folyik már a hősök vére:
Izmir basa diadallal
Hős cserágat tesz fejére.

Mikor végre katonái
Elvéreztek mind egy szálig,
Még utószor kitekintett
Ablakából: „Most elválik!“

Arra jött a levélhordó, —
„Jó napot!“ szólt a basának,
Kinek a holt török hősök
Szellemei mást kivánnak.

„Most sincs levél!“ szólt a basa, —
„Viselem, mit sorsom rám mért;
Nincs valuta, nincsen basa, —
Meghalok hát padisámért!“ —

Utoljára feltüzött még
Kabátjára minden ordót,
És beledőlt hős kardjába:
Nem vár többé levélhordót.

De az ének róla is zeng,
Mert nagysága mégse fantom. —
Én is teljes tisztelettel
Im fölajzám hősi lantom'!

II.

A vodenai sztrájk.

Vodenában, Vodenában
— Irja *Havas*-ügynöksége —
Már több hónap óta sztrájkol
Eme helység helyőrsége.

Vodenának helyőrsége
Törökország szégyenoltja:
Addig nem küzd a hazáért,
Amíg meg nem jő a zsoldja.

Akmed basa ezt a zsoldot
Ellumpolta, mert oly Ázra,
A ki meghal, hogyha nem kap
Vörös tizest vörös ászra.

Vodenában holdas éjjel
A helyőrség sztrájkol roppant', —
És egyszerre Akmed basa
Közibék csak odatoppant.

Fölkiáltott: „Nyomorultak,
Hát miféle népek vagytok,
Ha pár garas miatt gyáván
Hazát, szultánt igy elhagytok!?“

Ők felelnek: „Honért halni,
Van szivünkben hős kurázsi, —
Ámde olyan Ázrák vagyunk,
Kik nem halnak, ha nincs gázsi!“

Vodenának szép leányi
A szakácsnék szobalányok,
Száraz dajkák és pesztonkák
Kirohannak most utánok.

És a hölgyek kiabálnak:
„Kérem, zsoldot adni tessék,
Csak igy kapjuk vissza őket
Mi, a hon s a kötelesség!“ —

Értesültünk az esetről
Egy szükszavu telegrammbul;
Persze, rögtön megdaloltam:
Dühös is lesz holnap Sztambul.

Mert ránézve kinos lehet,
Hogy ez az ügy, bárhogy áll is,
Európa szine előtt
Ilyen mérvben aktuális.

—vu.

A ló mint gigerli.

— *Jelenet.* —

Párisban valóságos divat fejlődött ki a lovak szalmakalapjaiból.

Egy ló: Szervusz kolléga! (*Kalapot emel.*)

A másik: Szervusz. (*Hanyagul megbillenti a kalapját.*) Hogy lehet ilyen régimódi kalapot viselni? Nézd meg az enyémet. Ezt *Equentzer* csinalta.

Az egyik: Persze, neked telik. Az én gazdám szegény ember. Nekem alig jut cipőre. A feleségem szoknyája már csupa rongy.

A másik: Sajnálatos. Általában látom, hogy nagyon sok kell az utóbbi időben ruhára. Amig — pardon — meztelenül jártunk, jó volt. De most azt se tudom, hol vegyek annyi pénzt a ruhára. És a mosóné!

A másik: Az a legdrágább.

Az egyik: Elfizetek tiz-tizenöt forintot mosásért minden hónapban. Nézd a legutóbbi számlámat! (*Odaadja a következő számlát*):

TARHONYA és TÁRSA.

Első magyar lófehérnemü- és gőzmosóintézet.

Tek. *Tauszky Szellő* ló ur számára.

2 négyágu fehér nadrág
4 zokni
1 nyakkendő
2 szügykabát
3 gamásni
2 fülhuzat
5 ing
6 gallér
4 manzsetta

Összesen 12 frt 20.

A másik: Ez igazán drága.

Az egyik: Drágább, mint az ember-fehérnemü. A nadrágnak például mindjárt kétszer annyi szára van, mint az embereknél. Aztán a gallér félméter magas. Tehetek én arról, hogy a nyakam olyan hosszu?

A másik: Manzsetta is négy kell.

Az egyik: Es a nyakkendő is drága. Eddig csarpot hordtam, de kénytelen voltam áttérni a Lavallière-re. Az ember tönkremegy.

A másik: Haj, haj! Szervusz! (*Megbillenti a kalapját.*)

Az egyik: Szervusz! (*Kalapot emel.*)

—o.—

A hóditó sirján.

Temetés után vagyunk. Egy hóditót, szélhámost, nőcsábitót temettek. Koritovszky Konstantin volt a neve.

Rászületett a bünre és rászületett arra, hogy utolsó pillanatáig tetszetős, daliás, rokonszenves legyen.

Ő benne légyottot adtak egymásnak az ellentétek. A vizsgálóbiró, akit a rideg ész vezet és a nő, akit a szive vezet, az ő egyéniségében találkoztak egymással.

És mégis nem találkozás ez, hanem összeütközés. E rokonszenves szélhámosnak a hamis és előkelő mivoltában összeütköznek egymással az eszmény és a bün. Két egymással vitázó ellentét olvadt harmóniába ebben a polyákban, aki a társadalom teritett asztalánál irigylésreméltó, nagyon is előkelő helyet örökölt.

Gazdagnak született és szegénynyé lett, mert lelkében dominált a gavallérság vágya, az urhatnámság.

Szegény volt és visszaszerezte az elveszített nagy bankókat — fogással, csalással.

Miért?

Mert lelkében dominált a gavallérság vágya, az urhatnámság.

Ugyanaz, ami szegénynyé tette a gazdagot, ugyanaz juttatta haszonhoz, nyereséghez, zsákmányhoz az elszegényedettet. A vele született és lelkébe oltott gavallériа a gazdagot koldusbotra juttatta és ugyanez az olthatatlan vágy a gavalléroskodás után, ez szélhámossá tette a szegénynyé lett lengyel nemest.

Ugyanabból a vonásból, melyből Koritovszky Konstantin lelkének nobilitása kialakul, alakult ki Koritovszky, a szélhámos is.

A női izlés ideálja és a vizsgálóbiró bünt nyomozó tekintetének szubjektuma azért olvadnak össze e rokonszenves szélhámosban egy alakká, mert a szélhámos és a gavallér jellemző vonása egy és ugyanaz. A szélhámos valóságos gavallér a bünösök között. A gavallér pedig valóságos szélhámos a nyárspolgárság erényhősei között. Ez is, az is a *többlet*-ből, abból a pluszból táplálkozik, amelyik a jog és kötelesség merev szinvonalát meghaladja.

A szélhámos nem azért csal, hogy neki legyen, hogy az összeharácsolt hasznot zsebre vágja, hogy az összegyüjtött vagyont fukar módjára őrizgesse. De elkövetí a csalást azért, hogy másoknak adjon, hogy szórhassa a pénzt, hogy uri voltát kimutassa, hogy *gavallér legyen.*

A vagyonos gavallér nem azért szórja a pénzt, hogy boldoggá tegyen vele másokat, hogy levegye a következő napok gondját arról, akit megajándékoz, hogy pazar kézzel szétszórt gazdagságából a mások jóléte és boldogsága fakadjon. A gavallér azért bőkezü és azért szórja a pénzt, mert az adományozásban a saját *én*jét glorifikálja, az ő saját hiusága sütkérezik az elajándékozott arany fényében.

Mert nem az a gavallér, aki nagy célokra áldoz, az ilyent csupán „hazafinak" vagy „emberbarátnak" nevezzük. Gavallér az, aki borravalókat osztogat és nem a cél érdekében, hanem a hatás vadászatában szórja a pénzt.

És ezek a női szivek ideáljai. Az ilyenekért rajong és bomlik a nő!

Miért?

Mert a nő lelkének uralkodó planétája: a jelennek pillanata, a közvetlen közelnek hatása, a szemmel látható látvány és a füllel hallható himnusz.

Akik a jövő számára dalolnak vagy alkotnak, azok szürke alakok a nő szemében. Ellenben dominálo alakjai a nő szivének a pillanatnak poétái, vagyis azok, akik a hiuság dicsőségét ki tudják csalni a változó napok állandó jelenéből. Mert a nő izlésénél, hivatásánál, természeténél fogva a jelennek percéhez van kötve. Ez rá nézve az igazság, ami ezen tul van, az khiméra.

A lengyel szélhámos sirján a hüség könnyeit ontja egy elcsábitott, eltaszitott nő. Az elcsábitott nő szerette a szélhámost, megszerette őt mint rabot, megszöktette a börtönből, feláldozta érte önérzetét, eltürte a megaláztatást, elszenvedte a durvaságot és megsiratja benne azt, aki őt szerelemre tanitotta. A szerelemre csakis azok tanithatják meg a nőt, akik a jelennek poétái, mert a szerelem csakis a jelennek a költészete.

A jelen a valóság. Mult és jövő csupán megálmodott vagy visszasirt hangulat.

F. G.

FŐVÁROS.

(*) **Hirdetési oszlopok bérbeadása.** A hetedik kerületi elöljáróság a Károly-körut és Dob-utca sarkán álló hirdetési oszlopnak a lakbérleti szabályzat értelmében üzleti célokra leendő bérbeadása iránt julius 20-iki lejárati idővel árverést hirdet. Erről oly figyelmeztetéssel értesiti az érdeklődőket, hogy az eddigi évi bér 500 korona volt és hogy zárt ajánlataikat julius 20-ának déli 12 órájáig adhatják be a VII-ik kerületi elüljáróságnál. A később, elkésetten beadott ajánlatokat nem veszik figyelembe.

SZINHÁZ. ZENE.

** **Fővárosi Nyári Szinház.** Budán ma ismét operaelőadás volt, nagy és diszes közönség előtt. Ami érdekes jelenség, ilyenkor nyár idején, mert az Opera téli előadásain is ritkán látunk olyan nagy publikumot, mint ma Budán. Méltánylása ez a társulatnak is, amely a multkoriban pompás előadásban játszotta Trobadourt. Ma a *Traviata* került szinre. A cimszerepet *Sugár* Aranka énekelte hatással és nagy sikere volt különösen a haldoklási jelenetben. Mellette Környei és Mihályi váltak ki pompás énekükkel. Kisebb szerepekben ügyesek voltak: Pázmán Ferenc, Hegyi Lili, Vámos, Irmai.

** **Csillag Teréz vendégszereplése.** A *Fővárosi Nyári Szinház*ban csütörtökön kezdi meg *Csillag* Teréz, a Vigszinház illusztris müvésznője, négy estére terjedő vendégjátékát. Jegyek mind a négy estére már most is kaphatók: Bárd Ferenc és testvérénél (Kossuth Lajos-utca 4.), Patzik Kertész Lujza szivartőzsdéjében (Szervita-tér), Löbr Máriánál Budán (Fő-utca) és a szinház pénztáránál.

** **Budapest szépe.** *Makó* Lajos budai társulata nagyban készül a szézon slagerének igérkező látványos operettre, a *Budapest szépére*. A szinpadi próbák napról-napra folynak, a szabómühelyben száznál több uj kosztüm készül; Spanraft, az Operaház festője most festi az uj diszleteket: az irógép-üzletet, a lóversenyteret, a földalatti villamos egy állomását, a Városliget mutatványos helyét és a Márványmenyasszonyt. A harmadik képben a közönség szemeláttára futnak le egy lóverseny utamot. *Faragó* Jenő és *Márkus* Géza darabjának a zenéjét *Barna* Izsó szerzette, eredeti betéteket irtak *Konti* József és — mint a szinház jelenti — *Sidney Jones*. A bemutató előadás a jövő héten lesz.

** **A szinpad és a templom.** Sokat vitatkoznak most Angolországban egy ujitás fölött, amelyet Mrs. *Brown-Potters* drámai müvésznő Forbes *Philipps* vikáriussal szövetkezve, az istentiszteletbe vitt bele. Az esetről Londonból a következőket jelentik: Gorleston szép temploma merész ujitásnak volt a szinhelye. Főtisztelendő Forbes Philipps, aki *Cassock and Comedy* cimü könyvével irodalmilag is bizonyos hirnévre tett szert, fölkérte Mrs. Brown-Potterst az istentiszteletben való közremüködésre. Föllépésének hire a hivők nagy tömegét gyüjtötte egybe, már egy órával az istentisztelet kezdete előtt valósággal ostromolták a templom bejáratait. Mintha csak valami nevezetes szinházi premiér lett volna. A rendőrség keserves küzdelemmel sem állhatta az ostromot s az összes üléseket egy perc alatt elfoglalták az emberek. Százan meg százan összezsufoltan állottak és sokan künn rekedtek. Mrs. Brown-Potterst, aki fekete-fehér ruhában, nagy structollas kalapban és fehér pehelyboában jelent meg, az egyház elöljárója az oltárral szemben egy üléshez vezette. A templomi ének befejezése után a kedvelt szinésznő feszült figyelem mellett elszavalta Popenak *Szózat a lélekhez* és *A királynő utolsó utja* cimü költeményét. Orgona és énekkar kisérte, s a közönség mély megilletődéssel hallgatta. Mrs. Bronron-Potters, akinek kedvenc eszméje a templom és a szinpad összeköttetése, semmi rendkivülit nem lát ebben a föllépésében és fölhivja a figyelmet arra, hogy a drámai elem sohasem maradt el egészen a templomból. Azt hiszi, hogy csak azért támadt olyan nagy zaj az eset körül, mert szinésznő. Ő azonban ugy érzi, hogy az asszonyoknak is joguk van ahhoz, hogy az istentiszteletben segédkezzenek. A pap igy okolja meg az ujitást:

— A müvészetnek csak egy más formája jut itt egyenes összeköttetésbe a vallással. Az egyháznak már az épitészet, a szobrászat, a zene és a festészet is a legjobb müveivel szolgált. Miért ne használnók fel templomainkban a drámai müvészetet is. A költészetben azt az emberi szellemet birjuk, amely az Atyaisten szellemét interpretálja és a költő csak addig költő, amig a legnagyobb szellemi igazságokat tudja kifejezni. Addig akarom ezt az ujitást alkalmazni, amig nem lesz már uj és mig olyan segitségül el nem ismerik, amely az ember isteni ösztöneit az istentiszteletig nem emeli. A szinpadot csudálatos erkölcsi tenyezőnek tartom hazánk javára. Az a titkos sejtelem él bennem, hogy mint jóra buzditó hatalom a szószékhez nagyon közel áll. A szószék az egyháznak a szinpaddal való szorosabb összeköttetése révén csak nagyobb erőhöz jut. Jó magam csak arra törekszem, hogy ennek az összeköttetésnek praktikus formát és értéket adjak.

** **Kisfaludy Szinház.** A Kisfaludy Szinház személyzete nagyban készül *Zöldi* Márton *Eszter* cimü bibliai tárgyu melodrámájára, melynek zenéjét — szerzője — *Singer* Nándor maga tanitja be. Az igazgatóság uj diszleteket és kosztümöket készittetett a darabhoz. Az előkészületek miatt a szinház f. hó 11., 12. és 13-án zárva marad. — *Egressy* Ákos, a Nemzeti Szinház tagja, holnap szerdán két jeles alakitását mutatja be a Kisfaludy Szinházban. A *Felolvasónő* és a *Legjobb az egyenes ut* cimü darabokban játszik.

** **Vitás eset a francia Bayreuthban.** *Párisból* irják: *Orange* város képviselőtestülete és a müvészetek minisztériuma között különös konfliktus támadt. A minisztérium rendelkezése szerint Orange antik szinpadán szinrekerülő minden darab előadását egy bizottság hagyja jóvá és szervezi, amely a minisztériumnak felelős. Legutóbb most megtörtént, hogy Orange polgármestere a bizottság teljes mellőzésével külföldi impreszárióval kötött szerződést, amely szerint augusztus havában idegen zeneszerző müve kerülne bemutatóra Orangeban, s erre az alkalomra az impreszário a legelőkelőbb müvészek közremüködését igérte meg. De amikor ez a szerződés nyilvánosságra került, két francia szerző, Mousin és Emil Fabre is előállott és követelte a jogát, hogy augusztusban az ő müveiket, amelyeket az emlitett minisztérium elfagadott, adják elő. A bizottságot az orangei polgármester rendkivül felháboritotta, tanácskozásra gyült össze a minisztériumban, s ezen az értekezleten két elvi szempontot vitattak meg. Először is az illetékesség kérdése került szóba s a polgármester önhatalmu intézkedését a legélesebben elitélték. Aztán azt beszélték meg, vajjon a nemzeti disz-szinjátékok szinpadán *egyáltalában szóhoz juthatnak-e idegen szerzők.* A bizottság *egyhangulag állást foglalt ez ellen* és azzal a kéréssel fordult Leygues miniszterhez, hogy védelmezze meg a francia szerzőket a külföldi komponisták káros versenyei ellen.

** **Egy ál Yvette Guilbert.** A világlátott énekesnő, aki mesés karcsuságával is gondoskodik arról, hogy össze ne téveszszék más énekesnővel, most sokat beszéltet magáról. Az utóbbi időben készülő regénye révén szerepel sokat a lapokban, de közben németországi körutjáról is állandóan szó van. Egyes hirek szerint már járja is a nagyobb német városokat és fürdőhelyeket, más forrás szerint csak készül még erre a körutra. Szó volt arról, hogy Kissingen fürdőbe is ellátogat. A bajor lapok jelentették is a hangversenyét, s egy napon valamiképpen el is terjedt Kissingen fürdőközönsége körében, hogy a diva már két nap óta ott időzik, de a legnagyobb inkognitóban szállt meg az egyik hotelben. Csakhamar csoportosan sétáltak az emberek a hotel előtt, s *beavatott* személyiségek egyszerre csak föl is fedezték egy hölgyben, aki az erkélyen tartózkodott, a titkolódzó énekesnőt. Másnap a szinház hirdette Yvette Guilbert föllépését s három estén a szinház zsufolásig megtelt. Most pedig egy párisi lap nagyot mulat az eseten s azt állitja, hogy a kissingeneket ugyancsak felültette valami sovány énekesnő, mert Yvette Guilbert ez idő szerint javában üdül falusi villájában.

** **Boulevard-szinházak nyomora.** Mialatt egyes párisi szinházaknak pompás dolguk volt a szezonban, addig néhány boulevard-szinháznak ugyancsak keserves sorsa volt azalatt. Igy Lagoanère, a Renaissance-szinház direktora kezdte egy vigjátékkal, amelyet előadtak ötször, aztán becsukta a szinházat. Egy kis idő mulva próbálkozott egy énekes darabbal s az szinre került háromszor. Erre következett négy napra egy bohózat, négy napra egy látványos Bonaparte-darab három napra, aztán semmi sem következett s a szinház bezárult az uj szezonig. — A *Folies dramatiquesban* egy darabot adtak tizenkétszer. Aztán becsukták a szinházat és a személyzet kenyér nélkül maradt. — Óvatosabb volt Romani, a Theâtre de la Republique igazgatója, aki az egész szezon alatt egyebet sem tett, mint tanácskozásokat tartott a hivatalszobájában darabok elfogadásáról, vagy visszautasitásáról, szerződésekről, dekorációk és kosztümök szállitásáról. És a szinházát egyáltalában nem nyitotta meg.

** **Páris, London, Newyork.** Egy londoni szinházi statisztikus az elmult szezon eseményeit vizsgálva a cimben lévő három városra vonatkozólag azt a meglepő tényt konstatálta, hogy az 1900—1901-iki szezonban egyenlő számu uj darabot adtak szinházaikban elő, körülbelül ugyanazzal az eredménynyel. Mind a három városban premièrre került *huszonegy dráma* hét bukással, öt teljes és kilenc erkölcsi sikerrel; *husz melodráma* tiz bukással, kilenc sikerrel, egy félsikerrel; *tizenhat vigjáték* kilenc sikerrel és hét bukással; *tizenkét* énekes darab négy sikerrel és nyolc bukással és végül *kilenc* bohózat négy sikerrel, öt kövülök éppen csak hogy szinre került. A zenemüvek dolgában már eltérő a viszony, de átlagosan huszonöt komikus operára és operettre tizenhárom siker és tizenkét bukás jut.

** **Mascagni és Puccini uj operái.** A római *Tribunának* jelentik *Nápolyból*, hogy a Ricordi-zenemükiadó cég a napokban kötött szerződést egyrészt Giacosa és Illica költők és *Mascagni*, másrészt ugyane két költő és *Puccini* között két opera-ujdonság megirására nézve. A Mascagni számára készülő librettó orosz tárgyu és három felvonásos. A Puccini librettójának szinhelye Japán, s egy Angliában nagy sikerrel előadott kis drámából (Miss Butterfly) vették a

tárgyát a szerzők. Puccini azonban előbb befejezi *Edgard* cimü operáját, amely hir szerint igen gazdag zenei szépségekben.

MÜVÉSZET.

□ **Tisza Lajos szobra.** *Szeged* városa már régebben elhatározta, hogy *Tisza* Lajos grófnak szobrot emel. A mult évi közgyülésen a szoborleleplezést a folyó esztendőre tüzték ki s egyuttal megbizták *Fadrusz* János szobrászt a szobor elkészitésével. A szobor, mely Tisza Lajos grófot utcai öltözetben ábrázolja, már teljesen készen áll s a napokban *Tisza* Kálmán is megtekintette *Lázár* György országgyülési képviselő társaságában. Tisza Kálmán elragadtatással szólott öcscse szobráról s eltávoztakor melegen gratulált az alkotó müvésznek.

□ **A Wesselényi-szobor leleplezése.** *Zilah*ról irják, hogy *Szilágyi* Dezsőt kérték fel az ottani *Wesselényi* szobor leleplezése alkalmából az ünnepi beszéd tartására. *Szilágyi* Dezső kijelentette, hogy a kérelemnek a legnagyobb készséggel tesz eleget, de mivel most nyári szabadságát élvezi, utána pedig a választási mozgalmak ideje következik, amely ez ünnepély megtartására nem alkalmas, a leleplezési ünnepély csak a jövő tavaszszal lesz. A szobormü talapzata már kész és még az év folyamán felállitják a szobrot is.

VIDÉK.

— **(A zempléni főispán beiktatása.)** *Sátoraljaujhely*ről irják: Gróf *Hadik* Béla, az uj zempléni főispán ünnepélyes beiktatására, amely 16-ikán lesz, nagyban készülődnek a városban. Gróf *Hadik* Bélát a vonatnál gróf *Andrássy* Sándor fogja üdvözölni. Az uj főispánt azután lovasbandérium kisérte be a városba. Délelőtt 11 órakor lesz a beiktató közgyülés és a közgyülés után banket. Estére fáklyásmenetet terveznek.

— **(A szegedi lelencház államositása.)** A *szegedi* lelencház a közel jövőben állami kezelés alá fog jutni. *Széll* Kálmán belügyminiszter megbizásából a napokban dr. *Ruffy* István miniszteri titkár fog Szegedre utazni s a belügyi kormány nevében tárgyalni fog a Fehér-Kereszt-Egylet vezetőségével.

— **(Zemplén-vármegye)** közigazgatási bizottságának mai ülésén *Meczner* Gyula szóvá tette a pánszláv izgatásokat. Inditványára a bizottság elhatározta, hogy a legközelebbi törvényhatósági közgyülésen gondoskodnak az izgatásoknak társadalmi uton való elnyomásáról. Utasitották ezután a járási főszolgabirákat, hogy vizsgálják meg az államsegélyes görög-katholikus iskolákat, vajjon az államnyelv érvényesül-e azokban és ha nem, azonnal tegyenek jelentést. A viravai görög-katholikus iskola államsegélyét már *beszüntették*.

TÖRVÉNYSZÉK.

§§ **Birósági kinevezések.** A király *Herman* Manó kaposvári járásbirót, *Oroszi* Gyula lőcsei törvényszéki birót, *Dercsényi* Aladár József tasnádi járásbirót, *Schuller* József marosvásárhelyi, *Kirvay* Döme temesvári, *Radány* Péter zombori, *Kapusztyák* Pál nagykikindai, *Borbély* Sándor nyiregyházai és *Serli* Antal budapesti törvényszéki birákat a VII. fizetési osztályba sorozott törvényszéki birákká, dr. *Costán* Miklós bajai járásbirósági albirót a szabadkai, *Térfi* Dezső szegedi itélőtáblai tanácsjegyző albirót pedig az ottani törvényszékhez birákká, *Lázár* Kálmán székelyudvarhelyi járásbirósági albirót az ottani ügyészséghez alügyészszé, *Frindt* Gyula baáni járásbirósági aljegyzőt a zsolnai járásbirósághoz, *Páthy* János váci járásbirósági aljegyzőt a fehértemplomi, *Palánkay* Károly budapesti büntetőtörvényszéki aljegyzőt a nagyváradi törvényszékhez, és *Holénia* Lajos budapesti törvényszéki aljegyzőt az eperjesi járásbirósághoz albirákká nevezte ki.

§§ **Áthelyezés.** A király *Weress* Ferenc abrudbányai járásbirósági albirónak a magyarláposi, dr. *Dobai* Viktor topánfalvi járásbirósági albirónak a sajó-szentpéteri, *Weiner* Sándor körösbányai járásbirósági albirónak a nagyenyedi és *Bereznay* János szatmárnémeti kir. járásbirósági albirónak a kassai járásbirósághoz eddigi minőségükben saját kérelmükre leendő áthelyezését megengedte.

§§ **Ami nincs a telekkönyvben.** Érdekes pörben hozott ma itéletet a Kuria. *Atzél* Péter Aradmegye és Arad város volt főispánja inditotta a pert báró *Solymosy* László aradmegyei nagybirtokos ellen. Az ügy előzményei a következők: A magyar földhitelintézet 1879-ben elárvereztette *Atzél* Péternek a borosjenői, apatelki, siklói és ternovai határban levő összes ingatlanait, melyeknek 3 millió és 120,000 forint volt a becsáruk. A birtokot az árverésen *Klein* testvérek bécsi cég vette meg, akik aztán 1881-ben báró *Solymosy*nak adták el azt. 15 esztendővel azután (1896-ban) *Atzél* pört inditott dr. *Barabás* Béla országgyülési képviselő által báró *Solymosy* ellen, akit dr. *Darányi* Gyula budapesti ügyvéd képviselt. Keresetében *Atzél* Péter azt állitotta, hogy az árverésen eladott ingatlanokból mintegy 294 katasztrális hold *nincsen telekkönyvezve* és igy az az árverésen nem is szállhatott át *Solymosy* tulajdonába. Az aradi törvényszék a mérnök-szakértők többségének ama véleménye alapján, hogy a ternovai vázrajzban 251 hold földnek az ábrája nincsen feltüntetve, alperest ennyi terjedelmü földnek az átadására s a keresettől számitott elmaradt hasznok megfizetésében *elmarasztalta*. A nagyváradi tábla a törvényszék itéletének megváltoztatásával *Atzél* Pétert feltétlenül *elutasitotta*, kimondván, hogy „egyéb törvényes bizonyitékok hiányában és csupán csak egy vázrajz hiányosságára támaszkodva, nem lehet egy összefüggésben levő nagyobb földterület valamely egységes részének telekkönyvezetlen voltát megállapitani, annál kevésbé, miután a vázrajz egymagában soha sem bizonyitja valamely ingatlannak térfogatát, telekkönyvezett vagy telekkönyvezetlen állapotát.“ *Atzél* a határozat ellen felfolyamodással élt, amelyet a Kuria szüneti tanácsa *Ádám* András biró előadása alapján ma *elutasitott*.

Nyilttér.

Gazdák figyelmébe!

„Magyar Olajipar Részv.-Társ.“ Budapesten.

Gyár: IX., Soroksári-ut 11. sz.

Városi iroda: VII., Károly-körut 3. szám.

A **„Magyar Olajipar r.-t.“** felhivja a gazdák figyelmét arra a körülményre, hogy müködését már megkezdte.

A **„Magyar Olajipar r.-t.“** közvetlen összeköttetést akar teremteni a termelőkkel.

A **„Magyar Olajipar r.-t.“** a repcét, a lenmagot, a gomborkát és a többi összes olajmagvakat közvetlenül a termelőktől akarja beszerezni.

A **„Magyar Olajipar r.-t.“** a magvakat saját hivatalnokaival a helyszinen megtekinteti, átveszi és kifizeti.

A **„Magyar Olajipar r.-t.“** kéri a gazdákat, hogy eladásra kerülő mindennemü olajmagvaikat — saját érdekükben — megmintázva, ajánlják fel a Magyar Olajipar részvénytársaságnak megvételre.

A **„Magyar Olajipar r.-t.“** mindig a lehető legmagasabb árakat fizetheti és fogja is fizetni.

A **„Magyar Olajipar r.-t.“** részére szánt levelek, minták és ajánlatok, Budapest, VII., Károly-körut 3. szám alá cimezendők.

A **„Magyar Olajipar r.-t.“** minden levélre, ajánlatra azonnal válaszol.

Császár-fürdő

nyári és téli gyógyhely

Budapesten. Elsőrangu kénes hévvizü gyógyfürdő, **páratlan gőzfürdővel**, legmodernebb **iszapfürdőkkel**, **pompás ásványvizszodákkal**, **kéz- és kádfürdőkkel**, 200 kényelmes lakószobával. A legszolidabb kezelés.

Prospektus ingyen és bérmentve.

MOLNÁR FERENC

AZ ÉHES VÁROS

REGÉNY.

DISZES KIÁLLITÁSU KÖTET. ÁRA HÁROM KORONA. KAPHATÓ A BUDAPESTI NAPLÓ KIADÓHIVATALÁBAN. UTÁNVÉTTEL IS MEGRENDELHETŐ.

Még a legutóbbi időkig egyetlen viz sem volt egészen biztosan adagolható

a vérköpésben, szivbajban és asthmában

szenvedő embereknek, az ujabb kisérletekből kiderült, hogy ilyeneknek egyedül a

MARGIT

GYÓGYFORRÁS

Margit-telep, — Bereg-megye.

viz ajánlatos fogyasztásra, a mely ezek mellett nemcsak a **hugyszervek** betegségeiben legjobb viz, hanem a **legkitünőbb borviz,** és enyhén sós vize miatt mindenki, **még a legkisebb gyermekek is szivesen veszik magukhoz** a gyomor és légcső hurutos megbetegedésénél.

Kapható minden gyógytár és füszerkereskedésben.

Országos főraktár:

ÉDESKUTY L. cs. és k. udv. szállitónál, ásványviz nagykereskedő Budapesten.

Nagy magyar és német irodalmi müveknek magánosok részére, részletfizetés mellett való eladásának közvetitésére

alkalmas ügynökök

igen előnyös feltételek mellett fölvétetnek.

Ajánlatok e lap kiadóhivatalába kéretnek **„A. Z. 1000“ sz. alatt.**

(Az e rovat alatt közlötteknek sem tartalmáért, sem alakjáért nem felelős a szerkesztőség.)

SPORT.

⁂ **Karlsbadi lóversenyek.** Minden érdeklődés nélkül folyt ma le a karlsbadi lóversenyek ötödik napja. A köhögési epidemia folytán oly kevés ló ment fel a cseh versenypályára, hogy az egyes futamokra alig akadt egynéhány ló. Igy ma is két futamban, a két éves versenyekben walkoverben vitték el a dijat. Különösen a kétéves lovakat féltik a trainerek, aminek az a következménye, hogy eddig csak igen kevés kétéves jelent meg a pályán.

A nap főfutamában, a Giesshübli-dijban indult a legnagyobb mezőny, 6 ló, melyek közt a Sprudel-handicapben Akárhogy mögött jó formát mutatott *Silver Box* maradt győztes. Silver Box igen könnyen nyerte versenyét, ami Akárhogyra igen jó fényt vet. Második lett *Cap Martin* egy nyakhosszal *Gallait* előtt. A nap többi futama közül még csak a 4000 koronás Tepli-dij érdemel figyelmet, melyben *Schwájdnitz* végre megmutatta, hogy jobb társaságban is szem előtt kell tartani. A gát- és akadályverseny a most nagy formában levő Earl-istállónak jutott *Corelli II.*, illetve *Suada* révén. A jockeyk közül két versenyt nyert Slack és Williamson, egyet-egyet Adams és Cleminson.

A részletes eredmény a következő:

I. **Fischerni-dij. Gátverseny.** Dij 3000 korona. Távolság 2400 méter. Herceg Taxis M. **Corelli II.**-je (Williamson) első, Mr. White Liszt Ference (Slinn) második, Dreher A. Bromja (Huxtable) harmadik. Azután Kalauer Versuch. Totalizatőr: 10 : 14. Helyrefogadások: I. 50 : 51. II. 50 : 52.

II **Kétévesek eladóversenye.** Dij 2000 korona. Távolság 1100 méter. Krausz L. **Franciá**ja (Slack) walkoverben.

III. **Giesshübli dij.** Dij 5000 korona, távolság 1200 méter. Gróf Wimpffen S. **Silver Box**a (Slack) első, Péchy A. Martinja (Sands) második, báró Springer Gallaitja (Gray) harmadik. Azután Sarkantyu, Philister, Dogma. Totalizatőr 10 : 26. Helyrefogadások: I. 50 : 82, II. 50 : 195.

IV. **Tepli dij.** Dij 4000 korona, távolság 2400 méter. Szemere M. **Schwájdnitz**ja (Cleminson) első, báró Springer G. Galbája (Morgan) második, Mautner V. Dubarryja (Adams) harmadik. Azután Booky. Totalizatőr 10 : 23. Helyrefogadások: I. 50 : 70, II. 50 : 73.

V. **Kétévesek handikapja.** Dij 3000 korona. Távolság 1200 méter. Mautner V. **Helená**ja (Adams) walkover.

VI. **Haus-Heiling akadályverseny.** Dij 3000 korona. Távolság 3200 méter. Hg. Auersperg F. **Suadá**ja (Williamson) első, Ferenc József braganzai herceg St. Patrickja (Huxtable) második, dr. Fischl O. Vendelje (Slinn) harmadik. Totalizatőr: 10 : 17.

TÁVIRATOK.

A belga király fürdőzése.

Gastein, julius 9. A belga király ma délután ideérkezett fürdőzésre. Az utat Leustől Gasteinig automobilon tette meg.

Hohenlohe temetése.

Ragatz, julius 9. *Hohenlohe* herceg holttestét ma reggel beszentelték, azután a koporsót föltették a virágokkal diszitett halottaskocsira és harangzugás között kivitték a pályaudvarra. A koporsót a papság

nyomában a gyászoló család tagjai, Ragatz városának szine-java és a német fürdővendégek követték. A pályaudvarra érve a koporsót a virágokkal diszített vasuti kocsiban ravatalra tették, mire a halottasvonat 3/411 órakor elindult.

A pápa tiltakozása.

Róma, julius 9. *Rampolla* biboros a pápa utasítására jegyzéket adott át a francia nagykövetnek, amelyben *tiltakozik a szerzetekről szóló francia törvény ellen.*

A khedive látogatása.

Frankfurt, julius 9. A *Frankfurter Zeitung*nak jelentik *Konstantinápoly*ból, hogy az egyiptomi khedive konstantinápolyi tartózkodása összefüggésben van a szultán sógorának, Mahmut Damátnak három évvel ezelőtt történt szükésével. Hogy Mahmut Damát visszatér-e Konstantinápolyba, azt nem tudják, de azt állitják, hogy a khedive ki akarja békiteni a szultánt a sógorával.

Ozmán basa nem hisz a szultánnak.

Konstantinápoly, julius 9. *Ozmán* basa, a menekülő tábornok tegnap az *El Kahira* gőzhajóval ideérkezett de *nem akart partraszállni, amig bizonyos garanciákat nem kap.* A szultán egyik hadsegéde és *Ozmán* basának egy rokona megjelent a hajón, hogy a tábornokkal tárgyaljon. Minthogy a tárgyalás eredménytelen volt, *Ozmán basa a hajóval Egyiptomba ment.*

Az angol liberális párt szakadása.

London, julius 9. A liberálispárt mai gyülésén *Campbell-Bannermannn* kijelentette, hogy a viszályok, amelyek a liberális-párt kebelében kitörtek és amelyeket a párt sok tagja sajnál, a valóságban nem annyira a háborura, mint inkább személyes kérdésekre vonatkoznak. Ideje már, hogy ezeknek a kicsinyes féltékenykedéseknek véget vessenek, mert különben a párt megszünnék fennállani. A szónok nem tulzó és nem kivánja, hogy bárkit is kizárjanak a pártból, de ragaszkodnia kell az összetartáshoz és az egységhez. Ami a *háborut* illeti, annak győzelmes befejéshez kell vezetnie, de a szónoknak az a nézete, hogy az amnesztiának a békefeltételek közt lennie. Nekünk kell megállapitanunk — ugymond — az egyes feltételeket, de egyik kezünkben a kardot, a másikban az olajágat kellene tartanunk, hogy a vitéz ellenséggel megegyezhessünk.

Asquith nagy csodálatának ad kifejezést *Bannermann* tulajdonságai iránt és megcáfolja, hogy bármiféle intrigákat szőttek volna. Azt követelte továbbá, hogy a párt ama tagjai, akik a *háborut* illetőleg a vezérekétől eltérő nézetben vannak, véleményüket teljesen szabadon kifejezhessék és végül energikusan pártolta azt, hogy Campbell-Bannermannak bizalmat szavazzanak.

Miután még *Harcourt* és *Grey* beszéltek, a bizalmi szavazatot egyhangulag elfogadták.

A marokkói szultán és a német császár.

Berlin, julius 9. A *Norddeutsche Allgemeine Zeitung* szerint a marokkói követ a császári kthallgatáson kifejtette, hogy a *szultán* azért küldte őt, hogy kifejezze a barátság és rokonszev érzelmeit, amelyeket a szultán a császár és hatalmas kormányának férfiai iránt táplál. A szultán arra fog törekedni, hogy a Németország és Marokkó között fennálló szilárd alappal biró barátság kötelékét még inkább megszilárditsa, eltekintve ama biztos reménytől, hogy ez a mélyen gyökeredző őszinte barátság birodalma fejlődésénél mindenkor javára lesz.

Bizik benne, hogy a látogatásnak meglesz az említett szándékolt eredménye.

A *császár* azt válaszolta, hogy a követség küldésében a szultán barátságos érzelmeinek ujabb közönetre méltó bizonyitékát látja, amely érzelmeket szintén viszonozza. Reméli, hogy maga a követ személyisége különösen hozzájárul ahhoz, hogy megszilárditsa azt a jó viszonyt, amely régóta fennáll Németország és Marokkó között.

Az albán zavarok.

Belgrád, julius 9. Itten egy idő óta rendszeresen rémhireket terjesztenek a novibazári szandsákban uralkodó állapotokról. Egyrészről azt hiresztelik, hogy az albánokat módfölött felizgatta a tervezett uj szarajevo-uváci vasut és hogy ez az uj vasut a főoka az albániai zavaroknak. Más lapok viszont ezzel a mesével homlokegyenest ellenkezően azt állitják, hogy a zavarokat titokban Ausztria-Magyarországból szitják, mert Ausztria-Magyarország az esetleges lázadást ürügyül akarja felhasználni, hogy előnyomulhasson Szaloniki felé. Az albániai mozgalomról szóló hirek általában nagyon tulzottak és a szuperlativus ezekben a jelentésekben, amelyeknek alapja az Albániában napirenden levő határvillongás, csak a különben nem elég érdekes tények kiszinezésére való. Az egyházi életben is igyekeznek mindenféle zavarokat támasztani. Igy nemrég *Petrovics* Szerafin boszniai szerb metropolitának egy állitólagos pásztorlevele járta be a sajtót, amely a lelkészeket utasitotta, hogy a hiveket óva intsék a katholikusok kihágásaitól, akiknek „minden meg van engedve", akik szerb szüzeket elrabolnak és elszöktetnek. Ennek a pásztorlevélnek a tartalma koholmány. Igaz ugyan, hogy a metropolita 1901 február 22-én kibocsátott egy körlevelet, de a tartalma egészen más. Azt a memorandumot is fel akarták használni az agitáció céljaira, amelyet hat intranzigens boszniai mohamedán ő felségének átadott. A memorandumot nyilvánosságra hozták és terjesztették, mielőtt legfelsőbb helyen elintézést nyert volna. De érdeklődést csak a belgrádi sajtóban tudott kelteni. A többi délszláv lap csak ugy mellékesen foglalkozik vele és az ifju törökök érdeklődése, amelyre számitottak, eddig szintén elmaradt, amennyiben egész hidegen és közönyösen viselkednek a memorandumügyben.

Olasz obstrukció Tirolban.

Innsbruck, julius 9. A tartománygyülésen az olasz képviselők mert az autonomia-javaslatot még nem tüzték napirendre, megkezdték az *obstrukciót* számos terjedelmes interpelláció felolvasásával és névszerinti szavazásokkal.

A francia adóbevétel csökkenése.

Páris, julius 9. A mult hónapban közvetett adókban 14,592.200 frankkal kevesebbet vettek be az előirányzottnál és 27,345.800 frankkal kevesebbet, mint a mult év junius havában.

Orosz expedició.

Pétervár, julius 9. A császári földrajzi társaság *Fedserszko* magántanár vezetése alatt expedicíót küldött *Pamirba* földtani, növénytani és állattani tanulmányok céljából. Az expedició Andidsántól India határáig szándékozik menni. Most Taskendben van az expedició.

A spanyolországi zavargások.

Madrid julius 9. *Alamadában* a munkások tüntető körmenetet rendeztek. A csendőrség felszólította őket, hogy oszoljanak szét, de a munkások nem engedelmeskedtek a felszólításnak. Egy munkást letartóztattak. Társai tiltakoztak a letartóztatás ellen, következtek dobálták meg a csendőröket és megsebeztek néhány csendőrt. A csendőrség a tömeg közé lőtt és egy *gyermeket* lején megsebesitett. Asszonyok is vettek részt a zendülésben. A prefektust, aki közbelépett, szintén megdobálták és megsebesitették. Végül gyalogság és lovasság állitotta helyre a rendet.

Az orosz-bolgár kölcsön.

Szófia, julius 9. Az *Agence Telegraphique Bulgare* megerősiti, hogy az orosz kormány a folyó szükségletek fedezésére előlegszerü *kölcsönt* engedélyezett.

A szudáni lázadás.

London, julius 9. A *Times*nek jelentik Gerlogubyból (Ogaden): Az abesszíniaiak nem tudták kinyomozni a molla hollétét, de utközben megtámadtak egy vele tartó erős törzset, amelyet három napig üldöztek. *Kétszáz embert megöltek* a bennszülöttek közül, de azután élelem hiján kénytelenek voltak visszavonulni. Utközben levágták a teherhordó állatokat.

Catalonia önkormányzata.

Madrid julius 9. A catalóniai szabadelvü képviselők, akik tegnap a régenskirálynénál tisztelegtek, *Catalóniának a monarkia kötelékében való föltétlen megmaradása mellett* nyilatkoztak, de határozottan kivánták, hogy a reformokat *a decentralizáció szellemében* hajtsák végre.

A pestis.

Kairó, julius 9. Aprilis 7-ike óta Egyiptomban 288 ember betegedett meg pestisben. Ezek közül 37 meghalt és 25 meggyógyult. A 26 ember közül, akik még most pestisben szenvednek, Sagarigra, 3 Alexandriára és 2 Port-Saidra esik.

Közgazdasági táviratok.

Brünn, julius 9. A tartománygyülés *mai* ülésen elfogadták Podstatzky bárónak egy inditványát, amely felszólitja a kormányt, hogy az ausztriai sertés védelmére, ujból tiltsa el a 120 klgrámmon alóli magyar sertések bevitelét.

New York, julius 9. (*Terménytőzsde.*) (*Zárlat.*) *Gyapot:* New Yorkban helyben 8.5/4. (8.3/4). juliusra 8.47 (8.51). Októberre 7.83 (7.63). New-Orleansban helyben 8.3/8 (8.3/8). — *Petroleum:* Stand white New Yorkban 6.90 (6.90). Stand white Philadelphiában 6.85 (6.85). Rafined in Cases 7.90 (7.90). Credit Balances at Oil City 1.05 (1.05). — *Zsir:* Western steam 8.75 (8.85). Robe és Brothers 8.85 (8.95). — *Tengeri* irányzata állandó. — Juliusra 51.1/4 (50.1/8). Szeptemberre. 51.7/8 (51.1/8). — Okt.-re 50.7/8. (—.—) *Buza* irányzata tartott. — Piros őszi helyben 72.— (71.1/8). Juliusra 70.— (70.1/4). Szeptemberre 69.3/4 (70.1/8). Októberre 70.1/4 (70.5/8). Dec.-re 71.3/4 (72.1/4) Gabona szállitási dija Liverpoolba 1.1/4 (1.1/4). — *Kávé:* Iair Rio 7. sz. 5.7/8 (5.7/8). Juliusra 4.90 (5.—). Októberre 5.10 (5.20). — *Liszt:* Spring Wheat cears 2.70 (2.70). — *Cukor:* 3.9/16 (3.9/16). — *Ón:* 28.20 (27.25). — *Réz:* 17.— (17.—). — (A zárójelben lévő számok a tegnapi árakat jelzik.)

Chicago, julius 9. (*Terménytőzsde.*) (*Zárlat.*) *Buza* irányzata tartott. Juliusra 63.1/8 (63.1/2). Szept.-re 63.7/8 (64.1/8). *Tengeri* irányzata állandó. — Juliusra 47.3/8 (46.3/8). — *Zsir:* Juliusra 8.47 (8.50). — Szeptemberre 8.52 (8.57). — *Szalonna* short clear 8.45 (8.35). — *Sertéshus:* Juliusra 13.70 (13.70). — (A zárójelben lévő számok a tegnapi árakat jelzik.)

Szerkesztői üzenetek.

— Kéziratokat nem adunk vissza. —

— ou. *Budapest.* Nem egészen értjük, hogy miért irta ön meg ezt a versezetet? Hogy valaki megéneljen egy témát, csak azért, hogy elmondja hogy nem való megéneklésre, — ez különös dolog. Egyébiránt leközöljük bizarr versezetét:

Dal
egy érdekfeszitő témáról.

Blair Frank magánzó *Bostonban házassági ligát alapitott*, amelynek célja a boldog házasságok szaporitása.

(A Különfélékből).

A bizonynyal bájos Boston városában,
Amelyet különben alig ismerek,
Házassági ligát alapitott Blair Frank,
Kit ott bizton ismer minden kis gyerek.

És mert az egész ügy roppant aktuális,
Engem is, téged is nagyon érdekel, —
Bostonról, Blair Frankról, Bostonról Blair Frankról
Világos, hogy nékem énekelni kell.

Rájött tehát Blair Frank Boston városában,
Hogy korunkban ritka a szerelmi frigy!
Gondolkozott s egyszer gondolta magában:
Goddam, ez tovább már még se mehet igy!

Ha Amerikában, tehát Bostonban is
Nem mehet tovább már igy-úgy valami,
A derék lakosság régi jó szokása
Idevágó ligát alapitani.

Fogta magát Blair Frank s megalapitotta
Minden töldi ligák leghasznosbikát,
Melynek ideális célja: visszaadni
Minden házasságnak a romantikát.

Blair híre belárta az egész vidéket,
És a *Különfélék* hasznos rovatát,
Honnan a poézis, a szegény poézis,
Mint érdekfeszitő témát vette át.

Még érdekfeszitőbb lehetne ez ének,
De nem ismerem jól a részleteket,
Mert a *Különfélék* rovatvezetője
Lapidáris stilü és nem fejteget!

Oh kegyetlen végzet, miért nem adtál szárnyat?!
Mért nem adsz, oh kormány, stipendiumot?!
Elmennék Bostonba: igazi jó téma
Aktuális dalnak ott terem, csak ott!

Az ön talentuma, ugy látszik, nagyon veszélyes természetü. De ebben az ideges kis termékében se merőben elvetendő. Nem is vesztjük el, ime. Ha komolyan csinálná a dolgát, bizony ebből is több lehetett volna apró ügyeskedésnél.

H. A. *Eperjes.* Őszintén sajnáljuk, hogy a *Vályi* püspök urnál való tisztelgésről szóló szives tudósitása elkésve érkezett. A fáklyászenéről is, a tisztelgésről és bizalmi nyilatkozatról is közöltünk már tudósitást és a dolog természeténél fogva most már lehetetlen visszatérnünk reá. Méltóztassék meggyőződve lenni arról, hogy amint ebben az ügyben is készségesen adtunk helyet minden objektiv felvilágositásnak — tanuskodik erről mai lapunk is — ugy a jövőben is szivesen nyitunk tért minden közérdekü tudósitásnak, sőt köszönettel fogadjuk, ha az egyházmegyében előforduló nevezetesebb eseményekről bennünket esetről esetre informálni méltóztatik.

Egy kisiparos. A cikkek árusitására iparengedélyre van szükség s mivelhogy az illetőknek nincs iparengedélyük, kihágást követnek el. Jelentést tehet az illetők felsőbb hatóságánál vagy a kereskedelmi és iparkamaránál, mind a két fórum meg fogja védeni az iparosok érdekeit. Természetes, hogy a nevezettek iparengedélyt nem is kaphatnak, mert ez nem fér össze a hivatalos funkciójukkal.

KÜLÖNFÉLÉK.

Helénhez.

— *Pásztor Árpád fordítása.* —

Évek előtt csak egyszer láttalak.
Hány éve már? Ah! nem sok éve még!
Éjfél volt forró julius havában
S a teli holdból, mely akár a lelked,
Utját kereste az ég büszke boltján,
Ezüst selyem fényfátyol hullt alá
Mély nyugalom tikkasztó szenderével
Száz rózsaarcra, mik a holdra néztek,
És egy elbűvölt kert mélyén virúltak,
Hol a szél is csak lopva suttogott.
Száz rózsa arca föl a holdba nézett,
Az epesztő fény édes gyönyörében
Halálnak adta lelke illatát,
Száz rózsa arca föl a holdba nézett,
Mosolygott — meghalt; elbűvölte lelked
S jelenléted csodás költészete.
Fehér ruhában, ibolyás gyöpágyra
Hajoltál félig és a hold ezüstje
Száz rózsaszálra hinté sugarát
S arcodra is, de ah! bús volt ez arc!

Nem a Sors küldött, hogy ez éjjelen,
Nem a Sors (melynek Balsors is neve!)
Hogy álljak meg a kerti rács előtt
S szívjam be alvó rózsák illatát?
Szellő se szállt, a gyülölt föld aludt,
Csak én s te nem! (Ó Isten! — Ó nagy Ég!
E két szóra hogy megremeg szívem!)
Csak én s te nem! Ugy álltam bámulón,
Mikor egyszerre minden szertefoszlott.
(Igen! Hiszen elbűvölt volt e kert)
A hold gyöngyfénye hirtelen kihunyt,
A mohágyak, a kigyózó útak,
A szomorú fák és boldog virágok
Eltüntek mind s a rózsák illata
Az ölelő lég lágy karjába halt.

Eloszlott minden... Csak te nem... Te is!
Csak épp' szemednek égő fénye nem!
Csak lelked rezgett tágranyilt szemedben!
Azt láttam csak: az lett az én világom,
Azt láttam csak hosszú órákon át,
Azt láttam csak, amíg leszállt a hold!
A szívnek milyen szomorú mesési
Vannak beírva kristály éjszemedbe!
Mily bánatos gyász! Mily vágyó remény!
A büszkeség mily tiszta tengere!
Mily nagyravágyás és hajh! mennyi mélység!
S hű szerelmek mily rajongó hite!

Míg végtére Diana csillaga
Az ég határán, távol nyugaton
Vihart rejtő felhőágyába dől
S te mint kisértet ciprusok között
Suhantál el... *De itt maradt szemed!*
Nem tünt tova s nem tünik el soha!
Magános útam éjjel beragyogja,
Mint a remény, úgy kisér mindenütt,
Követ, vezet az Éveken keresztül,
Szolgám és én rabszolgája vagyok!
Tisztje, hogy rám fényt hintsen és hevítsen
Szolgálatom, hogy védjen lángja meg.
Hogy tisztúljak meg villámos tüzében,
Tegyen szentté e túlvilági fény!
Lelkem Szépséggel tölti meg.
Fönn rezg az Égben, messzi, ragyogón,
Csillag! Gyászban előtte térdelek,
Bús éjszakáim csendes őre lett.
Fénylőn tör át a Dél izzó hevén,
Lágyan csillámló Venus csillagom,
Homályba téged a Nap sem borít!

Edgar Allan Poe.

+ **Ja bet up die latste Man!** Egy német ujság egy boer katona tolláből közli leirását annak a jelenetnek, amely egy évvel ezelőtt a visszahódított Nigels völgyében történt május közepén. Oda hivta népgyülésre Schalk-Burger elnök a boerokat, s akik ott voltak, egyhanguan, lelkesen határozták el, hogy a háborut az utolsó emberig folytatják. Az emlitett boer katona ezeket beszéli el a dologogról: Mintha tegnap történt volna. Egy hosszu, tágas völgy, körülvéve hegyektől, közepén meglehetős nagy tó és az egész völgyben szétszórtan mintegy harminc arany- és szénbánya, nem messze a tótól egy kis templom, körülötte Nigels község. Távolabb láthatók az angolok által készitett erősségek, amelyekből csak kevéssel előbb üzték ki az ellenséges csapatokat. Legelő lovak és ökrök egészitik ki a képet, a lovak legnagyobb része be van takarva, mert a boer katona inkább maga fázik, semhogy lovát kitenné védetlenül az éjjeli fagynak. Kora hajnal van még s az egész völgy ködbe van boritva. Lassanként élénk sürgés-forgás látható a táborban, s mikor a nap fölemelkedik a hegyek fölé, a köd is eloszlik. Nevetés és tréfa hangzik fel, de az elnök sátra közelében csak suttogva beszélgetnek, mert *he slap noch*, még alszik, hisz az éjszaka folyamán többször föikelteték, amikor jelentések érkeztek. Majd lassanként érkeznek a lovasok egyenként és csoportokban. A katonák kopott ruhában vannak, sokan közülök az angoloktól elvett ruhadarabokat hordanak. Nyakuk köré vastag kendő van csavarva, a mindig kitünő állapotban levő Mauser, vagy az angol Sec Metford puskát combjukra támasztva tartják kezükben. Mindenütt tüzet raknak, amelynél megforralják kávéjukat, az egyes kommandók vezetői pedig az elnök sátrához közelednek, hogy magukat s csapatjukat nála bejelentsék. Ekkor egyszerre nagy csönd lesz a táborban, az elnök Reitz államtitkárral a sátor elé lépett. Rajtuk sincsen jobb ruha, mint a többin s éppen ugy kezükben tartják a Mauser-puskát, mint azok. Az elnök azután a körülállók üdvözletétől kisérve, egy kőrakásra lép föl, néhány szót szól a mellette levőkhöz és nemsokára fölhangzik egy régi hollandus zsoltár a harcedzett, vitéz katonák ajkáról. Mindenki leveszi kalapját az ének alatt, mely után ismét csönd lesz és Schalk-Burger hosszabb beszédbe kezd. Magam előtt látom őt, mint sokszor a Volksraadban Krüger elnök idejében, alakja gyönge, ruhája kopott, sápadt arcát fekete szakáll övezi, szeme, amikor beszél, villámot szór s ami a legkülönösebb, miközben beszél, nem veszi ki kezét a zsebéből. Ügyes szónok s amit ő mond, azt ugy hallgatják, mint a szentirást. Kijelenti, hogy azért hivta össze a népgyülést, hogy a háboruról jelentést tegyen nekik. Az angolok, mondotta, nagy zavarban vannak s kilátásaink kedvezőek. Tüzes szavakkal további küzdelemre buzditotta embereit, mert egyedül a további ellenállás biztosithatja az ország függetlenségét. Ekkor előlépett egy öreg boer és tisztelettel megkérdezte az elnököt, hogy miért nem fogadta el az angolok békeajánlatát. Feleletében Schalk-Burger hangoztatta, hogy a föltételek nem voltak elfogadhatók. Lelkes szavakkal irta, hogy milyen helyzetbe kerültek volna, ha a békét elfogadják s végül megkérdezte, hogy a fönnálló körülmények között folytassák-e a háborut, vagy sem.

— Ja, bet up die latste Man! (Igen, az utolsó emberig) — hangzott föl ezer ajakról.

Most minden kétség eloszlott, mindenki tudja, hogyan áll a boerok s az angolok dolga. Megelégedetten s uj bátorsággal eltelve ellovagolnak és csakhamar minden boer, aki nem is volt ott a gyülésen, tudja a határozatot. Nigels völgye nemsokára ismét néptelen.

•

Tolsztoj a nőkérdésről. Tolsztoj nemrég nyilatkozott egy amerikai hölgy előtt a nőkérdésről. A beszélgetés igy folyt le:

— Van-e a nőknek Amerikában szavazati joguk?

— Nem mindenütt, csak néhány államban.

— Csodálatos, hogy még mindig nincsen mindenütt. Nem értem, hogy egy keresztény államban, amelyben a szavazásra jogosultak többsége keresztény s ahol a papság nem akadályozza meg a biblia olvasását, Krisztusnak az egyenlőségről irott tanai mért nem vihetők keresztül a gyakorlati életben.

Némileg eltérő ettől Tolsztojnak egy másik nyilatkozata, amelyet ugyanerről a kérdésről egy amerikai ur előtt tett.

— A nőknek — ugymond — minden jogot meg kellene adni, kivéve a politikait, mert a politikai jogok gyakorlására nem alkalmasak. A nőknek sokkal több a jelentősége és hatalma, mint amennyi őket megilletné. Nézzen csak körül a hatalmas áruházakban, mennyivel több áru készül a nők részére. Franciaországban minden a nők körül forog. A nő azonban nem egyenrangu a férfival sok tulajdonságában. Nincs meg benne a férfi önfeláldozása. Önzőbb, mint a férfi; mert — igy folytatta Tolsztoj — látott-e ön már asszonyt, aki épp ugy szerette a más gyermekeit, mint a magáéit? Az igazán önfeláldozó nő — ha ilyen egyáltalán van — csak hajadon lehet. Egyébként a nevelés nem segit az asszonyokon. Természettől fogva következetlenek ők.

•

REGÉNY.

Guszti hadnagy

Irta: SCHNITZLER ARTHUR.

(11)

Ugy tettem, mintha nem hallottam volna s nem büntettem meg azt az embert. Csak azt mondtam:

— Vigyázzon, hallja! Valaki meghallhatja s akkor baj lesz!...

Oh a burg-udvar! Ki van ma őrségen? — A bosnyákok! — Csinos fiuk. Az alezredes mondta a napokban:

— Mikor 78-ban odalent voltunk, senki sem hitte volna, hogy ezeket igy meg lehet szeliditeni!...

Ejnye, ha ilyesminél ott lehettem volna én is. Ni! Most fölállnak a padról.

— Szervusz! Szervusz!

Disznóság, hogy a magamfajta ember nem jut az ilyesmihez. Csak szebb lett volna a becsület mezején, a hazáért, mint igy... Igen doktor ur, maga könnyen szabadul meg a dologból... Valaki elbánhatna magával én helyettem, doktor ur. Isten uccse, meg kellene hagynom, hogy a Kopecky, vagy a Kymetal verekedjék meg vele én helyettem... Oh, nem mászik ki a dologból olyan egykönnyen.

— Eh! Hát nem mindegy az, hogy mi történik a halálom után? Hisz én sohasem tudom meg.

Ni itt már rügyeznek a fák... A népkertben szólitottam meg egyszer ilyenkor egy lányt — piros ruhája volt — a Strozzi-utcában lakott — aztán a Rochlitz vette át. Azt hiszem, hogy még mindig együtt vannak, de Rochlitz már nem beszél róla — talán szégyelli... A Stefi még alszik... Olyan kedves, mikor alszik... mintha ötöt sem tudna számlálni. Különben, mind ilyen ártatlan, mikor alszik. Kellene neki irnom egypár sort — miért ne? Mindenki ugy szokta — Klárának is irnom kellene, hogy vigasztalja a papát és a mamát — és még egyebet is, amit ilyenkor szoktak. Es a Kopeckynek is kellene irnom... Mintha sokkal könnyebben menne a dolog, ha az ember bucsut vesz egypár barátjától... Es a jelentést az ezredparancsnoksághoz... a Ballért pénzét... tulajdonképpen nagyon sok dolgom van még. No, tehát ki parancsolta, hogy éppen hétkor tegyem? Nyolc órától is elég idő marad még ahhoz, hogy az ember halott legyen! Halott... igy...

Körut... most mindjárt a kávéház előtt leszek... Azt hinné az ember, hogy őrülök a reggelinek... hihetetlen. Igen, a reggelizés után rágyujtok egy szivarra, aztán hazamegyek és irok... Először megteszem a jelentést a parancsnokságnak, aztán irok a Klárának — Kopeckynek — Stefinek. Mit irjak ennek a rongynak.

— Édes gyermekem, bizonyára nem gondoltad volna...

Eh! Szamárság!

— Édes gyermekem, nagyon köszönöm neked...

— Édes gyermekem, mielőtt örökre távozom, kötelességem, hogy...

No, a leveliráshoz soha sem értettem valami nagyon...

— Edes gyermekem! Utolsó üdvözletét küldi a te...

Hogy fog nézni! Ezer szerencse, hogy nem szerettem bele... Szomoru dolog lehet az, ha az ember szerelmes és... Guszti légy jó: igy is nagyon szomoru a dolog. A Stefi után még mindig kaptál volna másikat, talán olyant is, a ki ér valamit — jó családból való fiatal lány, a kinek kauciója is van — nagyon szép lett volna... A Klárának kimeritően meg kell irnom, hogy nem tehettem másként...

— Meg kell bocsátanod, kedves testvérem, hogy olyan nagy fájdalmat okozok nektek; hidd el, hogy mindnyájatokat nagyon, igen nagyon szerettelek s remélem, hogy te is boldog leszel s hogy nem fogod elfeledni szerencsétlen bátyádat...

Oh! Inkább nem is irok neki. Hisz majdnem sirva fakadtam; ha csak rágondolok, csupa könny a szemem. Legföljebb a Kopeckynek irok; barátságos üdvözlet — kérlek, add át másoknak is...

Ugy-e már hat óra? Nem, csak fél mult. — Ejnye, de kedves arca van annak a kicsikének, akivel a Flóriani-utcában szoktam találkozni. Vajjon mit fog az mondani? — Oh, hisz az azt sem tudja, hogy ki vagyok. Csak azon fog csodálkozni, hogy már olyan régen nem látott... Tegnapelőtt már elszántam rá magamat, hogy megszólitom. Mindig kacérkodik, olyan fiatal, talán? Nem lehet tudni, talán egészen ártatlan... Igen Guszti! A mit ma megtehetsz, ne halaszd holnapra!...

Ni, ez sem aludt az éjjel! Hát aztán? Szépen hazamegy s lefekszik — én is! Haha! most már nagyon közeledik az ideje Guszti. Ha az ember nem borzadna egy kissé, az egész dolog nem is volna olyan rettenetes — és nagyjában jól viselem magamat, derekasan... Ah! Itt a kávéház... söpörnek... menjünk csak be.

Ott hátul van az az asztal, melyen mindig tarokkozni szoktak azok.

El sem tudnám képzelni, hogy az a fráter mindig itt szokott ülni a fal mellett... Egy lélek sincs itt... Hol a pincér? Hé!

(Vége következik.)

+ **Mekkora egy esőcsepp?** *Faideau*, a hires meteorológus pontosan meghatározta az esőcseppek nagyságát. Átmérőjük egyhuszad millimétertől három egész öt tized milliméterig váltakozik. Nyáron az esőcseppek nagyobbak, mint télen, s hasonlóan melegebb vidékeken is nagyobb terjedelmüek, mint hideg tájakon. Az a körülmény, hogy a felhőképződés váltakozó légmérséklet mellett nagyon különböző magasságokban történik, az alábbiakkal egybevetve megmagyarázza ezt a tényt. Amig hideg időjárás mellett felhő csak kis magasságban képződik a föld szine fölött, addig melegben ez csak nagyobb magasságokban történik, mert meleg időben az alantas létrétegek a föld kisugárzása folytán szintén átmelegednek s igy a vizgőzök megsürüsödésére a légmérsékleti föltételek nincsenek meg. E cseppfolyó vizzé való megsürüsödésből számtalan egész apró, egymást majdnem érintő esőcseppek képződnek, melyek aztán sulyuknál fogva a földre hullanak, mialatt a tömecserő következtében egyesülve, a rendes esőcsepp nagyságát elérik. Miután az esés következtében a csöppek a tömecserő vonzásánál fogva egyre növekednek, azok az esőcseppek lesznek a földreérkezéskor a legnagyobbak, melyek a legmagasabb pontról hullottak alá.

•

+ **Világitó tojások.** A rovarok közül a szentjánosbogár és a pattogó bogarak petéi világitanak, ha nagyobb mennyiségben vannak egy helyen felhalmozva. Ujabb észlelések szerint a gerinces állatok között is vannak olyanok, amelyek világitó tojást tojnak. Ilyen világitó tojása van a fürge gyiknak és a vizi siklónak. A fürge gyik tojásainak fénye világoszöld, de ezt csak akkor lehet látni, ha nagyobb mennyiség van nedves helyen összehalmozva. E tojások fényét sokáig annak tulajdonitották, hogy a nedves helyen a peték elpusztulnak s a rothadás következtében keletkezik a zöldes fény, mint például redves fáknál. Mivel azonban az ilyen tojásokból is életképes kis gyikok kelnek ki, világit tehát az egészséges tojás is.

•

+ **Zsoké-tréning Amerikában.** Az amerikai zsokék tréningje nagy testi lemondással és fáradsággal jár. Négy esztendős korában kezd dolgozni a zsokévé leendő gyerek, de lóra ülnie nem szabad. Csak sétáltatja a lovat, mely iránt nagy tiszteletre oktatják. A tréning mindvégig alapos, szigoru és kegyetlen. A gyerekek a lovak fölötti padláson alusznak. Nyáron és télen egyaránt hajnalban kelnek, hideg vizben megfürödnek. Aztán két óra hosszat sétáltatják a lovakat, de csak kantárszáron. A két óra leteltével a zsoké-iskola rendkivül tápláló étkezőjében megreggeliznek, majd egy vagy két órát könnyü házimunkával foglalkoznak. A délutánt a tréningpályán töltik, este nyolckor ágyban kell lenniök. Nagy szerepet játszik a felnevelésükben a szórakozás. Sokat usznak, labdáznak, szaladgálnak. És még gyereknek kell lennie a zsokénak, amikor felszabadul. Amerikában az a nézet, hogy csak gyerek lehet valóban jó lovas. Mikor legénysorba jön, nyer sulyban és veszit bátorságából. Azt mondják, az amerikai zsokénak éppen annyi ideje van floreálni, mint a versenylónak: 3—4 év. Ezt a kis időt aztán jól kell kihasználni. Ime a két Reiff-testvér, vagy a nálunk lovagló Taral. A Reiff-fiuk egy ohiói kovács fiai (az ifjabbik 12 éves), rövid idő alatt egy millión felül kerestek. De nemcsak lovagló-müvészetükért, hanem rendes, szolid életmódjukért is ismeretesek ők a zsokévilágban. A takarékosság egyébként a mi legkitünőbb amerikainknak, Taralnak is jellemvonása.

KÖZGAZDASÁG.

Ipar és kereskedelem.

Banque de Paris et des Pays Bas. A *Jelzálog Hitelbank* nagyszabásu tranzakciója a budapesti piac figyelmét e pénzintézet felé terelte, amelynek pénzügyi jelentőségéről a *Frankfurter Actionär* a következőket irja: A Banque de Parisnak a kifelé irányuló francia hitel, általában a párisi piac nemzetközi vonatkozásai terén nagy és fontos szerepe van, amelyet annyi körültekintéssel és tapintattal tölt be, hogy a bank ugyszólván közmondásos tekintélyt ért el. A párisi pénzpiacon nem történik nagyobb financiális ügylet a Banque de Paris részvétele nélkül. Az orosz kölcsönt is ő közvetitette. A bank sikerének titka nemcsak a tapasztalatokban gazdag és körültekintő vezetésben, hanem a tőkéje erejében rejlik és a siker erős alapja üzletfeleinek törhetlen bizalma is. És bár a bank nélkül nem történik nagyobb vállalkozás és minden emlitésre méltó üzletben részt vesz, a különböző krizisek eddig egyetlen esetben sem érintették. A legutóbbi áralakulás sem volt a legcsekélyebb hatással a bank részvényeinek árfolyamára. A *Magyar Jelzálog Hitelbank* fényes tranzakcióját értékben még emeli, hogy a miveletben a Banque de Parissal társul a *Societé Générale* is, amely 314 fiókkal rendelkezvén francia földön, a Jelzálog Hitelbank kötvényeit a szó szoros értelmében beviszi a nép közé és megszerzi tehát számára a papirok birtokában legkonzervativebb klienseket.

Az Osztrák-Magyar Bank. A jegybank állása 1901. évi julius 7-én a következő volt: Bankjegyforgalom 1.381,481.000 korona. (+ 1,101.000 K.) — Érckészlet: 1.261,119.000 korona (+3.596.000 kor. — Váltótárca 338,210.000 korona (+ 6,139.000 korona). — Lombard-üzlet: 55,369.000 korona (—1,457.000 kor.) — Adómentes bankjegytartalék: 210,310.000 kor. + 2,541.000 korona.)

A magyar iparért. *Hegedüs* Sándor kereskedelemügyi miniszter ma leiratot intézett Szeged város törvényhatóságához a szállitható mezei vasutak ügyében. Nevezetes ez a miniszteri intézkedés, amennyiben a magyar ipar fellendülését van hivatva egy lépéssel ismét előbbre vinni. A mezei vasutak engedélyezésében és vételében ugyanis a törvényhatóságok első tisztviselője határoz. A miniszter felhivta tehát Szeged város törvényhatóságát, hogy utasitsa első tisztviselőjét, hogy ezentul a mezei vasutak ügyében hozott minden egyes határozatba foglalja bele azt a kikötést, hogy az épités céljaira *kizárólag hazai vasipartermékek használandók* s ezenkivül az összes anyagok az országban szerzendők be. Külföldről külön engedélylyel s csakis azon esetben rendelhető anyag, ha ott az árak olcsóbbak lennének s a megkeresett hazai cégek hasonló árban nem volnának hajlandók az anyagokat szállitani.

A Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara ma délután *Lánczy* Leo elnöklete alatt ülést tartott, amelyen a multkori zajos ülésről elmaradt tárgyakat intézték el. Az ülés elején *Fritz* Péter kamarai titkár bejelentette, hogy dr. *Krejcsi* Rezső segédtitkár és *Hoffer* Márton jegyző, akik a mult ülésen a szavazók számát összeirták, fegyelmi vizsgálatot kértek maguk ellen, mert azzal gyanusitották őket, hogy a szavazatokat szándékosan rosszul olvasták össze. Ezenkivül az elnökség körlevélben felhivta a mult ülésen jelen volt összes tagokat, jelentsék ki, hogy *igen*-nel vagy *nem*-mel szavaztak-e. A fegyelmi vizsgálat a tisztviselőket teljesen tisztázta, a beérkezett nyilatkozatokból pedig konstatálható, hogy az önálló vámterület ellen harmincnyolcan, mellette harminchatan szavaztak. *Lánczy* elnök reményét fejezi ki, hogy a jövőben a tagok a tisztikar jóhiszeműségét nem vonják kétségbe. *Boross* Soma kijelenti, hogy tőle távol állott a tisztikar megsértésének célzata. Lehet, hogy közbeszólt, s kifogást emelt az enunciáció ellen, de a neki imputált kifejezéseket nem használta, s ha az általános izgatottságban mondott volna is egyetmást, sérteni nem akart. Ezzel az ügy elintéződött, s a napirend tárgyait gyors egymásutánban tárgyalták le. A megrendelések gyüjtéséről szóló törvényjavaslat dolgában készitett felterjesztést az összes ülés elfogadta. A budapesti kereskedelmi kikötő létesitésének eszméjét a kamara évek óta folyton ébren tartja. Most a kikötő létesitésének sürgősségét ujabb előterjesztésben hangoztatja és sok nyomós érvet hoz fel annak fontossága mellett. Az elnökség inditványozza, mondja ki a kamara, hogy a budapesti kereskedelmi kikötő létesitésének foganatba vételét sürgősen szükségesnek tartja s ez irányban felterjesztést intéz a kereskedelmi miniszterhez. Egyhangulag elfogadták. Ahhoz is hozzájárult a teljes ülés, hogy a kamara a rendelkezésére álló s fiatal iparosok külföldi utaztatására szánt ösztöndijakat (600—600 koronát) *Mirisch* István betonépitési müvezetőnek, *Farkas* Kálmán üvegfestő segédnek és *Beck* Mór bronzöntő segédnek adományozza.

A M. Kir. Államvasutak március havi bevételeinek elszámolása kedvező eredményt mutatott, amennyiben 400.000 koronával nagyobb volt, mint annak idején ideiglenesen kimutattatott és 838.140 koronával több, mint az előző évi március hóban. Az év eleje óta március hó végéig a végleges bevételek 49,885.278 koronát (+ 2,024.836 K.) tettek ki; a bevételek emelkedése tavalyihoz képest 4·2%. A többlet $^4/_5$ része a nagyobb áruforgalom eredménye. A bevételek közt azon összegek is elszámoltattak, amelyeket a magyar államvasutak kezelésében álló helyi érdekü vasutak az üzemviteli költségek megtéritése fejében az államvasutaknak megtéritenek.

Cine mintye.

— REGÉNY. —

Irta: DÓZSA ENDRE.

(106)

A magyar ifjuság teljes lelkéből utána énekelte. A szép magyar nóta betöltötte a termeket és betöltötte a szivéket. Ilonka egy darabig nézte, nézte Galambodi Andort, azután a nóta hangulata rá is elragadt, gyönyörü szoprán hangja belevegyült az énekbe, a zenébe.

Galambodi Andor közel hajolt Ilonkához, cigányosan a fülébe huzta a nótát. Az egész vendégsereg mind közelebb jött a körhöz. A magyar ifjak felállva, a cigányok és Galambodi körül egyre jobban belemelegedtek a nótázásba. Ilonka mindinkább nekihevülve, mindig bátrabban, mindig szinesebben vezette csengő hangjával a dalolást. E szokatlan és bizarr jelenet mindinkább magával ragadta az egész társaságot. Amint jött egyik nóta a másik után, mind kevesebbet tudott Galambodi is, Ilonka is a világról. Galambodi mindjobban csak Ilonkának muzsikált, Ilonka mindjobban csak Andornak énekelt. Az andalgók után erőteljes csárdás következett. A magyar fiuk előbb csak mozgolódtak a tánc ritmusa szerint, mig Galambodi átadta hirtelen társának a primet és felragadta táncra Ilonát. Példáját követték a többi magyar fiuk, mindenik felkérve egy-egy táncosnét. És megindult a kopogós, ropogós csárdás a nemzetközi társaságban. Kevesen tudtak az idegen hölgyek közül, de azért eltalálta valamennyi. Djerbulesku előbb kiváncsisággal, azután mindig növekvő meglepetéssel nézte Ilonkát. Hangjáról már, de kivált szenvedélyes gyönyörü táncáról rá ismert Zoéra. Most már határozottan látta Zoét, ugy, amint ő itt a Berger-etablissementben egyszer csak Baco Ferinek cimbalmozott, táncolt és énekelt. Minden mozdulata Zoe. Még a szenvedélyes szerelme is ugyanaz. Hiszen ezt már előbb a keringőnél is látta. Ott is kiérzett, hogy ez a pár nem a társadalmi jó szokások ritmusát vitte csak a táncba, de azt az ősz hangot, melynek alapja mélyen bent a szivben van. A csárdás már a leghatározottabb nyilatkozat volt. Az égő arcok, a csillogó szemek, minden izomnak összhangzó játéka. Az a gyöngéd, de mégis sovár vágy, melylyel egymást átölelték, minden fordulónál, mintha bucsuznának, hogy pillanat mulva ismét élvezzék a viszontlátás örömeit. Mintha a zenén át lelkökkel beszélnének kiolthatatlan, végtelen szerelemről.

Neki is volt ilyen ... mikor fiatal volt. Kereste, merre van. A táncoló párokon tul ott állott a csillogó büszke grófné ... Egyedül ... Igen, egyedül. Amint szemök találkozott, a grófné lesütötte szemét, zavart volt, mint egy önmagát elárult fiatal leány. Elő kellett vennie csipke zsebkendőjét palástolni, hogy szeme könnyezett.

Igen, a büszke Rodvitz grófné, amint látta azt a szilaj táncot, amint látta maga körül az első igaz szerelem magosan lobogó lángját, Djerbuleskura nézett és könnyezett.

Djerbulesku mint alvajáró ment a grófné felé. Talán az a két könnycsepp vezette utját. Mikor mellette volt, feléje hajolt és suttogott neki, talán maga sem tudta mit.

— Egy ilyen óra Leonie! Mig nem tünt el a szépség, az ifjuság és az élet vele ... Látja, ez a feltámadás! Miért nem hagyja lányát a kis kadettal ... hisz bennök feltámadunk. Minek jövő annak, ki a multban él csupán. Minek jövő nekem?

— Az ember egyszer él, fel nem támad soha! A szenvedély örök, csak az idő mulik el. Az időt sirattam, de nem a szenvedélyt. Olykor elfelejtem a lepergett időt s ugy érzem, hogy még mindig én vagyok. Ne tudja be nekem. Siessen az esküvővel, talán megvénülök, ha nagymama leszek.

— Ha a szenvedély örök, minek megvénülni? Vagy ha megvénültünk, minek a szenvedély? Én e gyermekben aggódva keresem a jövőt. Maga mégis a multat támasztja fel. Most is ingerkedik, kacérkodik velem, amint egész életében tette, ne higyje, hogy bennem kihült a szenvedély. Jönni kell egy percnek a mi életünkben, mikor a mi multunk minden elfojtott lángja fejünk felett összecsap. Mikor szenvedélyünk elől sem én, sem maga kitérni nem tudunk. Mikor körülöttünk minden romba dől, mi a romok közé temetkezünk és én boldog leszek, hogy minden elvégeztetett.

— Ugyan ne légy bolond! Menyasszonyodhoz megyek, akit pihenni Radniszkyné boudoirjába vittem át. — Gyere te is oda.

A grófné visszakapta közönyét, de Djerbulesku a legellentétesebb érzésekkel küzködött, nem ment a grófné után. A csárdásban már csak Galambodi Andor és Ilonka maradtak. A fiuk körülállották, csuhajgattak, beleszóltak a zenébe. Ilonka lehunyta szemeit, fekete haja vállára omlott, az önfeledett, szilaj tánc alig ért véget.

Végre a cigány megállott. Taps zugott fel mindenfelől, mindenki sietett a pihegő fiatal lánynak gratulálni. Andort is illette az üdvözlés. Ott állott Ilonka háta megett, a legyezővel hüsitve a felzaklatott idegeket.

Ilonka szerényen tiltakozott bár, de mégis szivesen fogadta az üdvözléseket. Leginkább az érdekelte, hogy a komor román bojár vajjon szintén körébe jön.

Djerbuleszku csakugyan jött feléje. Ilonka felállott. Radniszkynétől megtudta már nevét és ezzel mindent tudott, mert megtudta azt, hogy a komor, öregedő, szép férfi neki miért volt kezdettől fogva annyira érdekes.

(Folytatása következik.)

A Kassa-oderbergi vasut-társaság a *Hegedüs* kereskedelemügyi miniszter által helybenhagyott munkasorrend szerint 600.000 korona erejéig fog beruházási munkálatokat végrehajtani. A hitel jelentékeny részét a ruttkai főmühely bővítésére fordiják, azonkivül vágánybővités történik a királylehotai, liptószentmiklósi, krompachi és iglói állomásokon; az eperjesvárosi és gombási állomásokon váróhelyiségeket emelnek; *Sztrecsnón* kitérőt, *Csaczán* vizvezetéket épitenek egyebek közt.

A keleti expressz-vonatok. A Magyar Királyi Államvasutak igazgatóságának értesitése szerint a bolgár államvasutak a keleti expressz-vonatok közlekedését 10-ikétől kezdve a philippopol—sarambey—szófiai vonalon is beszüntetik. E naptól kezdve tehát a Belgrádon át közlekedő keleti expressz-vonatok *csak Szófiáig* és onnan közlekednek.

Fizetésképtelenségek. A bécsi *Creditoren-Verein* a következő fizetésképtelenségeket jelenti: *Kornitzer M.* kereskedőcég *Csáktornya*, *Moldován Miklós* kereskedő *Kolozsvár*, Vosta János szabó Klattau, Hoffmann Henrik szabó Szt.-Pölten, Panzelores Vittorio Trient, Helesy Nikola kereskedő Delnice, *Markovics P. M.* kereskedő *Zágráb* (Potok 84.), Vrla József kereskedő Zlin, Schulz Xaver Ferenc szabómester Spital, *Mathis F.* aranyozó *Budapest*, *Feldmár Mihály* kereskedő *Nagy-Megyer*, Grausz Róza kereskedőnő Prerau.

Szeszárak. A kontingens nyerssszesz ára *Budapesten* pénzben 42.— korona, áruban 42.50 korona. *Bécsben* 41.— korona pénzben, illetve 41.40 korona áruban.

Borjuvásár. 1901. évi julius hó 9-ikén. (A budapesti marhavásártéri vásár-pénztár részvénytársaságtól.) Felhajtás: Belföldi élő borju 1180 drb, leölt borju —— db, bécsi borju —— db, —— db., növendékmarha — darab, bárány élő — darab, leölt bárány — darab. Árjegyzések. — Belföldi élő borju I. rendü 67—78 f.-ig, kivételes 82 f., II. rendü 50—64 f.-ig, 1 kilónkint, leölt borju I. r. ——— f.-ig, II. r. — f.-tól — f.-ig, kivét. — f. kilónkint levonás nélkül. Bécsi leölt borju —— f.-ig. Növendék marha — f.-tól — f.-ig, I. r. ——— f.-ig, középminőségü ——— f.-ig, alárendelt ——— f.-ig, 1 kilónkint. Bárány élő —— k., leölt bárány —.——.— K. kivételesen ár —— k.-ig páronkint. — Lanyha irányzat; árcsökkenés 5—6 fillérrel kilogrammonkint.

Budapesti sertés-konsumvásár. A ferencvárosi petróleum-rakodónál lévő székes-fővárosi sertés-konzumvásár árjegyzése 1901. évi julius 9. Készlet 44 darab. Érkezett 1230 darab. Összesen 1274 darab. Eladatott 940 darab. Maradt 334 darab. Napi árak: 120—180 kilogramm sulyban 82—87 koronáig, 220—280 kilogramm sulyban 84—88 koronáig. 320—380 kilgr. sulyban 84—87 K.-ig. Öreg nehéz páronkint 400—500 kilós ——— koronáig. — Malac 78—— korona. A vásár hangulata élénk volt.

Bécsi sertésvásár. A st.-marxi központi vásárcsarnokban tegnap megtartott sertésvásárra bejelentettek 10660 darabot, ebből a vásár elején felhajtottak: 4579 darab fiatal sertést, 5964 darab magyar hizott sertést, —— nehéz sertést, összesen 10543 darabot. Jegyzések: kgként élő sulyban (a fogyasztási adót nem számitva) első rendü sertés 76—78 fillér, kivételesen 80 filléren, középminőségü sertés 70—74 fillér, könnyü sertés 62——68 fillér, fiatal sertés 62—68 fillér, süldő ——— fillér.

A budapesti gabonatőzsde.

Budapest, julius 9.

Gyenge kereslet mellett kedvetlen volt az üzlet s elkelt az egészben 3000 mm. változatlan árakban.

Eladatott:

Buza. Tiszavidéki: 100 mm. 74·5 k. 7 K. 67½ f. *Pestmegyei*: 200 mm. 78 k. 8 K. — f., 800 mm. 78·8 k. 8 K. 05 f., 650 mm. 76 k. 8 K. 05 f. *Szarvasi*: 1300 mm. 81 k. 8 K. 32½ f. *Szent-Tamási*: 2240 mm. 75 k. 7 K. 90 f. *Verbászi*: 3560 mm. 75 k. 7 K. 85 f. *T.-Becsei*: 380 mm. 75·7 k. 7 K. 65 f. *Mind három hónapra.* *Rozs*: 100 mm. 6 K. 85 f. *Árpa* (uj): 500 mm. 6 K. 90 f., ó: 125 mm. 6 K. 15 f. *Zab*: 100 mm. 7 K. 50 f. *Tengeri*: 700 mm. 5 K. 23 f., 400 mm. 5 K. 22 f. *Repce*: (uj) 100 mm. 12 K. 50 f. paritásra. *Készpénzfizetés mellett.*

A készáru hivatalos jegyzése a budapesti áru- és értéktőzsde szokásai szerint, készpénzben 50 kilogrammonkint. — A minőség hektoliterenkint és kilogrammonkint.

Buza	Kiló	50 kilogramm ára K.-tól	K.-ig	Kiló	50 kilogramm ára K.-tól	K.-ig
Tiszavidéki ó	76	7.70	7.80	80	8.15	8.25
„ „	77	7.80	7.90	81	—.—	0.—
„ „	78	7.16	8.05	83	—.—	—.—
„ „	79	8.05	8.15	—	—.—	—.—
Fehérmegyei	76	7.70	7.80	80	8.05	8.15
„ „	77	7.75	7.85	81	—.—	0.—
„ „	78	7.85	7.95	82	—.—	—.—
„ „	79	7.95	8.05	—	—.—	—.—
Pestvidéki	76	7.70	7.80	80	8.05	8.15
„ „	77	7.75	7.85	81	—.—	0.—
„ „	78	7.85	7.95	82	—.—	—.—
„ „	79	7.95	8.05	—	—.—	—.—
Bánsági	76	7.50	7.60	80	—.—	0.—
„ „	77	7.65	7.65	81	—.—	0.—
„ „	78	7.65	7.75	82	—.—	—.—
„ „	79	0.—	0.—	—	—.—	—.—
Bácskai	76	7.75	7.90	80	—.—	0.—
„ „	77	0.—	0.—	81	—.—	—.—
„ „	78	0.—	0.—	82	—.—	—.—
„ „	79	0.—	0.—	—	—.—	—.—

Egyéb gabonanemüek		Kiló	50 kilogramm ára K.-tól	K.-ig
Rozs	uj elsőrendü	70—72	7.15	7.30
„	„ másodrendü	—	7.05	7.15
Árpa	„ takarmány	60—62	6.40	6.75
„	„ égetni való	62—64	6.10	6.20
„	„ sörfőzésre való	64—66	—.—	—.—
Zab	„ —	39—41	7.20	7.35
Tengeri	ó bánsági	—	—.—	—.—
„	„ másnemü	—	5.20	5.25
Repce	uj káposzta	—	—.—	—.—
„	„ bánsági	—	—.—	—.—
Köles	„ —	—	4.80	5.—

A határidőüzlet folyamán a következő kötések történtek:

Buza októberre	. . .	7.96	—7.95—	7.94—8.——8.01
Rozs októberre	. . .	6.80	—6.79—	6.78—6.77—6.81
Zab októberre	. . .	6.23	—6.24—	6.20—6.23
Tengeri juliusra	. .	5.15	—5.16—	5.17
Májusi tengeri 1902.	.	4.89	—4.90—	4.91—4.92—4.93
Augusztusi repce	. .	12.90	—12.95	

Déli egy órakor a következő záróárakat állapitották meg hivatalosan a tőzsdén:

Buza októberre	. . . . .	7.97 „	7.98 „
Rozs októberre	. . . . .	6.80 „	6.81 „
Zab októberre	. . . . .	6.23 „	6.24 „
Tengeri juliusra	. . . . .	5.15 „	5.16 „
Májusi tengeri 1902.	. . . .	4.92 „	4.93 „
Repce augusztusra	. . . .	12.90 „	12.95 „

Délután fél 5 órakor zárul:

Buza 1901. októberre	. . . .	8.— 8.01
Rozs októberre	. . . . .	6.81— 6.82
Zab októberre	. . . . .	6.23— 6.24
Tengeri juliusra	. . . . .	5.16— 5.17
Májusi tengeri 1902.	. . . .	49.2—4.94
Repce augusztusra	. . . .	12 80—12.90

A budapesti értéktőzsde.

A mai előtőzsdén teljes csend uralkodott és ennek következtében értékeink a kinálatra ujból ollanyhultak és gyengén zárultak.

A két hitelrészvény ismét még továbbra is áresést szenvedett, mig államvasut kedvezően indult meg és szilárdan zárult.

A helyi piacon Jelzálogbank volt a kereslet tárgya, Közuti iránt nem volt nagy érdek.

A déli tőzsde bécsi és berlini eladások következtében kedvtelenül nyilt meg, az összes internacionális értékek veszteséget szenvedtek és alacsonyan zárultak.

A valuták és érováltók csenndesek.

Az előtőzsde csendes.

Kötöttek: Osztrák hitelrészvény 630.50—634.50. Államvasutak 635.——638.50. Jelzálogbank részvény 457.——460.—. Rimamurányi 449.——451.—. Közuti vasut 578.———.— korona.

A déli tőzsde gyenge.

Jegyeztek: Magyar hitelrészvény 631.——633.—. Osztrák hitelrészvény 626.——629.75. Államvasuti részvény 630——633.—. Jelzálogbank 454.50—458.—. Leszámitoló-bank 429.——431.—. Rimamurányi 435.——445.— Közuti vasut 571.75—574.— korona.

Forgalomba került továbbá: Kereskedelmi Bank 2333——.—. Salgótarjáni 566.——568.—. Magyar villamos 235.——237.—. Adria tengerhajózási részvény 414.——415.— korona.

Utótőzsde. A 4 órai zárlatkor maradt:

Osztrák hitelrészvény 626.25. Magyar hitelrészvény 631.—. Leszámitoló 436.—. Rimamurányi vasmü részvény 452.—. Osztrák-Magyar államvasut 630.—. Közuti vasut 572.—. Villamos vasut 287.— korona.

A budapesti terménytőzsde.

A terményüzletben a szezónzerü hangulatnak megfelelően alakultak az árak és végül a terményüzleti árjegyző-bizottság hivatalosan a következő árfolyamokat állapitotta meg:

Jegyzések: Heremag: lucerna magyar —.——.— korona, vörös aprószemü —.——.— korona, vörös erdélyi —.——— korona, vörös bánsági —.———.— korona, középszemü —.———.— korona, nagyszemü —.——.— korona. Disznózsir: budapesti: 49 50—50.— korona, vidéki —.———.— korona. Táblaszalonna: légenszáritott vidéki —.———.— korona, városi 4 darabos 40.——40.50. korona, 3 darabos 42.——42.50 korona, füstölt —.———.— korona. Szilva: boszniai, szokás szerinti minőség 12.——12.25 korona 120 darabos —.———. korona. 100 darabos 13.25—13.75 korona, 85 darabos 15.——15.50 korona, azonnali szállitásra. Szerbiai szokás szerinti minőség 10.50—11.— korona. 100 darabos 11.75—12.25 korona, 85 darabos 13.25—13.50 korona. Szilvaiz: szlavóniai 19.25—20.— korona, szerbiai 17.75—18.25 korona azonnal való szállitásra.

A bécsi gabonatőzsde.

Bécs, julius 9. *(A Budapesti Napló telefonjelentése.)* A terménytőzsde jegyzései: Buza őszre 8.20—8.19—8.23. Rozs őszre 7.16. Zab őszre 6.53—6.55—6.56. Tengeri augusztus—szeptemberre 5.68. Tengeri május—juniusra 5.48——.—. Repce augusztus—tszeptemberre 13.30—13.40.

A bécsi értéktőzsde.

Az előtőzsdén, amelyre kihatott a tegnapi irányzat, derut volt. Az árfolyamok tehát gyöngék voltak.

Déli tőzsde valamivel javult.

Zárlat ismét gyönge.

Bécs, julius 9. *(Magyar értékek zárlata.)* 4% os aranyjáradék 118.25. Tiszai és szegedi kölcsön sorsjegy 144.—. Magyar vasuti kölcsön ezüstben —.—. Magyar keleti vasuti állami kötvény 118.50. Magyar leszámitoló- és pénzváltóbank 425.—. Rimamurányi vasmürészvény 429.—. Magyar koronajáradék 95.05. 4%-os Magyar földtherm. kötvény 92.15. Magyar hitelbank részvény 634.—. Magyar nyeremény kölcsön sorsjegy 173.50. Kassa-oderbergi vasuti részvény —.—. Magyar kereskedelmi bank ——.—. Magyar cukoripar —.—.

Bécs, julius 9. *(Osztrák értékek zárlata.)* 4·20%-os papirjáradék 99.10. 4%-os osztr. aranyjáradék 118.30. 1860-os sorsjegy 139.75. Osztrák hitelsorsjegy 388.—. Angol-osztrák bank 266.—. Bécsi bankegyesület 447.50. Osztrák-magyar bank 1644.—. Déli vasut 90.—. Dunagőzhajózási részvény 782.—. Dohányrészvény 263.— Császári és királyi arany 11.31. Német bankváltók 117.47. 4·2%-os ezüst járadék 99.—. Osztrák koronajáradék 95.65. 1864-iki sorsjegy 206.50. Osztrák hitelintézeti részvény 626.50. Unionbank 545.—. Osztrák Länderbank 404.50. Osztrák-magyar államvasut 681.—. Elbavölgyi vasut 475.50. Alpesi bányarészvény 410.—. 20 frank. arany 19.05. Londoni váltóár 239.55. Bécsi Tramway Litt B. 228.—. Bécsi Tramway Litt A. 230.—. Lipót kohó —.—. Az irányzat szilárd.

Bécs, julius 9. (A *Budapesti Napló* tudósitójának telefonjelentése.) A *délutáni magánforgalomban* a zárlatok a következők voltak: Osztrák hitelrészvény 627.—. Magyar hitelrészvény 635.—. Angol-Osztrák bank 267.50. Bécsi bankegyesület 448.50 Union bank 546.—. Länderbank 404.50. Osztrák-magyar államvasut részvény 630.—. Lombard 90.50. Elbavölgyi vasut 476.50. Északnyugati vasut részvény 468.—. Dohányrészvény 265.—. Rimamurányi vasmü 433.—. Alpesi bányarészvény 408.50. Májusi járadék 99.10. Magyar korona járadék 93.05. Török sorsjegyek 91.50. Német birodalmi márka 115.48—47. Napoleon d'or —.—.

Külföldi értéktőzsde.

Berlin, julius 9. (*Tőzsdei tudósitás.*) Newyork és London tegnapi lanyhasága, a párisi tőzsde bágyadtsága a konstantinápolyi forgalom megakadása miatt és a bécsi tőzsde mai gyengesége az egész vonalon nagy hanyatlást okozott. Különösen bányaértékek gyengültek, noha nem volt nagyobb kinálat. Nem volt vevőkedv, mert a depresszió általános volt. Belföldi járadékok gyengébbek. Török sorsjegyek lanyhák. Vasutak nagyobbára gyengék. Hajózási részvények szintén. A második tőzsdeórában bankok aránylag jól tartották magukat. Bányaértékek ingadozók. Egyébként változatlan a piac. Magánleszámitolási kamatláb 3%.

Berlin, julius 9. *(Zárlat.)* 4·2%-os papirjáradék —.—. 4%-os osztrák aranyjáradék 100.80. Elbavölgyi vasut —.—. Magyar koronajáradék 93.80. Osztrák-magyar államvasut 135.25. Kassa-oderbergi vasut —.—. Bécsi váltóár 85.—. Magyar vasuti beruházási kölcsön 10280.. Alpesi bányarészvény —.—. Disconto-Commandit 172.40. Általános villamossági Edison 175.—. Gelsenkircheni 161.25. Laura-kohó 181.10. 4·2%-os ezüstjáradék —.—. 4%-os magyar aranyjáradék 99.80. Osztrák hitelrészvény 197.40. Déli vasut 22.10. Károly Lajos vasut —.—. Orosz bankjegyek 216.—. 4%-os uj orosz kölcsön 96.10. Török dohányrészvény —.—. Olasz járadék 97.10. Magyar hitelbank —.—. Dynamit Trust 148.—. Harpeni 150.50. Az irányzat ingadozó.

Berlin, julius 9. (A *Budapesti Napló* tudósitójának távirata.) *Esti forgalom.* 4%-os magyar aranyjáradék 99.80. Magyar koronajáradék 93.60 Osztrák hitelrészvény 197.—. Osztrák-magyar államvasut 134 30. Déli vasut 21 75. Északnyugati vasut —.—. Elbavölgyi vasut —.—. Orosz bankjegy készpénz 216.—. Buschtiehradi —.— Orosz bankjegy —.—. (Ultimo.) Lombard —.—.

Hamburg, julius 9. *(Zárlat.)* 4·2%-os ezüstjáradék 98.65. 1860. sorsjegy 140.—. Déli vasut 22.25. 4%-os osztrák aranyjáradék 100.20. Osztrák hitelrészvény 197.10. Osztrák-magyar államvasut 135.25. Olasz járadék 97.—. 4%-os Magyar aranyjáradék 99.80. Az irányzat bágyadt.

Frankfurt, julius 9. *(Zárlat.)* 4·2%-os papirjáradék 99.—. 4%-os osztrák aranyjáradék 100.85. Magyar koronajáradék 94.—. Osztrák-magyar bank 118.—. Déli vasut 22.40. Elbavölgyi vasut —.—. Londoni váltóár 203.75. Bécsi bankegyesület 114.50. Villamos részvény —.—. 3%-os magyar aranykölcsön —.—. 4·2%-os ezüstjáradék 98.95 4%-os magyar aranyjáradék 99.70. Osztrák hitelrészvény 197.20. Osztrák-magyar államvasut 135.50. Északnyugati vasut 118.50. Bécsi váltóár 850.25. Párisi váltóár 809.50. Unio bank —.—. Alpesi bányarészvény 209.—. Az irányzat bágyadt.

Frankfurt, julius 9. (A *Budapesti Napló* tudósitójának távirata.) Árfolyamok januárra. *Esti forgalom* Osztrák hitelrészvény 197.40. Német bank 187.50. Discont 172.50. Berlini kereskedelmi bank 132.50. Gelsenkircheni 160.40. Harpeni 150.—. Laura-kohó 180.10. Olasz járadék —.—. Tartott.

Páris, julius 9. *(Zárlat.)* Osztrák-magyar államvasut 680.—. 4%-os osztrák aranyjáradék 100.75. Osztrák Länderbank —.—. 3%-os francia járadék 100.70. Ottomanbank 519.—. 3½%-os francia járadék 101.62. Alpesi bányarészvény —.—. Déli vasut 106.—. 4%-os magyar aranyjáradék 99.50. Párisi bankrészvény 1020.—. Olasz járadék 96.65.—. Francia törleszth. járadék —.—. Osztrák földhitelintézeti részvény —.—. Török dohányrészvény 306.—. A irányzat javult.

Budapest-kőbányai sertéskereskedelmi csarnok jelentése.

Julius 9. A sertésüzlet irányzata kellemes.

A) *Hivott sertések ára:* I. A) Magyar elsőrendü: Öreg nehéz (páronkint 400 kilogrammon felüli sulyban) 76—78 fillérig. Öreg közép (páronkint 300—340 kilogrammig terjedő sulyban) ——— fillérig. Fiatal nehéz (páronkint 320 kilogrammon felüli sulyban) 84—86— fillérig. Fiatal közép (páronkint 251—320 kilogrammig terjedő sulyban) 84—85— fillérig. Fiatal könnyü (páronkint 250 kilogrammig terjedő sulyban) ——— fillérig. — II. Magyar szedett: Nehéz (páronkint 280 kilogrammon felüli sulyban) ——— fillérig. Közép (páronkint 240—280 kilogramm sulyban) ——— fillérig. Könnyü (páronkint 240 kilogrammig terjedő sulyban) ——— fillérig. — III. Romániai: Nehéz (páronkint 320 kilogrammon felüli sulyban) ——— fillérig. Közép (páronkint 250—320 kilogrammig terjedő sulyban ——— fillérig. Könnyü (páronkint 250 kilogrammig terjedő sulyban. ——— fillérig. IV. Romániai eredeti (Stachi).

Nehéz (páronkint 240 kilogrammig terjedő sulyban) ——— fillérig. Könnyü (páronkiut 240 kilogrammig terjedő sulyban) ——— fillérig. — V. Szerbiai: Nehéz (páronkint 260 kilogrammon felüli sulyban) 82——84 fillérig. Közép (páronkint 240—260 kilogrammig terjedő sulyban) 80——82 fillérig. Könnyü (páronkint 240 kilogrammig terjedő sulyban) 80——82 fillérig.

Sertéslétszám 1901. julius 7. napján volt készlet 52.956 darab. — 1901. julius 8. napján felhajtatott 456 darab. 1901. julius 8. napján elszállittatott 832 darab. 1901. julius 9. napjára maradt készletben 52 580 darab.

Napirend.

Naptár. Szerda, julius 10. — Római katholikus: Amália sz. — Protestáns: Amália. — Görög-orosz: (junius 27.) Sámson. — Zsidó: Tham. 23. — Nap kél: 3 óra 58 perckor. — Nyugszik 7 óra 39 perckor. — Hold kél: éjjel 11 óra 55 perckor. — Nyugszik: délután 1 óra 52 perckor.

A horvát miniszter fogad d. u. 4 órakor.

Nemzeti Muzeum. Képtár és a néprajzi osztály a Csillag-utca 15. szám alatt, nyitva van délelőtt 9 órától délután 1 óráig. — Többi tárai 1 korona belépődijjal megtekinthetők.

A Nemzeti Szalon kiállítása d. e. 9 órától este 7-ig.

Országos Képtár és metszetkiállítás az Akadémiában d. e. 9—1-ig.

Iparmüvészeti muzeum az Üllői-uton nyitva 9—1-ig.

Teknologiai iparmuzeum nyitva délelőtt 9 órától 1 óráig.

Mezőgazdasági Muzeum (Kerepesi-ut 72.) nyitva délelőtt 9—1 óráig.

Földtani Intézet muzeuma (Stefánia ut 14.) nyitva délelőtt 10 órától délután 1 óráig. Belépődij 1 korona.

Közlekedesi Muzeum délelőtt 9 órától 12-ig és délután 3 órától 5-ig.

Szabadalmi levéltár (Erzsébet-körut 19.) nyitva délelőtt 9—1 óráig.

Az Akadémia Goethe-szobája d. e. 10—12-ig.

Muzeumi könyvtár zárva.

Akadémiai könyvtár zárva.

Egyetemi könyvtár zárva.

Iparmüvészeti muzeum könyvtára zárva.

Állatkert a Városligetben nyitva egész nap. Belépődij 60 fillér.

Kivonat a hivatalos lapból.

— Julius 9. —

Kinevezések. A m. kir. földmivelésügyi miniszter a magyarországi kincstári erdők kezelésénél alkalmazott erdőtisztek létszámában erdőmesterekké a következő főerdészeket: Merényi Gyulát a soóvári erdőhivatalhoz, Ormai Kálmánt a beszterczebányai erdőigazgatósághoz, Mihályfy Mihályt a zsarnóczai erdőhivatalhoz és Ritter Károly erdőmesteri címmel felruházott főerdészt az orsovai erdőhivatalhoz; főerdészekké a következő erdészeket: Hoós Ernőt a lugosi erdőigazgatósághoz, Urbanovszky Bélát a m.-szigeti erdőigazgatósághoz, Gerő Gusztávot a zsarnóczai erdőhivatalhoz, Kőrös Lászlót az orsovai erdőhivatalhoz, Molnár Károly főerdészi címmel felruházott erdészt a szászsebesi erdőhivatalhoz és Jákó Jenőt a zsarnóczai erdőhivatalhoz; erdészekké a következő erdészelőlelteket: Rusz Dénest a bustyaházai erdőhivatalhoz. Remenyik Gusztávot a liptóujvári főerdőhivatalhoz, Fekete Bélát a bustyaházai főerdőhivatalhoz, Bíró Zoltánt a m.-szigeti erdőigazgatósághoz, Kostyalik Jánost a kolozsvári erdőigazgatósághoz, Lipcsei Lászlót a soóvári erdőhivatalhoz, Bayer Jenőt és Lovik Bélát a gödöllői erdőhivatalhoz és Klimkó Gyulát a liptóujvári főerdőhivatalhoz; erdészjelöltekké a következő erdőgyakornokokat: Simonffy Gyulát a bustyaházai erdőhivatalhoz, Füstös Zoltánt a lugosi erdőigazgatósághoz, Garlathy Oszkárt a beszterczebányai erdőigazgatósághoz, Toperczer Árpádot az apatini erdőhivatalhoz, Krause Tivadart a liptóujvári főerdőhivatalhoz és Röhrich Ernőt a m.-szigeti erdőigazgatósághoz; a horvát-szlavonországi kincstári erdők kezelésénél alkalmazott erdőtisztek létszámában erdőmesterré: Michalcsics Miklós főerdészt az otocsáczi erdőhivatalhoz; főerdészekké a következő erdészeket: Kayser Sándort és Hantos Ernőt a zágrábi erdőigazgatósághoz, Lehoczky Györgyöt a földmivelésügyi miniszteriumhoz; erdészekké: Boeriu Virgil és Mayer Béla erdész-jelölteket a zágrábi erdőigazgatósághoz. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Gedai József nagybányai állami főgimnáziumi, Zoltán Lipót szolnoki állami főgimnáziumi, Deák Ferenc fogarasi állami főgimnáziumi, Cser Gyula pancsovai állami főgimnáziumi, Glósz Ernő lugosi állami főgimnáziumi, Pályi Gyula bártfai állami gimnáziumi, Kalkbrenner Antal gyöngyösi állami főgimnáziumi, Gerő Vilmos temesvári állami főrealiskolai és László Géza szegzárdi állami főgimnáziumi helyettes tanárokat a IX. fizetési osztály második fokozatába ideiglenes rendes tanárokká; Lebánovics Vilmos oklevelés tanitót a szilasi állami elemi népiskolához rendes tanitóvá, Tóth Gyulát fizetés nélküli közalapitványi segéddé; az igazságügyi miniszter Rózsa Lőrinc zilahi kir. törvényszéki joggyakornokot a letenyei és Smál Gyula a beregszászi kir. ügyészséghez beosztott kir. törvényszéki joggyakornokot a csikszeredai kir. járásbirósághoz aljegyzőkké, Srammer Béla kolozsvári kir. itélőtáblai irnokot a kolozsvári kir. itélőtáblához irodatisztté, Kotsis Tamás muraszombati kir. járásbirósági telekkönyvvezetőt a soproni kir. törvényszékhez irodatisztté; a m. kir. posta-, távirda és távbeszélő elnökigazgatója Franz József, Uhrik Gyula, Czinder Elek, Verhovai Manó, Vibner Lajos, Hammel János, Elő György, Grünfeld Antal és Roth Dávid posta- és távirdasegédtiszti tanfolyamot végzett igazolványos katonai altiszteket, továbbá Weixelgartner Erik, Szentmiklósi János, Málnássy Ede, Szászy Gyula, Kornfein Dávid, Heidenfelder Lajos, Siprák Ernő, Kovács György, Csillag Károly, Kanyó Gyula, Lászlóczky Gyula, Harmatka János, Alexy Géza, Mészöly Imre, Moré Mihály, Szabó Dániel, Gály Árpád János, Eberhard Márton, Florean József, Abramitz Vince, Hajós János, Devics Árpád, Kemény Miksa, Szabó József, Topscher Gyula, Hujdits Dezső, Hajós Miksa, Blantz József, Bitz András, Dubáczy Antal, Thassy Gyula, Fenyvesi Hugó, István József, Négyessy Márton, Franze József, Kolundzicz Nándor, Fekete Miklós, Kisfalusy Károly, Harczy János, Szeidler Kálmán, Fogarassy Kálmán, Dávid Lajos, Szücs Imre, Kreznerich Géza, Szilassy Ferenc, Friedrich Ferenc, Schwarz Jenő, Steiner Ignác, Obringer József, Énekes Zsigmond, Blaha Ferenc, Kácser Béla, Wuchse Lajos, Derencsin Stankó, Bakareziez József, Mozgay Gyula, Szentkirályi Gyula, Hajdusek Károly, Schoeber Miklós, Somogyi Izidor, Cziklin Zsigmond, Pollák Zoltán és Farkas István posta- és távirda-segédtiszteket a XI. fizetési osztály 3. fokozatába ideiglenes minőségü posta- és távirda-segédtisztekké nevezte ki.

Névmagyarositások. A belügyminiszter megengedte, hogy dr. Róth Sándor és Róth Béla rókuszi lakosok Radnaira, Haiduscha József budapesti lakos Hajdura, Paján István magyar királyi posta- és távirdaszolga pécsi lakos, valamint kiskoru fia Dezső, István Petőfire, Buknicz József ujpesti lakos Budavárira, Ausländer Lázár zalaegerszegi lakos Aranyosra, Roth Dezső nagybányai lakos Ráczra, Sposta József makói lakos Szirmaira, Weinberger Olga budapesti lakos Váradira változtathassa vezetéknevét.

Pályázatok. Több ideiglenes végrehajtói állásra Biharvármegye területén julius 20-ig; — birói állásra a kecskeméti törvényszéknél 2 hét alatt; — mérnöki állásra, esetleg segédszolgai állásra a közigazgatási birósághál hat hét alatt.

Időjelzés.

— *Az Országos Meteorologiai Intézet hivatalos jelentése.* —

Budapest, julius 9.

A nyugati maximum gyengült és eldarabolódott s egyik része Anglia és Dánia, másik része pedig Közép-Norvégia és Svédország felett van. Az alacsony nyomás keletről terjeszkedik. Az idő európaszerte száraz és jobbára felhőtlen volt. Zivatarok csak szórványosan voltak a keleti depresszió környékén.

A hőmérséklet eloszlása nem változott.

Nálunk az ország keleti, északkeleti és a Duna jobbpartja mentén fekvő megyékben voltak zivatarok, többnyire kisebb esőzések és szórványosan jég kiséretében.

Egyébként az idő a nap legnagyobb részében derült és általánosan száraz volt.

A hőmérséklet lényegesen nem változott.

Kilátás. Felhős, meleg idő várható, sok helyütt zivataros esővel.

Vizállás.

		Jul. 8.	Jul. 9.
		méter	
Inn	Schärding	2.32	2.05
Duna	Passau	3.83	3.66
"	Linz	1.40	1.49
"	Bécs	1.20	1.12
"	Pozsony	3.03	3.07
"	Komárom	3.20	3.37
"	Budapest	2.65	2.90
"	Paks	1.27	1.29
"	Mohács	3.10	3.05
"	Gombos	4.12	3.18
"	Ujvidék	3.40	2.5
"	Pancsova	0.—	2.90
"	Orsova	3.27	3.23
Morva	Magyarfalva	0 —	0.48
Vág	Zsolna	0.28	0.29
"	Trencsén	0.32	0.31
"	Szered	0.66	0.48
Rába	Sz.-Gotthárd	0.16	0.16
"	Sárvár	0.—	0.15
"	Győr	2.52	2.32
Dráva	Pettau	2.02	1.90
"	Zákány	0.74	0.65
"	Barcs	1.70	1.74
"	Eszék	2.94	2.92
Mura	M.-Szerdah.	0.80	0.—
Száva	Zágráb	0.89	0.—
"	Szisszek	1.13	0.87
"	Mitrovics	2.68	2.64
Szamos	Deés	0.36	0.40
"	Szatmár	1.20	1.01
Kraszna	N.-Majtény	0.24	0.22
Latorca	Munkács	0.12	0.16
Laborcz	Homonna	0.10	0.10
Ung	Ungvár	0.02	0.02
Tisza	M.-Sziget	0.74	0.83
"	Tekeháza	0.40	0.44
"	V.-Namény	0.—	1.75
"	Tokaj	1.51	1.35
"	Tisza-Füred	1.44	1.64
"	Szolnok	1.28	1.40
"	Csongrád	1.98	1.84
"	Szeged	3.17	2.—
"	Titel	2.42	2.32
"	Titel-Becse	3.49	3.42
Ondova	Bártfa	0.30	0.33
Topolya	Hoór	1.02	1.08
Bodrog	Zemplén	0.65	0.64
Sajó	Zsolca	1.64	1.50
Hernád	H.-Németi	0.25	0.14
Berettyó	Margita	0.20	0.06
"	B.-Ujfalu	0.20	0.20
Körös	Csucsa	0.—	0.10
"	N.-Várad	0.21	0.22
"	Belényes	0.64	0.60
"	Tenke	0.18	0.12
"	Gurahonc	0.—	0.34
"	Borosjenő	0.08	0.08
"	Békés	0.66	0.76
"	Gyoma	1.23	1.42
Maros	Gy.-Fehérvár	1.58	0.36
"	Branyiczka	1.40	1.00
"	Soborsin	2.40	0.—
"	Arad	0.—	0.46
"	Makó	1.18	2.02
Temes	K.-Kostély	2.43	1.26
Béga	Klazetó	1.12	1.06
"	Temesvár	0.—	0.—
"	Becskerek	0.75	0.70

Új gyógymód Kataphorese Új gyógymód

IDEG ÉS NEMI BETEGSÉGEK.

radikalis gyógyitására legjobban ajánlják

Dr. MITZGER

kiváló gyógyhatásuiról elismert intézet

Budapest, VI., Teréz-körut 44. I. em

Asztalos és kárpitos BUTOROK

egyes darabok és egész berendezések kizárólag saját, szolid gyártmányok.

Készpénz és részletfizetésre GLÜCK JÓZSEF-cégnél

Budapest, VII., Erzsébet-körut 32. sz.

Árjegyzék 50 filler beküldése ellen bérmentve.

Hölgyeknek

ajánljuk megrendelésre az „Illat és szépitő szerek készitése“ cimü könyvet.

Magában foglalja az összes divatos illat- és szépitőszerek, illatolajok, hajfestők, illatos mosdóvizek, szeplő- és májfolt elleni kenőcsök stb. stb. készitésének leirását.

Ára 1 korona 20 filler.

Megrendelhető a „Budapesti Napló“ kiadóhivatalában.

A nekünk bemutatott számtalan megbizható, hitelos köszönőirat folytán ezen negyedszázad óta fennálló rendelő-intézet a legmelegebben ajánlható.

Rendelő-intézet Budapest, Andrássy-ut 24. az Opera mellett.

TITKOS BETEGSÉGEKET

hugycsőfolyásokat és sebeket, az önfertőztetés utóbajait, az elgyengült férfiero, magömlések, a bujakór utókövetkezményeit, nőknél fehérfolyást, bármenynyire idültek is, valamint mindazon női betegségeket, melyeknek a magtalanság egyik főokozója és bőrbetegségeket gyógyit uj gyógymód szerint, biztos sikerrel, gyorsan és alaposan

Dr. Garai Antal

orvos, sebész, szemész- és szülész-tudor, volt csász. kir. oszt. főorvos.

RENDEL: naponta d. e. 10 órától egész délután 4 óráig, este 7 órától 8 óráig.

Dijazott levelekre legnagyobb figyelemmel válaszolnak és gyógyszerekről is gondoskodva lesz.

Nőknek külön váróterem.

Ugyanott megjelent és a szerzőnél Dr. GARAI ANTALnál megrendelhető NÉPSZERU UTMUTATÓ (már a 15-ik kiadásban megjelent) a nemi betegségek és ezek összerü gyógykezeléséhez cimü könyv, volt ára 2 frt 50 kr., most csak 90 kr. A könyv jól becsomagolva lesz elküldve, 1 frt beküldése esetén bérmentve vagy 90 kr. utánvét mellett.

PETŐFI

ÖSSZES KÖLTEMÉNYEI

KÉT KÖTETBEN

ÁRA 10 KORONA

POMPÁS DISZKÖTÉSBEN

52 KÉPMELLÉKLETTEL

Életrajzi bevezetéssel ellátta Dr. FERENCZI ZOLTÁN.

A bekötésen Petőfi dombornyomatu arczképével

Sajtó alá rendezte Dr. RADÓ ANTAL.

NEOGRÁDY, TELEGDY ÉS TULL RAJZAIVAL.

Megrendelhető és kapható

LAMPEL R. (WODIANER F. ÉS FIAI)

cs. és kir. udvari könyvkereskedésében

BUDAPEST, VI. KER., ANDRÁSSY-ÚT 21. SZÁM.

Titkos betegségek szakorvosa

gyanánt, gyors, alapos és kényelmes módon biztos gyógyulást ónajtó szenvedőknek. 20 éves kórházi és magángyakorlati tapasztalatánál fogva legjobban ajánlható

Dr. CZINCZÁR J.

egyetem. orvostudor

gyógyit férfiaknál és nőknél foglalkozási szivar nélküli mindennemü bármily régi keletü

Nemi betegségeket

ugymint hugycsőfolyást, hólyag- és vizelési bajokat, bujakóros sebeket, syphilist, önfertőzésből eredő idegbajokat, a legmakacsabb bőrbetegségeket és szépséghibákat, továbbá

Nemi gyengeségi állapotokat (impotencia)

meglepő biztos eredménynyel gyorsan a legujabb módon.

Rendelő-intézet: Budapest, VII., Kerepesi-ut 14. sz. I. e.

Rendelés: délelőtt 10—4-ig, délután 6—8-ig.

Külön váróterem. Külön be- és kijárat.

Levelekre röglöni válasz.

Titkos betegségek

gyógyitására e specialista legjobban ajánlható számos éven át szerzett gazdag kórházi tapasztalatai alapján

Dr. FABINYI J.

V. kórházi orvos, specialista

gyógyit legrövidebb idő alatt biztos sikerrel férfiaknál és nőknél: hugycsőfolyást, hólyagbajokat, bujakóros sebeket, syphilist, ennek következményeit, makacs bőrbajokat és az önfertőzésből támadt idegbetegségeket.

Meglepő az eredmény férfiui gyengeségnél (impotentia) ugy fiatal, mint öregebb egyéneknél.

Biztos siker folytán a honorárium utólag is fizethető. Levelekre dijtalanul válasz; kivánatra gyógyszerek.

Lakás: Budapest, Erzsébet-körut 12. sz., (Dohány-utca sarok, I. emelet).

Bejárat a lépcsőnél. Külön váróterem.

Rendelés délelőtt 9—3-ig. este 6—8-ig.

Szinházak, szórakozó helyek.

FŐVÁROSI NYARI SZINHÁZ.
Szerda, 1901. julius hó 10-én.
Traviata.
Nagy opera 4 felvonásban. Szövegét irta Piave. Zenéjét szerzé Verdi.
Kezdete 7 órakor.

VÁROSLIGETI SZINKÖR.
Szerda, 1901. julius hó 10-én.
Sziklai Kornél és Láng Etel mint vendég.
Ócska brigadéros.
Látványos bohóság énekkel és tánccal egy prologgal és 4 felvonásban. Irta Feld Mátyás. Zenéjét összeállította Barna Izsó.
Kezdete 7½ órakor.

KISFALUDY SZINHÁZ.
Szerda, 1901. julius hó 10-én.
Egressy Ákos és Pereiné felléptével.
A vak tengerész és leánya.
Szinmü 2 felvonásban. Irta: Bayard.
Utána:
Legjobb az egyenes ut.
Vigjáték 1 felvonásban. Irta Kotzebue.
Kezdete 7½ órakor.

ŐS-BUDAVARA
Ma szerdán, julius 10-én este, fényes kivilágitás mellett
a tegnapi fényes sikerü ünnepély megismétlése.
Kitünő uj Varieté-müsor
a nagy szinpadon **Les Alexandros, La és Do, The Otinos, Les Gignac, The 5 sisters Lorisson** és a többi óriási sikerü világhirü varieté-különlegességekkel.
A m. kir. budapesti honvédkerületi zenekar hangversenye.
A „Folies Caprice“ vendégjátéka.
BEN-ALI-BEY varázsszinháza.
Amerikai scating rink. — Olasz bersaglieri zenekar.
Belépődij 60 fillér. Gyermekeknek 12 éven alól **20** fillér.
Kedvezményes jegyek az összes tőzsdékben kaphatók.
A földalatti villamos éjjeli ½2 óráig közlekedik.
Társaskocsik egész éjjel.

WULFF EDE CIRKUSZA.
Ma szerdán, este ½8 órakor:
nagy disz estély.
MISS CHRISTINE
csodálatosan idomitott kutyáival és majmaival,
The Hartley Wonders
nagyszerü hordóugrók.
Még csak rövid ideig! Még csak rövid ideig!
Utazás a Kárpátokban.
Diszes kiállitásu manége-szinjáték.
Holnap este 7½ órakor: **nagy kiváló előadás.**

Priessnitzthal MÖDLINGBEN. Bécs mellett.
Vizgyógygymód, villanyos gyógymód Hizási gyógymód, massage. Leggondosabb orvosi kezelés. Olcsó árak. — Prospektus ingyen.
Kiváló gyógyeredmények ideg- és krónikus betegségeknél.
Dr. Weiss J. gyógy- és vizgyógyintézete. Fennáll 50 év óta

Saison vége miatt
rendkivül
LESZÁLLITOTT ÁR
Szent-Lőrinci
Porcellán fest. ipartelep
Teréz-körut 32. sz.
Dusan aranyozott és remek festésü (6 szem.)
Tea-készlet 3 frt 60.
Mocca service platauval 3 frt 75 kr.
Függő lámpa 1½ m. magas 4 frt 80 kr.
Roppant nagy raktár (6 szem.) diszes
Étkező-készlet 6 forint.
Étkező, magas façon elegáns 8 frt 50 kr.
Etk., Rococo, ibolya virág 10 frt 50 kr.
Étkező, modern, minta nélkül csak szél. arany szeg. 12 frt 50 kr.
Étkező 12 személyre 20, 30 és 35 frt.
Vidéki megrendelésnél kérjük a mintavirágjat vagy szinezetét megnevezni.

Érdekes, kényelmes és rendkivül olcsó
társas utazás
Svájcba
és az Alpesek vidékeire.
Jegyekben elsőrangu szállodák, minden igényt kielégitő ellátás, szakértő vezetők — bennfoglaltatnak. **Indulás Budapestről julius 20.** Jelentkezéseket elfogad, részletes felvilágositást nyujt
Propper N. János igazgató
„Keleti Utazási Irodá“-ja
Budapest, Muzeum-körut 15.

Budapesti
Rőser-tanintézet
Alapittatott 1853-ban. Tanulók száma 15733.
3-osztályu nyilvános **felső kereskedelmi iskola**, { **Bizonyitványai államérvényesek**, az egyéves önkéntességre jogositanak.
4-osztályu nyilvános **polgári iskola**, { **bizonyitványai államérvényesek.**
Nevelő-internátus, { **benlakó növendékek részére.**
BEIRATÁS: auguszt. 30-tól szepf. 5-ig.
Értesitő kivonatot küld: { **Rőser János igazgató**, Budapesten, VI., Aradi-utca 10.

A 3%-os Magyar Jelzálog-sorsjegyek az e részbeni miniszteri rendeletek értelmében az összes m. kir. állampénztáraknál biztositékképen szolgálnak.
3%-os Magyar Jelzálog-sorsjegyek
huzása már julius hó 25-èn.
Évenkint 4 huzás.
Főnyeremény: 200.000, 100.000 korona.
Legkisebb nyeremény 220 korona, és egy nyereményjegy 20 korona értékben
Ezen sorsjegyeket készpénzért 210 koronával számitjuk, vagy
36 havi részletfizetésre à ... 7 korona 20 fillér.
24 „ „ „ ... 10 „ 20 „
12 „ „ „ ... 19 „ — „
Azonnali játékjog az első részlet lefizetése után.
A sorsjegyek 3%-os kamatai az egész befizetési idő tartama alatt a részletiv tulajdonosát illetik.
MERCUR
Váltóüzleti Részvénytársaság
BUDAPEST, V., ARANY JÁNOS-UTCZA 31.

Angol és amerikai
SPORT-JÁTÉKOK
legolcsóbb megbizható beszerzési forrása.
KÉPES ÁRJEGYZÉKET KIVÁNATRA BÉRMENTVE KÜLD:
SEFFER ANTAL
BUDAPEST.
IV., KÁROLY-UTCZA 1.
boltszám 12. (Központi városház).
KÖTÉLÁRUK. ZSINEGEK. ZSÁKOK. PONYVÁK.
FÜGGÁGYAK, TORNAESZKÖZÖK és mindennemü
HÁLÓK IPARTELEPE.
TENNIS-TEREK ELKÉSZITÉSE. TORNATERMEK FELSZERELÉSE.
GYÁR: VII., BOSNYÁK-UTCZA 20. SAJÁT HÁZ.

Képes levelező-lapok
a legkedveltebb budapesti
színésznők
brom-ezüst kivitelü arcképével diszitve.
Páratlan szép gyüjtemény.
Eddig megjelent 4 sorozat. Egy sorozat 12 drbot tartalmaz, ára bérmentes ajánlott küldéssel
1 frt 80 kr. (3 K. 60 fil.).
Az összeg beküldése után küldi a
„Budapesti Napló“
kiadóhivatala
József-körut 18. sz.
D.
Berzétei Ilona
Eötvös Stefánia
Fedák Sári
Gazsi Mariska
Gombaszögi Margit
Hegyi Aranka
Kápolnai Irén
Küry Klára
Márkus Emilia
Molnár Rózsi
Pewny Irén
Török Irma.

Abnormalis olcsó! Legjobb kerékpárok, szánzációs alkalmi vétel. Uj elsőosztályu modellek (uri és női 160 koronától). Nagy raktár mult évi uj, finom gépeknek 120 koronától. Használtak 80, 100, 110 koronától. Pneumatik, utótakaró. Garante-minőség K. 8.—, finomabb K. 9.—, szivattyuk K. 5.—, teleskop-szivattyu K. 2.—. Árjegyzék ingyen. Nagy képes katalogus 60 fillér beküldése mellett.
Rundbakin M., Bécs, IX., Berggasse 3.

Vásznak
tiszta vászon, valamint egyéb fehér- és szines áru, **damastok, asztalgarniturák, törlő- és zsebkendők** stb. minden a legjobb minőségben, divatos minták dus választékban olcsó áron küld
MATHIAS NETVAL,
házíszövőde,
Rotkostelec, (Csehország).
(Minták és árjegyzékek ingyen és bérmentve.)

HAGGENMACHER féle PALACZK-SÖR
PARIS 1900 GRAND PRIX
SZALON-SÖR PILSENI szerint
ERŐTELJES MALÁTADÚS
SÖRFŐZDE SAJÁT TÖLTÉSE.
MEGRENDELÉSI HELY:
VÁROSI IRODA V., KÁDÁR-UTCZA 5.
VÉDJEGY.

PÉNZT
SORSJEGYEKRE
és
ÉRTÉKPAPIROKRA
(visszafizethető tetszés szerinti kisebb részletekben is) bármily összeget igen olcsón ad
Kőváry Ármin
bank- és váltó-üzlete
osztálysorsjáték-főelárusító.
IV. k., Ferenciek-tere 9.
Gróf Cziráky-palota.

Legjobb
Szegedi Szakácskönyv.
Megjelent a
Szegedi Uj Szakácskönyv.
Irta:
Szekula Teréz
Ötödik bővitett és javitott kiadás.
Ára kemény kötésben 4 korona. Az összeg előzetes eküldése után bérmentes szállitás.
Kapható a **„Budapesti Napló“** kiadóhivatalában.

A boer háboru

órákban a kivitelt megakasztotta. Sikerült nekem kivitelre szánt nagy parti eredeti svájci órákat nagyon olcsón beszerezni. Ajánlok ennélfogva potom áron: fölhuzva és pontosan percre igazitva, minden óra másodpercmutatóval és emaillappal, 712 drb. nikkel remont. 6 rub. 12 K. helyett 7 K.; Goldin remont. óra, nagyszerü, gravirozva, tok, 3 tetővel, valamint valódi arany előbb 17 K., most 10 K.; horgony szerkezetü 15 K. Továbbá 2000 ezüst aranyozott remontoir 6—10 rub., precizió-szerkezet legjobb aranymutatóval előbb 31 K., most 13 K. Női 12 K. 14 kar. arany 60 K., helyett most 20 K.; három fedelü (Savonette) 26 K. Körülbelül 828 horgony remontoir, 3 ezüstfedelü 15 rub. Spiral Brequét, legjobb és legtartósabb óra 45 K. helyett 20 K.; 14 kar. arany 60 K.; 3 aranyfedelü 80 K. Óralánc 2—3 K. Szétküldés portómentesen. Utánvéttel, de jótállás mellett, szállittatik a legszebb, legjobb és legtartósabb, meg nem felelőért a pénz visszaszolgáltatik, ennélfogva rizikó nincs. Dusan illusztrált katalógus ingyen és bérmentve. Óraraktár **Rundbakin M. Bécs IX., Berggasse 3.**

BUTOR részletfizetésre!
Állami és városi tisztviselők, katonatisztek, egyházférfiak, valamint más hitelképes egyének **kedvező fizetési feltételek** mellett kapnak **szilárd gyártmányu asztalos- és kárpitozott butorokat.**
Dósa Kálmán Bpest, Erzsébet-tér 18. sz. Sas-utca sarok, I. em.
Árjegyzéket 35 kr. levélbélyeg beküldése ellen bérmentve küld fennti cég B. osztálya.

ÁLLAMI FELÜGYELET ALATTI
Gerő Ferenc katona előkészitő-iskolája az
egyéves önkéntességi képesitő vizsgára.
VI., Nagy János-utca 3. szám.
Ezen több év óta fennálló és szép sikerrel müködő iskola előkészit 6 és 10 hónapra terjedő tanfolyamon az önkéntességi vizsgára kiváló középiskolai tanárok közremüködésével olyan ifjakat, kik az önkéntességre jogositó érettségi bizonyitványnyal nem birnak. Részletes ismertető kivánatra küldetik. — **Beiratás naponkint délután 4—7-óráig.**
Vidékiek részére internatus.

Minden szó egyszeri beiktatása nonpareille betükből 4 fill. **Vastagabb betükből 8 fillér.**

APRÓ HIRDETÉSEK

A hirdetésekre díjmentesen ad felvilágositást a kiadóhivatal: József-körut 18. szám.

Levélbeli tudakozódásra ingyen adunk felvilágositást, csak a válaszra szükséges bélyeget kell mellékelni. Tudakozódásoknál a hirdetés számát a kiadóhivatallal mindig közölni kell.

Apró hirdetéseket központi irodánkban és eredeti nyugta mellett még a következő fiókokban lehet föladni:

Breuer nővérek
dohánytőzsdéje,
Terézkörut 54. szám alatt.

Engelmann Mór
gyorssajtónyomda,
IV. ker., Kálvin-tér 2. szám.

Franke Pál
könyvkereskedése,
IV., Gróf Czirákyféle palota. (Kossuth Lajos-utca, Kigyó-tér, Koronaherceg-utca sarkán.)

Jambrikovits
dohánytőzsdéje,
erepesi-ut50. (Takarékp. épül.)

Eckstein Bernát
hirdetési iroda,
V. ker., Fürdő-utca 4. szám.

Fischer J. D.
hirdetési iroda,
IV., Zsibárus-utca 7. szám.

Goldberger A. V.
hirdetési iroda,
IV., ker., Váci-utca 9. szám.

Haasenstein és Vogler
hirdetési iroda,
V. ker., Dorotya-utca 9. szám.

Leopold Gyula
hirdetési irodája,
VII., Erzsébet-körut 54. I. em.

Mosse Rudolf
hirdetési iroda,
VII. ker., Károly-körut 9. sz.

Mezei Antal
hirdetési irodája
V., Gizella-tér (Haas-palota).

Schwarcz József
hirdetési iroda,
V. ker., Marokkói-utca 4. sz.

Tenczer Gyula
hirdetési iroda,
IV. ker., Szervitatér 8. szám.

Sikray Samu
hirdetési irodája
Budapest, Váci-körut 33.

Kernberg Rozália
dohánytőzsdéje,
VIII. ker., Muzeum-körut 18. sz.

Ifj. Nagel Ottó
könyvkereskedő,
Muzeum-körut 2. sz. (Nemzeti Színház bérháza.)

Nemetsek A. J.
ujság-árudája,
Pesti-tér 3. szám.

Rohonczi Ilona
dohánytőzsdéje,
Andrássy-ut 48. szám.

Szántó Mór
dohánytőzsdéje,
IV., Kecskeméti-utca 14. szám.

Soprony V.
dohánynagyárus,
VIII. ker., Kerepesi-ut 1. szám.

Schönwald Ferencné
dohány-tőzsdéje
Ferenc-körut 32. szám.

Toldi Lajos
könyvkereskedése,
I. ker., Fő-utca 2. szám alatt

Zipser és König
zeneműkereskedése,
Andrássy-ut 4. szám alatt.

Benda Józsefné,
Andrássy-ut 59.

Deutsch Miksáné,
Andrássy-ut 38.

Weitzenfeld Jakab,
Király-utca 1.

Goldgruber Mór
könyvkereskedő
Buda II., Fő-utca 17. szám.

Minden apró hirdetés, melyet **itt este 6 óráig föladnak,** már másnap **megjelenik a Budapesti Naplóban.**

Végzet.
Szerdán levél várja. Időközben kaptam ujabb levelét, melyben irja, hogy én találnék ki valamit — hát a szerdaiban arra nézve is lesz vonatkozás. Ez utolsó levele csupa szív és lélek s mintha a távolság növekedtével közeledtünk volna egy lépést egymáshoz. Irjon, hogy olvasta-e ezt. 6726

Házasság.
Egy intelligens, csinos, fiatal kereskedő, az uridivat szakmából, önállósitani akarja magát, házasság céljából óhajt ismeretséget kötni intelligens izr. leánynyal, kinek 10.000 korona hozománya van. Csakis komoly ajánlatok kéretnek főposta postrestante „S. K." jelige alatt. 6727

Április 29.
Ismert cimre levél ment. Sürgős választ kérek! Számtalan csókkal, öleléssel. Imádód.

Boldogságom.
Édes Duschicáim! Mai sorainak egy része határozatlan és homályos. Mily okból szakitotta félbe artózkodását, talán ő megparancsolta? Duschicáim iránti szándékomhoz örökké hiven maradok. Remélem, hogy mindenről kimeritően irni fog, és akkor ismét nemsokára együtt lesznek, ha őszintén kivánja. Mikor érkeznek Tivadarék? Olvasta-e harmadikáról levelemet? Csókollak mert szeretlek. Ö. Sz. 9437

KERESLET.

Pénztárnoknő
400 korona készpénz ovadékkal azonnali belépésre felvétetik. Akadémia-utca 16. II., 7. 9433

Minden körökből
való egyének felvétetnek eredeti sorajegyeknek részletfizetés melletti eladására 1866 óta fennálló cégemnél. **Magas jutalék** esetleg fix fizetés. Ajánlatok Fuchs H. váltóházához, Budapest, IV., Kecskeméti-utca 1. intézendők.

Füszerkereskedősegéd Weisz Rudolf füszerüzletében Baross-u. 81. sz. felvétetik. 9434

Szépirásu, fiatal, okleveles tanitónő irodai munkát keres. Ajánlatok „Iroda" jelige alatt továbbitatnak.

Egy intelligens fiatal lány alkalmazást keres egy magányos urnőnél, eseteg üzletbe mint elárusitónő. Szives ajánlatokat „Szerény" jelige alatt a kiadóba kér.

2 vagy 3 Wertheimszekrényt megvételre keresek. Ajánlatokat az ár megjelölésével „F. M." **e laphoz.**

Egy 20—21 éves segéd a norinbergi és diszmüáru szakmából azonnal alkalmazást nyerhet. Cim a kiadóhivatalban. „M: L. M." jelige alatt. 3857

Villát
8—9 szobával, árnyas nagy kerttel, a villanyos vasut közelében, bank-teherrel vagy tehermentesen nagyobb részletekbeni lefizetésre keresek. Ajánlatokat. „S. V." cimen e laphoz kérek.

Házmesteri
állást keres vizsgázott gépész, ki vizvezetők, villanyszerelést és gőzfütéshez ért, mindenféle házi dolgokra ajánlkozik. Cim Vörösmarty-utca 77. földszint 1.

KINÁLAT.

Intelligens nő,
ki 2 év óta utazik biztositásba, a vidéken kiterjedt ismeretsége van, hajlandó volna bármilyen utazói állást elfogadni. Cim a kiadóhivatalban. 3853

Szabónő
ki mindenféle toilettek elkészitésében nagy jártassággal bir ajánlja magát olcsón házakhoz. Hernád-utca 9. I. em. 17.

Kitünő beosztásu,
térre nyiló két szobás lakás, egy udvari- és fürdőszobával, kifogástalan mellékhelyiségekkel, augusztus 1-re elköltözés miatt, jutányosan kiadó. VII., István-ut 6. I., 14. 9430

Okleveles tanitónő
privát órák adására vállalkozik a nyári hónapokban, szerény fizetésért. Szives ajánlatokat kér „F. E." jelige alatt a kiadóba.

Jelesen érettségizett
III. éves müegyetemi hallgató, ki az idegen nyelvekben is jártas és perfekt gyorsiró, bármely középiskolai tanuló mellé correpetitornak, esetleg helyben nevelőnek ajánlkozik. Előkészit pótvizsgákra közeli nyaralókban is. Ajánlatokat „Teknikus" cimen a kiadóba kér.

Butor.
Faragott hálószoba, kredenc, diván, asztal, székek, olcsón eladók. Dohány-utca 54. I. 7.

Magános urnőnél
szépen butorozott különbejáratu utcai szoba azonnal kiadó, hölgy részére is. Kerepesi-ut 13. II. em. 22. 3863

Rákot
szállit naponta frissen fogva 5 kilós kosarakban bérmentve, jótállás élő állapotbani megérkezésért. 40 drb solorák 4.50 frt, 60—65 drb óriási rák 3.20 frt, 80—90 drb porcsi-rák 2.60 frt. J. E. Sase Podwolocyska. (Ausztria).

Pénzkölcsönt
váltóra és betáblázásra gyorsan eszközöl Kereskedelmi forgalmi iroda, Hársfa-utca 4. I. 10. (Válaszbélyeg.) 9440

Kiadó
4 utcai, cselédi, fürdő, előszoba, konyha és mellékhelyiségek, évi 600 frt lakbérért augusztus 1-ére. Sip-utca 24. 9441

Pénzszekrény
0 számu és egy 2. számu, valódi F. Wertheim szalónszekrény 4 trezór-ajtóval olcsón eladó. Schiller lakatos, József-tér 8. 9345

Budapesten
felállitandó előkelő magánintézetbe elemi isk. bennlakó leánykák felvétetnek. Ugyanott internátus nagyobb lánykák részére. Tudakozódások „Belváros" cimen a kiadóba. 9437

Butor
jó minőségü hálószoba, kredenz, asztal, bőrszék, szőnyeg divány, irószasztal, könyvszekrény, uri ottoman és fotellek, szalongarnitura, ugy egyenként is, nagyon olcsón, sürgősen eladó. Gyár-utca 25., kárpitosmesternél. 9429

Eladó telek
Budán (Kelenföld) a vasut mentén, villanyos közlekedés, 1 drbban 1500 □-öl telek, szabad kézből eladó. Bővebbet a kiadóhivatal. 9426

Remek növésü,
5 éves ujfunlandi kutya eladó. Bővebbet Délibáb-utca 19. alatt. 9394

Elegánsan
butorozott, 2 ablakos, külön bejáratu utcai szoba, fürdőszoba használattal, kilátás az Andrássy-utra, 20 frtért kiadó. Vidékieknek 24 órára 1 frt. Andrássy-ut 51. II., 17.

Orvossal
évi 8000 korona körül jövedelmező orvosi posiciót utólag fizetendő díj ellenében közlök. Cimen „Bizonyitom", Körmöcbánya, postrestante. 9396

Füszerkereskedés
nagyobb vidéki városban, megye székhelyen, hol számos felsőbb iskola is van, az első, legrégibb, legjobb hirnevü és legjobb menetelü üzlet ottan, biztos vevőkörrel és számos könyves vevővel, melynek vevőköre a város notabilitása, csakis tisztán detailban jó árak mellett mult évben 68.000 koronát forgalmazott. Csakis tulajdonos nyugalomba menése miatt lesz eladva. Az átvételhez minimum 10.000 korona szükségeltetik készpénzben. Bővebbet Niemetz Gyula üzletek adás-vételi irodájában Budapesten, József-körut 18. 9389

Kóser zsir,
friss, tiszta, bélzsir nélkül, eladó mintegy ötven kiló, kilonként 1 frt 15 krajcárjával. Bruckner Lipótné, Orosháza. 6778

Telket
a villanyos vasut közelében termenteses, vagy bankteherrel **nagyobb** részletfizetésre megvételre keresek. Ajánlatokat kérek „S. V." alatt e laphoz.

Tátra-Lomniczon
eladó egy rendkivüli szolidan épült, száraz helyen fekvő villa, mely áll: a földszinten parkettirozott 5 szobából (konyha a souterrainben) az emeleten 3 szobából, konyhából; három veranda gyönyörü kilátással a lomnici csucsra; 1½ hold park, szőkút, vizvezeték, fürdőszoba stb. Bővebbet a kiadóhivatalban. 9377

Csinosan
butorozott, féregmentes, tiszta, világos szoba, lépcsőházba nyiló különbejárattal, gyermektelen családnál kiadó. Kerepesi-ut 34. III. 20.

Kerékpárokat
zálogházból kiváltottakat, 35 forintitól feljebb szállitunk. Láng és fia kerékpárüzlet, József-körut 41.

Singer-varrógépek árverésből, a legolcsóbb árakkal, esetleg előnyös fizetési feltételekkel szállitunk. Láng J. és fia kerékpárüzlet Budapesten, József-körut 41.

Hegedü,
melyet 1742-ben hires német mester készitett, eladó. Megtekinthető Harmincad-u. 3. sz. II. em. 16., naponta déli fél 1 és 2 óra között, valamint 7 óra után.

Elegánsan
és kényelmesen butorozott tiszta, világos és féregmentes alkovszoba különbejárattal f. hó 15-re olcsón kiadó. Sándor-utca 30/B. I. 13.

Csinos
és világos, féregmentes szoba fürdőszoba használattal, különbejárattal igen olcsón kiadó. Szentkirályi-utca 22.

Ruha-varrónő
kitünően jártas, olcsón elvállal munkát, melyet a saját lakásán készit el. Renoválásokat is végez kitünő sikkesel. Szentkirályi-utca 22. II. 26.

Zongora,
Kramer-féle, kitünő hangu, jutányosn eladó. Megtekinthető délután 2—5-ig. Nefelejts-utca 15. I. 11.

Zongora
fekete, kereszthuros, kevéssé használt, diszes kiállitásu 250 frtért eladó. Fodor, Dohány-utca 90. sz. III. em. ajtó 12. Megtekinthető **csak reggel 8—9-ig.**

A ki hegedüt,
cimbalmot, harmonikát, mechanikai hangszereket, vagy zongorát akar venni, kérjen árjegyzéket Sternberg Armin és testvére cs. és kir. udv. hangszergyárosoktól Kerepesi-ut 36. mely cég minden cikkről külön illusztrált árjegyzéket küld teljesen díjtalanul.

Vadász-fegyver.
Egy kitünő és remek szerkezetü 14-es Lancaster vadászfegyver eladó. Csöve Bernát-damast, gyönyörü véséssel és aranyboteltel. A fegyver a legjobb karban van és kitünő hordképességgel bir. Cim: Pádua Gy. Budapest, VIII., Práter-utca 3. sz. földszint.

Valódi Echo-Phonograph, teljes felszereléssel együtt 20 frt, gyönyörü megzenésitett hengerek, drbja frt 1.50, tires hengerek drbja 80 kr. Sternberg Armin és Testvére cs. és kir. udv. hangszergyárosok Phonograph-osztályában, Károly-körut 2. (Kossuth Lajos-utca sarok.) Zenepalota.

Zongora,
rövid, keresztburos, kevéssé használt, sürgősen eladó. VII., Kerepesi-ut 64. I. emelet, ajtó 11. Megtekinthető délelőtt 11—12 óráig, délután 2—5 óráig.

Egy szépirásu
hivatalnok elvállal bármilyen irásbeli munkát, másolatokat, boritók cimek megirását vagy hasonló más irásokat olcsó dijazás mellett. Cim a kiadóhivatalban. 8331

Nászajándékok
és lakásdiszek különösen ajánlhatók flatal házasparok figyelmébe u. m.: Olajfestmények, aquarellek, acélmetszetek, diszes keretek és gobelinek, etagerek, tükrök, fali tányérok, reliefek, oszlopok, paravánok, vitrinek, fali consolok, iró és szivar-készletek, szalon szervir, zsur-, dohányzó-, kártyázófénykép- és diszes női irószaszlalok, bronz és márvány-szoborok, kandelaberek, vázák, urnák órák és különféle nippek stb. Minden tárgyon legolcsóbb ár fel van tüntetve.
Hegedüs Zsigmondnál, Budapest, Andrássy-ut 17. szám alatt.

Zálogcédulát,

ékszert, értéktárgyat **legdrágábban** vesz, árukat, butort, kerékpárt, előnyös feltételekkel megőriz a **Szállitási és beraktározási-vállalat** Wesselényi-utca 39. sz. (Kertész-utcai sarokház.

Egyiptomi cigaretták

közvetlen Alexandriából

saját használatra a következő

rendkivüli olcsó árak

mellett **ajánlok:**

Nonplus Ultra fajta

Royal (nagy cigaretta)
1000 drb 37 frt 50 kr.
But D'oré 1 sz. aranyéggel
1000 drb 35 frt.
But D'oré 2 sz. aranyéggel
1000 drb 30 frt.
Fleur D'Orient 1000 drb
32 frt 50 kr.
Club 1000 drb 32 frt 50 kr.
Bosphorus 1000 drb 30 frt.
Khédive nagyfajta 1000 drb
27 frt 50 kr.
Khédive középnagyság
1000 drb 23 frt
Kkédive kis fajta 1000 drb
20 frt.

„Superfine" fajta

Favorita közép nagyságu
1000 drb 19 frt.
Favorita kicsiny 1000 drb
16 frt.
Princesse nagyfajta
1000 drb 22 frt.
Princesse középfajta
1000 drb 18 frt 50 kr.
Princesse kicsiny 1000 drb
15 frt.
Princesse szopókás
1000 drb 15 frt.
Viktória szopókás 1000 drb
12 frt 50 kr.

Finom fajta

Hosua 1000 drb 9 frt.
Jenidge lapos 1000 drb
10 frt.
Jenidge gömbölyü 1000 drb
10 frt.

A cigaretták közvetlen a megrendelőnek cimezve és saját költségére jönnek postai utánvét mellett Alexandriából. Legkevesebb 500 darabról szóló megrendelések e lap kiadóhivatalába küldendők „Alexandria" jelige alatt.

Magyar királyi államvasutak Igazgatósága.

Hirdetmény.

Ezennel közhirré tétetik, hogy a vasuti kocsikban és az állomási helyiségekben elhagyott tárgyak u. m. böröndök táskák, kalapok, ruha- és fehérneműek botok, napernyők és esernyők stb. az alább felsorolt állomásokon árverezés alkalmával azonnali készpénzfizetés mellett el fognak adatni.

Debrecen állomáson 1901. julius 12. d. e. 9 óra.
Szeged állomáson 1901. julius 18. d. e. 9 óra.
Arad állomáson 1901. julius 30. d. e. 9 óra.
Budapest, 1901. julius hó.
Az igazgatóság.

Kerékpárokat és alkatrészeket

30% árleszállitással szállitunk privátoknak is.

I. r. külső gummi frt 5.50 és 4.—
belső gummi — „ 3.— „ 2.25
angol nyereg — „ 3.25 „ 2.50
Acetylen lámpa — „ 3.25 „ 2.50
olaj lámpa — „ 1.35 „ —.95
angol csengő — „ —.75 „ —.50
lábpumpa — „ 2.30 „ 1.90
amerikai pedálok „ 3.25 „ 2.75
teljes fék — „ 2.25 „ 1.90
foggantyuk, párja „ —.40 „ —.34

Valamint minden itt fel nem sorolt kerékpár-rész is. Árjegyzék ingyen. Saját javító muhely. Használt kerékpárok 35 frttól feljebb.

Láng Jakab és Fia
az angol Helical Premier és Champion kerékpárgyárak főraktára
Budapest, József-körut 41. és fióküzlet Rottenbiller-utca 1

Magyar kir államvasutak.

Gyors- és teheráruk házhoz szállitása.

A magyar kir. Államvasutak a vasuti üzletszabályzat 68. §-a alapján már évekkel ezelőtt rendszeresitette azon intézményt, hogy a budapest-józsefvárosi, budapest-nyugoti és budapest-dunaparti teherpályaudvarokra érkező gyors- és teherárukat a cimzettjeknek saját szállitmányok vaguttal a külföldről érkező — házhoz szállitott — szállitmányok után kiállitandó árnyilatkozatokat is ezen megbizottja által állitatja ki.

Utánvétellel terhelt, Budapesten a Duna jobbpartján lakó felek részére szóló, továbbá terjedelmes, tűzveszélyes és oly áruk, melyeknek összsulya az egy tonnát meghaladja, csakis a vállalkozóval kötendő előzetes egyesség alapján szállittatnak házhoz.

Jogában áll azonban minden kinek, hogy a vállalkozó álta való házhoz szállitást igénybe ne vegye, mit az illető álloásokkal egyszerü irásbeli megkeresséssel közölhet.

A házhoz való elszállitási dijak a következők:

a) gyorsárukért:
10 kg. sulyig — — — 30 fillér
10 kg.-on felül 25 kg.-ig 40 „
25 kg.-on felül 50 kg.-ig 50 „
50 kg.-on felül minden megkezdett 50 kg. 40 „

b) teherárukért:
50 kg. sulyig — — — 40 fillér
50 kg.-on felül minden megkezdett 50 kg. 30 „

A statisztikai árnyilatkozatok kiállitásáért a vállalkozó a nyilatkoztonként 5 krajcárt számithat.

Az áruk házhoz szállitása esetén, ha az áru fogyasztási vagy vámilleténk alávetve nincs, s ha a cimzett a fuvarlevélben kijelölt helyen feltalálható, s az árut ott át is veszik csak a fuvarlevélen felszámitott összeg szedetik be.

Ha az áru vámilleténk vagy fogyasztási adónak van alávetve még a cimzettnek kézbesitendő vámnyugta, illetve adóbárca szerint fizetett vámilleték, fogyasztási adó és vámkövetitési illetékek is megfizetendők.

A szállitmányozó az árut a fuvarlevélben kijelölt helyen nem találtatnék, a tartózkodási helyét csak a bejelentési hivatal utján lehet megtudni, a rendes fuvarozási dijon kivül még 10 krajcár fizelendő.

Ha cimzett az áru átvételét megtagadja, vagy azt a városnak más, nem a fuvarlevélben megjelölt helyére küldi, a visszavitel, ujra való elhozatal, vagy más helyre való szállitásért a dijszabásszerü illeték ujból felszámitható.

Aki mind a négy sorozatot egyszerre hozatja, az 48 helyett 52 képet kap.

Szabadalmakat Értèkesitő Vállalat

Bpest, Erzsébet-körut 17.

Kieszközöl szabadalmakat, finanециoz találmányokat és belajstromoz védjegyeket és mustrákat.

Felvilágositás díjtalan.

The Berlitz School

of Languages. Erzsébet-körut 15., II. em. jobbra. Francia, angol, olasz, orosz, német, spanyol, magyar, szerb és román nyelvek tanitása a felnőtteknek, az illető nemzetiségü tanárok által Berlitz módszere szerint. Az első leckeórától fogva a tanulóval csupán a megtanulandó nyelven beszélnek és csupán csak azt hallja. Más magántanitókkal semmineműi összeköttetésben nem állunk.
Prospektusok ingyen és bérmentve, beiratás minden időben.

Forditások
eszközöltetnek.

Reményi Mihály

mühegedü-készitő, a Magyar Kir. Zene-Akadémia szállitója.
Budapest, Király-utca 44/M.
Legujabb találmány:
hangfokozó gerenda,
melynek bármely hegedübe vagy gordonkába illesztése után az sokkal jobb, erősebb és kellemesebb hangot kap, melyért teljes kezesség vállaltatik. Legdusabb választék az összes hangszerek és hurokban. Kivitel nagyban és kicsinyben. Képes árjegyzék ingyen és bérm.

Mindenkin segitve

lehet az összes

zálogcédulák

fölöslegével,

vidéki is, Wyschogrodnál, Nagyfuvaros-utca 7. II. 24. Vesszek öreg hamis

fogakat és szájpadlásokat,

használt ruhadarabokat, egyenruhákat, valamint minden

elfogadhatót.

Levelezőlap elegendő, rögtön jövök.

Szabadalmakat

kieszközöl és értékesit

PATAKY H. és W.

utóda

dr. Wirkmann József

hites szabadalmi ügyvivő

Erzsébet-körut 42.

Fülvilágositás és prospektus ingyen

Gummi

és hajhályog a legfinomabb és legjobb minőségben, **valódi francia és angol** gyártmány, eredeti csomagolásban, **tucatja 3, 4, 6 és 8 frtért.**
Női óvszerek: Pely-porus Mensinga tanár-féle 2 frt 50; óvszivacsok 4, 6 és 8 frtért tucatja csakis

Pollitzer Mór és Fia-nál

BUDAPEST,

V. Deák Ferenc-u. 10/h.

kaphatók. Ugyanott minden **képzelhető különlegesség** és **párisi ujdonság** raktáron tartatik. Az áruk **valódiságáért és veszélytelenségéért** jótállást vállalunk. Szétküldés naponta szigoru **discrétio mellett.** Árjegyzék zárt és feliratnélküli boritékban ingyen.

Aki
lakást keres ○
vagy kiadó
lakása ○○
van. ○ ○

Aki
személyzetet ○
keres vagy
hely nélkül
van. ○ ○

Aki
valamit venni
vagy eladni
akar ○ ○ ○
stb. stb.

a legjobb eredményt érheti el a

„Budapesti Napló"

apróhirdetései

utján.

Föhirdetés-felvétel
a „Budapesti Napló" kiadóhivatalában

VIII. József-körut 18.

Legolcsóbb árak!

Legjobb eredmény!

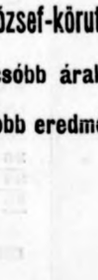

Nyomatott a „Pátria" irodalmi és nyomdai vállalat részvénytársaság körforgógépén, Budapest, IX. Üllői-ut 25.